דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

יום ראשון, כ"ד באדר תשמ"ח, 13 במרץ 1988 • גליון 19368

היום 12 עמודים • המחיר 1.20 ש"ח (כולל מע"מ), באילת 1.04 ש"ח

היום בדבר

- מסע שמיר לתוך הלא־נודע / עליזה ולך
- מכינים אליבי לפיחות / אמנון אטד
- הנוער: סיסמה מול סיסמה / יעל פישביין
- המחיר העולה של ההרתעה / יורם פרי
- שם המשחק: אמת / יעל דיין
- ספורט מורחב; כל הארץ; מדע ורפואה; בידור

מזג האויר

הטמפרטורות: ירושלים 5־10, רמת גולן 5־9, צפת 4־8, חיפה 10־16, טבריה 9־18, עפולה 8־16, שומרון 6־12, ת"א 10־16, לוד 8־15, יריחו 9־20, עזה 9־16, ב"ש 8־17, אילת 12־23.

גשם מקומי בצפון הארץ ובמרכז.

הממשל: הצהרות שמיר ערב בואו סטירת לחי פומבית לשולץ – לא יהיה כלל על מה לדבר

הממשל והגורמים הישראליים בוואשינגטון נדהמו נוכח החריפות של התבטאויותיו • מקווים שכאשר יגיע ינקוט טון יותר פייסני • חוסיין ומובארק ממשיכים לגבש עמדה מתואמת – שלא יאמרו שהערבים הכשילו

מאת אמנון דנקנר ויוסי מלמן, כתבי "דבר"

וואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). – התבטאויות החריפות של ראש הממשלה יצחק שמיר בראיונות שהעניק לעתונים בארץ, הדהימו והחרידו גם גורמים בממשל וגם גורמים ישראליים בוואשינגטון. מקור בממשל אמר אתמול, כי אם שמיר חושב לומר בוואשינגטון את שאמר בתל־אביב, משום לא יהיה על מה לדבר. המקור אמר, כי שמיר נתן בנבות רוח מסויימת כלפי מארחיו וכי קשה לפרש את הראיונות שהעניק, אלא כסטירת לחי פומבית לג'ורג' שולץ. עם זאת אמר המקור, שקרוב לוודאי שהטון שינקוט שמיר בביקורו יהיה פייסני יותר.

בממשל מעריכים כי שמיר מביא עמו את משה ארנס ואת רוני מילוא כדי שיוכלו לייעץ לו מה גבול הפשרות שיהיה מקובל על תנועת ה"חירות". המקורות הביעו שביעות רצון מצירופם למשלחת ואמרו כי משה ארנס מכיר היטב את ארה"ב ומודע לחשיבותה לגבי ישראל וכי רוני מילוא, שהיה כאן לפני שבועיים ונפגש עם בכירים בממשל עשה עליהם רושם מצויין של אישיות דיפלומטית, נבונה ופראגמטית.

מקורות ישראליים בוואשינגטון אמרו אתמול כי הם עסוקים בתיקון הנזקים ההסברתיים המהותיים

(המשך בעמ' 2)

מאת דן אבידן, סופר "דבר" לענייני ערבים

הנשיא מובארק והמלך חוסיין דנו שלשום בתיאום עמדות לצורך גיבוש תשובה ערבית מתואמת לתוכנית ג'ורג' שולץ. שני המנהיגים נועדו בקאהיר בהשתתפות עוזריהם ואחר־כך בארבע עיניים.

בעקבות הפגישה אמר מובארק כי המנהיגים הערבים מתאמים עמדה משותפת ביחס לתוכנית שולץ כדי למנוע מישראל לטעון שירדן, סוריה ומצרים הן שהכשילו את יוזמת שולץ.

שר החוץ הסורי אמר אתמול שתוכנית שולץ איננה מקובלת על סוריה וכי על ארה"ב לתת לערבים ערבויות מוצקות יותר בדבר נסיגת ישראל מהשטחים והקמת מדינה פלשתינית, כדי שתוכנית שולץ תהיה קבילה עליהם.

מובארק וחוסיין דנו גם בשאלת ייצוגם של הפלשתינים בוועידה בין־לאומית לענייני המזה"ת. המצרים מעוניינים שאש"ף וירדן יחדשו את ההידברות המדינית ביניהם כדי להגיע להסכמה על הרכבת משלחת ירדנית־פלשתינית משותפת למשא ומתן המדיני. אולם מקורות פלשתיניים מסרו שאש"ף

(המשך בעמ' 2)

אם רוצים – עושים

רבבות אזרחים השתתפו אמש בהפגנת "שלום עכשיו" בכיכר מלכי ישראל בתל־אביב, שנערכה הפעם בסיסמה: שמיר, אמור כן ליוזמת שולץ". לפני ההפגנה ערכו חברי תנועות הנוער, "מטה החולצה הכחולה" (בתמונה), מצעד שלום ממוזיאון תל־אביב ועד מקום ההפגנה. (ראה ידיעה בעמ' 2). (צילום: שאול רחמים)

חיל־האוויר תקף בצידון

(שלי זלינגר). – חיל־האוויר תקף אתמול יעדי מחבלים פלשתינאים ממזרח לצידון. בהודעת דובר צה"ל נאמר כי הטייסים דיווחו שהיעדים הושמדו. תקיפת חיל־האוויר היתה צפויה מזמן והיא נועדה לשבש את ההתארגנות וגם לאזהרת ארגוני המחבלים הפלשתיניים הפועלים נגד ישראל מאזור צידון ואשר הגבירו באחרונה את פעילותם. בתמונה: פלשתיני מצביע על הבית ששימש בסיס לארגונו ושקרס בתקיפת חיל־האוויר. (צילום: א.פ.)

או הקבינט – או העם

פרס: להכריע מיד בקבינט ובאין הכרעה – ללכת לעם

מאת יורם לוי ויוסף מיכלסקי, סופרי "דבר"

ממלא־מקום ראש הממשלה, שמעון פרס תובע להביא להכרעה מיידית בקבינט את תכנית שולץ. אם לא תפול הכרעה יש להביא ללכת אל העם. פרס ענה ביום ששי לשאלות תלמידי י"א וי"ב בביה"ס "רנה קסין" בירושלים.

בתגובה על מכתב השמיניסטים אמר פרס כי הוא שולל את הסרוב לשרת בשטחים. "אין לאיש זכות להכריע על דעת עצמו על סרובו לשרת בשטחים". הוא חזר על עמדתו כי הוא מתנגד לוותר על ירושלים. "תשובתי בעניין זה היא "לא" באותה חד־משמעיות באותה מידה שאמר "לא" לאפשרות חזרה לגבולות 67". פרס הטיל ספק ביכולתה של

(המשך בעמ' 2)

שר החוץ שמעון פרס בהופעתו לפני תלמידי בית־הספר רנה קסאן. (צילום: יצחק הררי)

נטישת המעבדות הרפואיות נדחתה – היום מתחיל מו"מ

מאת רבקה הרניש, סופרת "דבר"

1,000 עובדי המעבדות הרפואיות בשירות המדינה דחו את נטישת בתי־החולים, מעבדות בריאות הציבור ובנק הדם, שנועדה להבוקר, לאחר שמשרד הבריאות ואגף התקציבים באוצר הסכימו לפתוח הבוקר במשא־ומתן עם נציגיהם לפתרון תביעותיהם הספציפיות. על כך סוכם אתמול לאחר שעות רבות של התייעצויות טלפוניות בין מנכ"ל משרד הבריאות, פרופ' יורם לס, לנציגי ועד עובדי המעבדות בשירות המדינה.

לסופרת "דבר" נודע, כי משרד האוצר נתן "אור ירוק" למשרד הבריאות להתחיל במשא־ומתן עם ועד עובדי המדינה בהסתדרות הביוכימאים על תביעותיהם הנתונות במחלוקת והנוגעות, בין היתר, לשיפור שכרם ומעמדם המקצועי. מהמידע, שהגיע לסופרת

(המשך בעמ' 2)

ככה ייעשה ליפה נפש

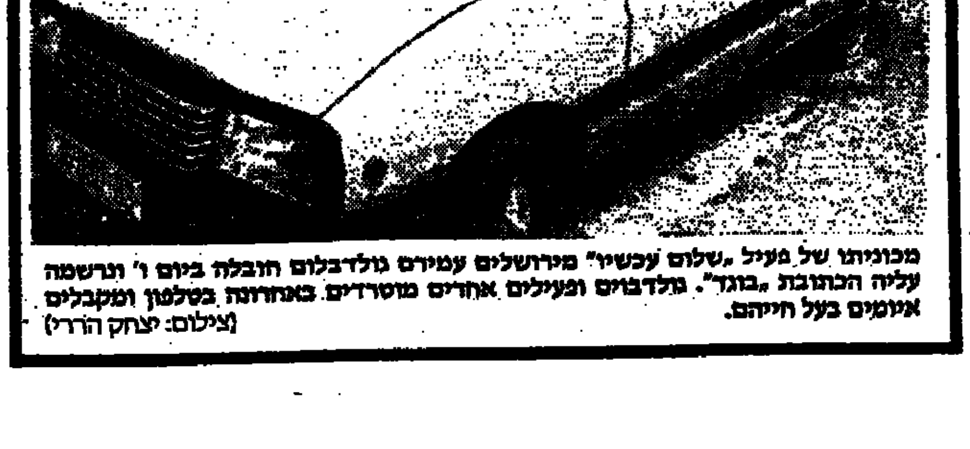

מכוניתו של פעיל "שלום עכשיו" מירושלים עמירם גולדבלום חובלה ביום ו' ונרשמה עליה הכתובת "בוגד". גולדבלום ופעילים אחרים מוטרדים באחרונה בטלפון ומקבלים איומים בעל חייהם. (צילום: יצחק הררי)

גם ספטמבר מוצע לבחירות

מפלגת העבודה עשויה להגיש את הצעת החוק שלה כבר בשבוע הבא – במהלך ביקור שמיר בוואשינגטון

מאת עליזה ולך, סופרת "דבר" לענייני מפלגות

מפלגת העבודה עשויה להגיש הצעת־חוק להקדמת הבחירות עוד במהלך שהותו של ראש הממשלה בארצות־הברית. ההצעה תונח על שולחן הכנסת בשבוע הבא, לאחר שיתבררו החלק הממשלי של ביקור שמיר.

שרי מפלגת העבודה חושבים בדעתם לא לעבור לסדר־היום על אי־היענותו של שמיר ליוזמת שולץ, אך פוסלים על הסף את האפשרות לפרוש מהממשלה לאופוזיציה. לעומת זאת, הם רוצים להבהיר חד־משמעית שישיבתם בממשלה היא קצרת־מועד, עד לקביעת מועד מוסכם עם הליכוד להקדמת הבחירות.

"העבודה" יכולה להגיש כבר השבוע את הצעת־החוק של ח"כ חיים רמון, אלא שזו היתה נכללת בסדר־היום של הכנסת ביום פגישתו של ראש הממשלה עם נשיא ארצות־הברית, ומפלגת העבודה אינה מעוניינת להביך את שמיר. עם זאת, לא תחמיץ מפלגת העבודה את שעת־הכושר ההסברתית להדגיש שהממשלה הגיעה לסוף דרכה בגלל סרבנות השלום של הליכוד, ולכן היוזמה להקדמת הבחירות תצא ממנה בהקדם.

יצויין, כי עד כה דיברה מפלגת העבודה על חודש יוני כמועד המועדף מבחינתה לבחירות מוקדמות ושללה את הצעת אישים בליכוד לקיים את הבחירות בסוף יולי. בראיון ל"קול ישראל" לא שלל אתמול מזכ"ל המפלגה, ח"כ עוזי ברעם, גם את הימים הראשונים של יולי כמועד מקובל על מפלגתו. עם זאת, בדיונים פנימיים של ראשי מפלגת העבודה מדובר על תחילת ספטמבר, לפני החגים, כעיתוי הנוח והריאלי לבחירות, בהסכמה עם הליכוד.

בסוף השבוע שעבר הגיבו במפלגת העבודה הן על התקפות של מודעי ושרון על שמעון פרס והן על התקפות הליכוד על יציאתו של ח"כ אבא אבן לארצות־הברית היום, כ"משקל־נגד" הסברתי לראש הממשלה.

יו"ר סיעת "העבודה" בכנסת, ח"כ רפי אדרי, אמר אמש, כי "לאור ההצהרות של ראש הממשלה בראיונות לעיתוני סוף־השבוע, אולי כדאי שיתכבד ויישאר בארץ. אין טעם לנסיעתו אם הוא מתכוון לסרב ליוזמת השלום". ח"כ אדרי הדגיש גם, ש"אל לשמיר לשכוח שאין הוא מייצג את כל עם ישראל".

ח"כ אדרי תקף גם את השרים שרון ומודעי וכינה אותם "גיבורי קש ובובי מלל, הרוצחים את השלום בראש מורם וללא בושה". "טיפוס כמו שרון", ציין ח"כ אדרי, "מעז להרים ראש ולהפריח לחלל האוויר סיסמאות ושקרים, כאילו הכל נסלח ונשכח לו. על מודעי כבר אמרו חבריו במפלגה, שהוא זקוק לפסיכיאטר חבל שהוא מסתובב חופשי".

את ההתקפות על ח"כ אבא אבן הדפה דוברת המפלגה באומרה, ש"אבן אינו חייב דו"ח לאיש על נסיעותיו. נסיעותיו שירתו תמיד את מדינת ישראל, והוא עשה רבות למען עם ישראל, וכך יהיה גם בנסיעתו זו".

מאות שוטרים בשטחים מתפטרים מפחד 'כרוז ההתקוממות' מס' 10

הגבלות כלכליות – אמצעי חדש לענישת תושבי ישובים מפגינים

מאת דני רובינשטיין, דני צדוקי, יורם לוי ומרדכי הלילית, סופרי "דבר"

כ־300 שוטרים ערבים התפטרו ביהודה ושומרון בעקבות כרוז מס' 10 של "מפקדת ההתקוממות" ולאחר רצח השוטר ביריחו. ענישה חדשה ובה הגבלות כלכליות הוטלה על העיירה קבאטיה. ברצועת עזה עבר סוף השבוע בשקט יחסי, עם מספר תקריות ובהן פצועים – אך לא הרוגים.

ארבעה בתים נהרסו בחברון על־ידי כוחות הבטחון. תפילות הר הבית עברו בירושלים בשקט יחסי. מספר תקריות היו גם בגליל המערבי (ראה ידיעה בעמוד 3). אבנים הושלכו בצומת גלילות וחבלה נוספת נעשתה במושב בגבול לכיש.

בסוף השבוע נרשמו בגדה המערבית וברצועה שורה של תקריות ובהן פצועים אולם לא היו הרוגים. ביום ששי שוב סגר הצבא אזורים רחבים בפני התקשורת ובכמה מקומות התארגנו הפגנות לאחר התפילות במסגדים. התקרית הקשה ביותר היתה בכפר בית־אומר על כביש ירושלים חברון בה נפצעו מאש חיילים 8 מתושבי הכפר. תקריות נוספות היו בבית־לחם, בג'נין ובטול־כרם.

שלטונות הבטחון אסרו על תושבי העיירה קבאטיה לייצא למזרח הירדן ואסרו עליהם לקבל מבקרים מחו"ל (בעיקר בני העיירה העובדים במדינות ערב). הייצוא מקבאטיה הוא בעיקר אבן לבניה ממחצבות הסביבה וזהו עונש קיבוצי שלא הונהג בגדה המערבית מאז ראשית השלטון הישראלי. קבאטיה נתונה לסגר מלא מאז מעשה הלינץ' שבוצע שם במשתף פעולה.

ביום ששי הרסו כוחות הבטחון את מבתי משפחת קואסמה בחברון לאחר שבן המשפחה נתפס כחשוד ברצח יגאל שחף בעיר העתיקה בירושלים.

עיקרן תחילה

- פסטיבל ואדי ערה: אנשי ציבור יהודים וערבים יערכו מהיום סיורים משותפים בציר התנועה בוואדי ערה, להבטחת השקט – עמ' 3.
- התעשיינים מוחים: כוונת האוצר להעלות את הארנונות העירוניות מעוררת ביקורת חריפה מצד ראשי התעשיינים – עמ' 2.
- סוגרים ופותחים: הספקת המים לכושים העבריים בדימונה הופסקה ואחר־כך חודשה – עמ' 6.
- שלום נוסח בנלוקס: מציע אליאס פרייג' – אנשים, עמ' 8.

החלטה בעניין חנינה לאסירי הטרור היהודי צפויה בימים הקרובים

מאת טובה צימוקי, סופרת "דבר" בירושלים

החלטה בנושא המתקת עונשם של אסירי ארגון הטרור היהודי צפויה בימים הקרובים – כך נודע ל"דבר". על פי המסתמן בימים אלו, ימתיקו שר המשפטים אברהם שריר ונשיא המדינה חיים הרצוג את עונשם של אסירי הארגון המרצים עדיין עונשם במחווה מיוחדת לקראת יום העצמאות ה־40. לקראת יום העצמאות הקרב, מתקיימים מגעים קדחתניים בנושא, הן בקרב הלובי למען חנינת אסירי הארגון

(המשך בעמ' 2)

היהלום הגדול בעולם

היהלום הגולמי הגדול בעולם, שמשקלו 599 קאראט ושוויו נאמד ביותר מ־30 מיליון דולאר (משמאל) נתגלה באחרונה בדרום־אפריקה. יו"ר קונצרן היהלומים דה־בירס סיפר, כי זה יהלום מושלם בצבע כחול־לבן צלול. אחרי חיתוכו וליטושו הוא יהיה קטן מעט מן ה"קולינן 1", המשובץ בשרביט המלוכה הבריטי (חיקוי שלו – מימין). (צילום: א.פ.)

בתביעה בפרשת "איראנגייט"

מקפארליין הודה ב־4 אישומי הסתרת מידע

מאת אמנון דנקנר, סופר "דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). – היועץ לשעבר לבטחון לאומי רוברט מקפארליין הודה אתמול בפני שופט פדראלי בוואשינגטון בארבעה סעיפי אישום של הסתרת מידע מן הקונגרס, בקשר לפרשת איראן־קונטראס. ההודאה נעשתה על־פי עיסקת טיעון בין מקפארליין לבין התובע המיוחד בפרשה, לורנס ולש, על־פיה יודה מקפארליין בסעיפי האישום האלה וישתף פעולה, תמורת הימנעות של התובע מלהאשים אותו בסעיפים חמורים יותר.

העונש המרבי הצפוי למקפארליין על־פי החוק הוא ארבע שנות מאסר ו־400,000 דולאר קנס.

מובארק: אינני רוצה לשלוט ב"עזה תחילה"

מאת דן אבידן, סופר "דבר" לענייני ערבים

הנשיא מובארק אמר שמצרים לא מוכנה לחזור לשלוט ברצועת עזה במסגרת הסדר של "עזה תחילה", מחשש שהסדר יביא להנצחת שלטון ישראל בגדה המערבית ויעורר את כעסה של ירדן. בראיון לעיתון הכוויתי "אל־ראי אל־עאם" שהתפרסם אתמול אמר הנשיא שיש לשלב את ברה"מ וסוריה בתהליך המדיני.

הנשיא מובארק טען בראיון כי ג'ורג' שולץ הסכים לפני צאתו את המזה"ת להיפגש בעתיד עם משלחת פלשתינית שתורכב גם מנציגי אש"ף ולא רק מנציגי השטחים. שולץ הציע, לדברי מובארק, שהמפגש ייערך בירדן או באחת ממדינות מערב אירופה.

חברות הדלק: נשבש האספקה עוד השבוע

מאת יוסף מיכלסקי, סופר "דבר"

ועדי העובדים של שלוש חברות הדלק החליטו בסוף שבוע שעבר, בישיבה משותפת בחיפה, לשבש את אספקת הדלק במדינה עוד השבוע, אם עד אז לא יבהיר שר האנרגיה והתשתית משה שחל את עמדתו לגבי תפקיד בתי הזיקוק עם הפעלת הרפורמה בענף הדלק.

יו"ר ועד העובדים של "פז" עזה רפאלי מסרה לסופר "דבר" שבזמנו הבטיח השר לנציגי העובדים של שלוש החברות בישיבה בה נטלו חלק כ־40 איש, כי בתי הזיקוק לא יהיו גורם משווק בארץ, לא יתחרו בשיווק עם חברות הדלק וכי העובדים של חברות הדלק לא ייפגעו כתוצאה של הפעלת הרפורמה. ועדי העובדים סמכו על הבטחות האלה ואחרי הישיבה הם העלו אותם על כתב, במסמך סיכומי. להפתעת הוועדים התקבל כעבור זמן מה מכתב מעוזר השר המנוגד לחלוטין לסיכומים אלה. הסיכום שהוגדר ע"י עוזר השר אינו תואם, לדבריה של עזה רפאלי, את הבטחות השר כפי שפורסמו בישיבה רבת המשתתפים.

רבבות באו לכיכר מלכי ישראל לקרוא לשמיר להגיד כן לשלום

מאת נתן רועי, סופר „דבר" בתל־אביב

רבבות אזרחים נכחו אתמול בהפגנת „שלום עכשיו" בכיכר מלכי ישראל שעמדה הפעם בסימן: „שמיר – אמור 'כן' ליוזמת שולץ".

לפני תחילת ההפגנה ערכו חברי תנועות הנוער – „מטה החולצה הכחולה" – צעדה מכיוון מוזיאון תל־אביב לכיוון מרכז ההפגנה בכיכר. עמיר שמאי, נציג תנועות הנוער, אמר מעל הבמה: „הלוואי ויקח עימו שמיר לארה"ב את אחד המשפטים ממקורותינו: 'גדול השלום ושנואה המחלוקת'. אנו עומדים וצועקים כאן לשלום. יש להתאחד ולצאת כעם אחד למען השלום. את השלום יש להביא, כי הוא לא יבוא לבד. יש מחיר לשלום ויש לשלם את המחיר הזה".

בכיכר הונפו כרזות שקראו לראש הממשלה יצחק שמיר „לתת סיכוי לשלום" ולומר "כן לשלום". אנשי „שלום עכשיו" ציינו, כי בהפגנה היו 100,000 איש, אך על־פי דיווחים אחרים היו בכיכר רק 40,000 אזרחים.

השחקנית אורנה פורת קראה מעל הבמה מכתב של חייל המשרת בשטחים. „אני קורא לכם, צועק בשארית כוחותי, התעוררו. מפרברי שכם, מסימטאות עזה, אני צועק אליכם בשם הנערים ששלחתם לכאן. בשם הנערים הנמצאים כאן בשמכם. אני זועק בשם היד שהונבה לנופף לשלום ומצאה עצמה לופתת אלה. זו היד שמצאה את עצמה מניפה אלה לעבר פרצוף של ילד בן 12 ברמאללה. בשמכם, בשמכם יצאתי לכאן. אני זוכר שסיפרתם לי על מלחמת החופש שלכם, על דוד וגוליית. אולי תסבירו לי את צדקתו של גוליית. איך מצאתי את עצמי נוצר נשק מפני זקנים וילדים. במלחמה שלי אין מנצחים. זו מלחמת אין מוצא בשדה הקרב. אין לאלה סוף ואין לגאון מוסר. אם היינו גדלים כאן היינו הופכים לגדולי מפירי הסדר. היד שלי שבורה – היא לא תניף לאלה. לא אפרוק את המחסנית עד שלא יקראו לי. אין לי אמונה שבני ישב תחת גפנו. אל תגיד מחר – ארים – כי החול בשעון החול מכסה את שנינו. קום – התעורר".

„שלום עכשיו" תקיים הבוקר עצרת מול משרד ראש הממשלה, בעת ישיבת הבוקר של הממשלה, בקריאה לראש הממשלה שיאמר „כן ליוזמת שולץ בביקורו בארה"ב". אגודת הסטודנטים באוניברסיטת תל־אביב תשבות היום החל מהשעה 11.45 ועד השעה 13.00. תתקיים עצרת שתקרא לראש הממשלה לומר „כן ליוזמת שולץ".

טל מגיש את מסקנותיו על התחדשות חיל־הים

מאת טלי ליפקין, הסופרת הצבאית של „דבר"

האלוף ישראל טל אמור להגיש במהלך השבוע הזה את מסקנותיו לרמטכ"ל בדבר פרוייקט התחדשות חיל הים.

כשישה שבועות לאחר שמונה על־ידי הרמטכ"ל לבחון את תוכנית חיל הים להתחדשות ואת דרישותיו לבניית ספינות טילים מדגם „סער 5" ו־3 צוללות חדשות, צפוי האלוף טל להגיש המלצותיו. אלה, עשויות להכריע את הכף בהתלבטות הקיימת במערכת הבטחון לגבי אישור וביצוע הפרוייקט במלואו או לחלקיו, בהתאם להסכמת האמריקאים לממן את רובו ולהיות קבלני הביצוע בארץ, בארה"ב ובגרמניה.

למרות שמסקנותיו של האלוף טל אינן ידועות, ההערכה הרווחת היא כי יטה להמליץ על רוב חלקי הפרוייקט ברוח דרישות חיל הים, לאחר ששמע עשרות מומחים מאנשי החיל בהווה ובעתיד וגורמים אחרים הנוגעים בנושא.

ד"ר יהושע רוטנשטרייך היום למנוחת עולמים

מאת סופר „דבר"

ד"ר יהושע רוטנשטרייך יובא היום למנוחת עולמים. הלווייתו תיערך בשעה 1.00 אחה"צ בבית קברות בקריית־שאול.

יהושע רוטנשטרייך מת ביום ה', בגיל 78, מסיבוך בעקבות שפעת שהתפתחה לדלקת ריאות. הוא הניח שלוש בנות: רות אחיעזר, מיכל הולצמן ועירית אליגון – וכן את, פרופ' נתן רוטנשטרייך.

נשיאות מועצת העתונות, שרוטנשטרייך היה נשיאה מזה 18 שנים, קיימה ביום ו' ישיבה שבה עמדו חברי הנשיאות על רמותו ותרומתו לחופש והביטוי מזה ולאתיקה מקצועית מזה. חברי הנשיאות החליטו לכנס ביום ו' הקרוב את מליאתה של מועצת העתונות לישיבת אבל. בישיבה שתתקיים בבית סוקולוב ב־11.30 ישתתפו גם בני המשפחה, אישי ציבור ונציגי העתונות.

ועדת העורכים של העתונים היומיים בישראל פרסמה אמש הודעת אבל שבה נאמר כי העורכים חשים באבידה עם מותו של יהושע רוטנשטרייך שהקדיש מזמנו מתבונתו לייעוץ משפטי לוועדה, ואשר היה גם יו"ר ועדת הצנזורה מאז הקמתה של זו. גם בתפקידו הציבורי הזה ידע למצוא את המזיגה בין אחריות בטחונית לבין שמירה על חופש הביטוי.

דובר אוניברסיטת תל־אביב פרסם אף הוא הודעת אבל, בהדגישו כי יהושע רוטנשטרייך היה יו"ר חבר הנאמנים של מרכז דיין ללימודי המזרח התיכון ואפריקה, וחבר חבר הנאמנים של האוניברסיטה. בשנת 1986 הוא קיבל תואר ד"ר כבוד של אוניברסיטת תל־אביב בעד פעלו כמשפטן ולמען חופש העתונות.

<u>בהלת „ליל גלשונים" בעמק:</u>

שמיניסטים הפריחו בלונים והקפיצו את כוחות הבטחון

מאת יצחק מרידור, סופר „דבר" בעמק

„גופים מוארים ובלתי־מזוהים" שנחתו ביום ו' לקראת ערב בסמוך לבית העלמין של מושב היוגב שבעמק, עוררו בישוב בהלה לא קטנה, והעסיקו, משך קרוב לשעתיים, את המשטרה, את הצבא ואת משמר הגבול, שהוזעקו למקום לאחר ששניים מחברי המושב הבחינו בנחיתתם של אותם „גופים מוארים ושורפים".

הפרשה החלה כאשר שניים מחברי היוגב, המגדלים יעניים בסמוך לבית הקברות של המושב, הבחינו, מעט אחרי 6.00 בערב בשלושה עצמים מוארים נוחתים בבית העלמין. השניים רצו בבהלה אל האחראי על הבטחון במקום, דוני גרינברג, וזה הזעיק מיד את הממונים עליו. אלה לא איחרו למצוא את הפתרון שבין המידע שנמסר להם על ידיו ובין תחילתו של „ליל הגלשונים" המפורסם, ומיד הוזעק למקום כוחות משטרה, משמר הגבול וצה"ל שפתחו בחיפושים נרחבים.

הידיעה פשטה במהירות בין חברי המושב, ורבים מהם הסתגרו בבתיהם. בחיפושים השתתפו מטוקים של חיל האוויר ואנשי „סיירת גולני".

רק אחרי שעתיים של סריקות ומתח, נמצא ש ה „עב"מים" המוארים אינם אלא... בלוני נייר ממולאים הליום שהופרחו על ידי תלמידי י"ב של מוסד „הרי אפריים" שבעין השופט. כולם נשמו לרווחה ומישהו דאג לעבור ברחובות המושב ולהודיע, בקול רם שהכל בסדר ושזאת היתה בהלת שווא. המנהלת הפדגוגית של מוסד „הרי אפריים", לורית רמון מרמות מנשה אמרה אמש ל„דבר" שזאת לא פעם ראשונה שתלמידי המוסד מפריחים בלונים כאלה: „זהו מעין תחביב די מקובל בין תלמידי האיזור" אמרה. הם ביקשו את אישורנו ל„מבצע" ואנו אפילו סייענו להם בתקציב קטן וסדרנו בסידורים. לא עלה על דעתנו שהבלונים ידהימו עד היוגב, ויעוררו שם בהלה שכזאת. אנו מתנצלים על הטירחה שנגרמה לחברים, לצה"ל ולמשטרה ובוודאי שמצטערים על בוגרי המשואבים שנגרם, אבל איך יכולנו לשער שזה מה שיקרה? שאלה.

נטישת המעבדות הרפואיות

(סוף מעמוד 1)

„דבר" מסתמן, כי מנכ"ל משרד הבריאות, פרופ' יורם לס, קיבל מן האוצר גיבוי תקציבי לכיסוי התביעות הספציפיות של עובדי המעבדות בשירות המדינה.

„כל עוד המשא־ומתן בתוקף נרחית הנטישה" – אמר ל„דבר" מזכ"ל הסתדרות הביוכימאים והמיקרוביולוגים אשר גולדשלגר והוסיף: „אולם אם התוצאות לא יהיו לשביעות רצוננו אנחנו ערוכים לנטישה בכל רגע".

מאבק הרופאים

בחזית מאבקם של רופאי המדינה והרופאים המורדים אין כל תזוזה לפתרון. יו"ר ארגון רופאי המדינה ד"ר יהושע וייסבורט שלח ביום ו' מברק לראש הממשלה יצחק שמיר בבקשה להתערב טרם צאתו לארה"ב בסכסוך שנמצא במבוי סתום. „מתוך הכרה כי אזרחי המדינה זקוקים לבריאות לא פחות מאשר לשלום אנו מבקשים ומצפים ממך כי תקדיש לנושא תשומת לבך ותפעל לפתרון" – כתב ד"ר וייסבורט במברק.

בעקבות הסכם בקשת תוליט על הפעלת משמרת שנייה בבתי־החולים שלה לצורך קיצור התורים לניתוחים, טוענים רופאי המדינה, כי נוצר מצב „אי שוויון כפול", הן בקבלת שירותים רפואיים והן במתן השירותים בבתי־החולים הממשלתיים. הם תובעים אותו להפעיל אותו הסדר בבתי־החולים הממשלתיים ומאשימים את משרד האוצר ב„טקטיקה של סחבת מכוונת".

רופאי המדינה משביתים היום ומחר את מרפאות החוץ והמכונים בכל בתי־החולים הכלליים, הפסיכיאטריים והגריאטריים, למעט „אסף הרופא" ובית־החולים בנהריה. במרפאות החוץ ובמכונים המושבתים יופעלו רק מחלקות רנטגן, דיאליזה ואונקולוגיה טיפולית.

הרופאים המורדים משביתים החל מהשבוע את חדרי הניתוח כל יום בחמישה בתי־חולים אחרים. היום מושבתים חדרי הניתוח ב„איכילוב", „פוריה", „כרמל", „שערי צדק" ו„העמק" בעפולה.

מובארק פתח ידיד קאהיר בלי ישראל

קאהיר (עי"ר וע"צ). – ידיד הבנה הבין־לאומי של קאהיר נפתח אתמול ללא ישראל בפעם הראשונה מאז נחתם הסכם השלום בין שתי המדינות ב־1979.

הנשיא חוסני מובארק פתח את הירידה.

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

המרצת פתיחה 181/88

המבקש לוין

אל:

1. רחל שליכטר (או יורשיה)
2. מיכאל קליגר (או יורשיו)

להוי ידוע לכם שהוגשה בעניין המבקשים עבאדי עזרא ומרגלית נגדכם בהמרצת הפתיחה למתן פסק דין הצהרתי, המצהיר כי המבקשים הינם בעלי זכויות לטכירה של ¼ מחלקה 1442 בגוש 6043 ברחוב הלוץ 38 בחולון (אשר נרכשה ע"י המבקשים בשנת 1963, כאמור בהמרצת הפתיחה), נקבע ליום 21.3.88 בשעה 8.30 בפני כב' השופט ש. אלוני.

משה בדיחי, עו"ד

ב"כ המבקשים

טל. 03-9667522

דינה קרומוקוב

רעיית יצחק קרוטקוב, מראשוני השוטרים העברים בתל־אביב ומפעילי „ההגנה" נפטרה ערב פורים. ביתם של דינה ויצחק, שהיה במשותף ליוסף ועליזה דקל (קראוסנר) בצריף דל ברחוב בצלאל, היה בית ועד לפעילות המחתרתית של „ההגנה". בביתם נשמר ארכיונו של דוד בן גוריון וממנו שודרו שידורי ההגנה הראשונים ובו היה אחד הסליקים המרכזיים. משאת נפשה של דינה היה להגיע להמקיד הכבוד בגידול ילדים, לא רק כשל הצורך להגיע קיום המשפחה אלא בעיקר כדי להיטיב עם הזולת. היא עשתה שנים רבות באחד מבני ילדים של „עמל" בשיכון עוני ביש. בלב דואב וכואב נפרדים

דודה ושלמה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של

יוסף רונן

אבלים: אשתו יהודית רונן

בנותיו תלמה מגור

זהרה נהרן

יעל רונן

ומשפחותיהן

אחיו אליעזר רונן ומשפחתו

אחותו צביה לובוביץ ומשפחתה

על מועד הלוויה תפורסם מודעה מחר

אנו מודיעים בצער על פטירת הברנו

יעקב מאיק

ההלוויה תתקיים היום, יום ראשון כ"ד אדר תשמ"ח 13.3.88 בשעה 3.30 אחה"צ בבית העלמין בקיבוץ שפיים. הארון יוצב בבית הבנים בשפיים בשעה 3.00 אחה"צ.

המשפחה

ובית שפיים

למירה, לאיזק ולמשפחה

במותו של האח

אברהם כהן – זיידה ז"ל

אתכם בצער

בית נתיב הל"ה

במלאות עשר שנים לנפילתו של בננו היקר

יהושע ארליך ז"ל

נתייחד עם זכרו ביום שלישי כ"ו באדר תשמ"ח 15.3.88. בשעה 17.00 עליה לקבר (נפגשים ליד השיכון החדש). בשעה 21.00 ערב לזכרו במועדון החברים.

המשפחה

ובית גל עד

ביום השלושים לפטירתו של חברנו

יצחק (איציקה) אפשטיין ז"ל

נעלה לקברו היום, יום ראשון כ"ד אדר תשמ"ח 13.3.88 בשעה 15.30

המשפחה

ובית עין כרמל

לחברתנו ישוב דינה

אתך באבלך במות

אביך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ

סניף עיר

ההנהלה והעובדים

לחברנו שמואל בכר

משתתפים בצערך על מות אחותך

חנה ז"ל

תנחומים לכל בני המשפחה

מרדכי גני – מנכ"ל מישלב

וצוות העובדים והמורים

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י – הועד הפועל

המחלקה להשכלה גבוהה

השתתפותנו באבלו של

פרופ' אריה גלוברזון

מנהל „מכון גולדה מאיר לחקר עבודה וחברה" באוניברסיטת תל־אביב

במות

אמו ז"ל

שמעון אביזמר

אבלים אנו על פטירת אהובנו

שמשון רבינוביץ

(„סמוך הקטן")

ההלוויה תצא מביתו ברחוב דבורה ברון 3 ראשל"צ ביום שני 14.3.88 בשעה 13.30 לבית הקברות הישן.

המשפחה

קופות הגמל „תמר", „גפן" ו„הקופה לפיצויים"

שליד בנק דיסקונט לישראל

אבלות על פטירת חבר הדירקטוריון

ד"ר יהושע רוטנשטרייך ז"ל

ומשתתפות בצער המשפחה

פרס: להכריע

(סוף מעמוד 1)

ישראל להגיע לשלום עם שכנותיה ללא עזרת ארה"ב.

הוא הוסיף כי ישראל לא יכולה להמשיך לשלוט על מליון וחצי ערבים כי הם לא ישלימו עם זה. „אסור לבנות רק על עוצמה צבאית, אם נשלוט על אחרים נצא גם אנחנו נפגעים ונשלם מחיר כבד".

פרס גם התייחס להתקפות האישיות נגדו מצד גורמים שונים בימין. „משסיים אותי, רוצים להבהיל אותי לא יעזור להם כלום. אמשיך להגיד את האמת ולא לפחד גם מול הגיסות של רבה־אופי. יש קבוצות שנשמעו להטיל אלימות מילולית, פחד ואימה אבל לא יעזור להם שום דבר".

גם ספטמבר

(סוף מעמוד 1)

הכולל ח"כים מהליכוד, התחיה והסיעות הדתיות הזן בדרג ממשלתי בכיר. פגישה בנושא זה נערכה באחרונה בין שר המשפטים אברהם שריר לבין נשיא המדינה חיים הרצוג ובין שר המשפטים לבין רה"מ יצחק שמיר. נודע כי שמיר הבטיח לאנשי הלובי להפעיל את מיטב השפעתו למען סוג כלשהו של חנינה.

כידוע, נפלה האפשרות לחוקק חוק מיוחד בכנסת להנינת המחתרת וגברו הלחצים לפעול בדרך המקובלת של קיצור תקופת המאסר ושחרור מוקדם באמצעות חנינה שמעניק נשיא המדינה. הלחץ למתן החנינה גבר לא רק לקראת הגיעת שנת ה־40, אלא גם עקב המאורעות האחרונים בשטחים, שלדעת תומכי החנינה מעמידים באור שונה לחלוטין את פעולות אנשי ארגון הטרור.

התעשיינים מבקרים כוונת האוצר להעלות הארנונות

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

התעשיינים מבקרים קשות את כוונת האוצר והפנים להעלות את שיעורי הארנונה בכל הרשויות המקומיות ב־15% בשנת הכספים 1988.

התעשיינים טוענים, כי כוונה זו עומדת בסתירה גמורה לחוק הקובע, כי השנה לא תגבה רשות מקומית ארנונה הגבוהה מזו שנגבתה אשתקד.

התעשיינים מזכירים, כי פיסקה אחרת באותו חוק, מאפשרת לשרי הפנים והאוצר לאשר לרשויות העלאות בשנה זו, אך אין כל ספק, אומרים התעשיינים, שסמכות זו מחייבת שיקול דעת פרטני לגבי כל רשות ולא הענקת אישור קולקטיבי להעלאת הארנונות, ולכן יש לדחות על הסף כוונה זו.

יו"ר ועדת הכלכלה והמיסוי של התאחדות התעשיינים אורי מנשה, אומר, כי הצעה זו סותרת את הסיכום שקיבלה באחרונה ועדת הכספים של הכנסת לפיו ההיתר להעלאת ארנונה בשעור 15% יינתן רק לרשויות, שיש להן גרעונות בתקציב המקבלות עקב כך מענק ממשרד הפנים.

<u>תלונה למיפקדת או"ם בנקורה:</u>

חיילי יוניפי"ל כיבו האורות כדי לתת מסתור למחבלים

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

כוחות צה"ל בצפון חוששים בשבוע שעבר שיתוף פעולה מבצעי בין מחבלים לבין כוחות יוניפי"ל המוצבים בדרום לבנון, על גבול אזור הבטחון.

לדברי מקורות צבאיים, הבחין כוח צה"ל ביום רביעי שעבר אחר תנועת חוליית מחבלים שהודרה לאזור הבטחון באזור הכפר ברעשית, בגזרה המרכזית. חוליית המחבלים נעה כמה עשרות מטרים מעמדת יוניפי"ל של הכוח האירי המוצב באזור. כוח צה"ל פתח באש לעבר חוליית המחבלים, אך באותו רגע כיבו החיילים האירים את הזרקור שדולק דרך קבע בעמדתם ובכך איפשרו לחוליה להיבלע בחשיכה.

חיילי יוניפי"ל שבו והדליקו את התאורה בשנית רק כעבור כעשרים דקות, כאשר היה ברור להם שהחוליה הצליחה להימלט מהוץ לאזור ונבלעה בין בתי הכפר ברעשית.

נמסר, כי בפיקוד הצפון רואים בחומרה רבה את התקרית ולדברי קצינים בכירים של צה"ל בצפון, בתקופה האחרונה מנצלים המחבלים את אזור העמדות של כוח האו"ם כמקום התארגנות ומסתור לתקיפות מתכנים של צד"ל וסיורים של צה"ל. בין השאר, הובילו עקבות חוליית המחבלים שהציבה את המוקש הקטלני לפני שלושה שבועות שבו נהרגו שני חיילי צה"ל, לעבר עמדה של יוניפי"ל האירית, לכפר מבקשים־יריוע חיים.

שלשום בשעות הצהריים התפוצץ מטען צד בעת שכוח צד"ל עבר על ציר תנועה מרכזי באזור קנטרה שממערב לכפור בגזרה המזרחית. כתוצאה מההתפוצצות נפצעו קל שני חיילי צד"ל והועברו לטיפול רפואי בבית החולים במרג' עיון. בדיקה שנערכה לאחר מכן העלתה כי הפיצוץ אירע במרחק של 300 מטרים מעמדת יוניפי"ל של הכוח הפיג'י והתברר כי חיילי האו"ם היו אמורים לראות את המחבלים בעת הנחת המטען.

יצויין כי צה"ל וצד"ל נמנעים מלירות לעבר העמדות של יוניפי"ל, אף שברור שהמחבלים נמצאים כהם או בקרבתם. צה"ל הגיש בסוף השבוע תלונה חריפה למפקדת האו"ם בנקורה.

הממשל

(סוף מעמוד 1)

החומרים שגרמו התבטאויותיו של שמיר בסוף השבוע. הם אמרו כי הדיפות בה דיבר הדהימה את האמריקאים ואף אותם, ותלו תקווה של תיקון בראיונות שיופיעו היום בעיתונים אמריקאיים ושיהיו ברוח שונה. הם אמרו כי שמיר יגיע לוואשינגטון מצוייד ב"רעיונות חדשים" אותם יגנה למכור לממשל, אולם גם הם הביעו רק תקווה מעטה לגבי הסיכויים כי האמריקאים יתרצו וישנו סעיפים מרכזיים בתכנית שולץ. הם אמרו כי שמיר עומד להציע "תכנית אוטונומיה משופרת שיהיה בה כדי לפתות את הפלשתינאים שיהיו מוכנים לכך וכי יש לו רעיונות לגבי הפורום הבין־לאומי". המזרחי, ככל הנראה, ברוחיה של ועידה בין־לאומית המורכבת מחמש החברות הקבועות במועצת הבטחון וחזרה על הרעיון של פתיחה בין־לאומית בחסות שתי המעצמות הגדולות, כנראה במאי השנה, בעת ועידת הפסגה של רייגן וגורבצ'וב במוסקבה.

מנהיג אש"ף יאסר ערפאת דחה גם הוא אתמול את תכנית הועידה הבינלאומית שהציע ג'ורג' שולץ ואמר כי בועידה כזאת אין עוד מקום לשיתוף הפלשתינים במסגרת משלחת ירדנית־פלשתינאית משותפת, אלא על ידי ייצוג ישיר של אש"ף. ערפאת אמר בראיון ל"ניו יורק טיימס" כי רעיון המשלחת המשותפת עבר זמנו לאחר שההסכם שעשה עם חוסיין ב־1985 בוטל. הוא אמר כי אירגונו הסכים לכל החלטות האו"ם כולל 242 ו־338 ויש בכך הכרה בישראל וקרא ל„שמיר" להפגש עם אש"ף משום ששלום יש לעשות עם אויבים. "אני אומר לשמיר" אמר ערפאת "אין לי עניין עם ידידות ואוהבים, יש לי עניין עם אויבים ואני מוכן לשבת ולדון עם ממשלת ישראל. הוא הכחיש כי אש"ף מבקש להשיג את כל שטחה של מדינת ישראל ואמר כי הוא דבק בעקרון של "שטחים תמורת שלום".

ראש הדסק הישראלי ערבי במחלקת המדינה ג'והן הירש אמר אתמול בכינוס של הליגה הערבית נגד אפליה בוושינגטון כי על אש"ף לבחור עתה בין העמדה המקסימליסטית שיש בה כדי לדחות כל פתרון לעתיד הרחוק, לבין הצטרפות לתהליך השלום עכשיו. הוא קרא לאש"ף לקבל את עקרונות יוזמת שולץ.

„ארה"ב לא תפעיל עלי לחצים ואין גם כוונה לאיים על ישראל בנקיטת צעדי עיצומים נגדה, כך אומר ראש הממשלה יצחק שמיר לקראת נסיעתו הערב לביקור בארה"ב שבו ידון עם נשיא ארה"ב ושר החוץ שלה על תוכנית השלום של ג'ורג' שולץ. היום תתכנס הממשלה להמשך הדיון בתוכנית ולאחר מכן יכונס הקבינט לדיון מיוחד. שרי העבודה בסיוע סגן ראש הממשלה דוד לוי יבקשו לקבל החלטה לקראת הנסיעה אך ראש הממשלה אמר בסוף השבוע למקורביו, כי לא יעלה את הנושא להצבעה.

מקורביו אמרו ל„דבר" כי הגם שראש הממשלה אינו מקבל את תוכנית שולץ הוא לא יודיע באופן נחרץ על כך לממשל האמריקאי, אלא ינסה לשכנעם לשנותה. ביום שישי קיבל ראש הממשלה בנפרד משלחת של נציגי גוש אמונים והישובים ביהודה שומרון, עזה ומשלחת של נציגי הישובים ברמת הגולן.

חוסיין ומובארק

(סוף מעמוד 1)

איננו מוכן לתאם עמדות מדיניות עם ירדן על בסיס ההבנות שהושגו בעבר בהתחשב „במצב החדש" שהצמיחה ההתקוממות הפלשתינית בשטחים. בהקשר זה מסרו המקורות שערפאת משהה במכוון את ביקורו בירדן אף־על־פי שקיבל כבר לידיו את הזמנת המלך חוסיין לבוא לרבת עמון.

פקידים ירדניים מוסמכים הדגישו לעומת זאת את חוסר נכונותה של ירדן להשתלב במו"מ מדיני ללא השתתפות אש"ף. הדגשה זו נובעת מהכרת ירדן את התמיכה הרבה שלה זוכה כיום אש"ף בשטחים ומהבנתה שאין סיכוי רב שתוכנית שולץ תביא להתקדמות בתהליך המדיני. ביניתיים החליטה אתמול הוועדה הירדנית־אש"פית לסיוע לתושבי השטחים בתום דיוניה ברבת עמון, להקצות 32 מיליון דולאר לתוכניות ביטוח שונות בגדה המערבית ובעזה אף־על־פי שבקופתה הצטברו לאחרונה רק כ־20 מיליון דולאר מסיוע סעודי. בהודעה שפירסם דובר הוועדה נאמר שהכספי יופנה למימון שירותי חינוך, בריאות וסעד וכן למימון צורכי ההתקוממות של התושבים נגד שלטון הכיבוש הישראלי.

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה־1965

מרחב תכנון מקומי חיפה

הודעה בדבר אישור שינוי

תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה־1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, החליטה לאשר, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא: „תכנית מס' חפ/1821 – בינוי בפינת רחובות המגינים – מאיר רוטנברג", המהווה שינוי לתכניות הבאות:

חפ/229 – תכנית מתאר של העיר חיפה.
חפ/1070 – כבשות יופי הקדוש.
חפ/981 – המושבה הגרמנית הצפונית.
חפ/1669 – הרחבת רחוב מאיר רוטנברג.

התכנית משפיעה על התכנית המופקדת חפ/1400.

הודעה על הפקדת שינוי התכנית פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3539 התשמ"ח, עמוד 2151.

השינוי האמור, בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותו, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, חיפה, וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

משה גלנר

הממונה על מחוז חיפה

יושב ראש הועדה המחוזית

לתכנון ולבניה, מחוז חיפה

כ"ה בשבט התשמ"ח

16 בפברואר 1988

נעמת ירושלים

„חודש מעמד האשה"

כנס „חודש מעמד האשה"

וציון שנת ה־40 למדינת ישראל

יתקיים ביום שני, כ"ה באדר תשמ"ח (14.3.88) בשעה 20.00, במלון „מוריה", רח' קרן היסוד י־ם.

בהשתתפות:

שמעון פרס – מ"מ רה"מ ושר החוץ

מאשה לובלסקי – מזכ"ל נעמת

דברי פתיחה: רות לב – מזכירת נעמת ירושלים

ברכות:

ניסן הרפז – מזכיר ההסתדרות בירושלים

עמנואל זיסמן – חבר הנהלת עיריית ירושלים

התכנסות וכיבוד קל בשעה 19:30.

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אתונה	6-	4 –	בהיר
אמסטרדם	5	7 –	מעונן
הלסינקי	0	2 –	מעונן
הונג קונג	19	23 –	מעונן
וינה	3-	2 –	מעונן
ז'נבה	0	8 –	מעונן
טוקיו	8	21 –	בהיר
פרנקפורט	1-	6 –	מעונן
יוהנסבורג	3	21 –	גשום
לונדון	9-	11 –	מעונן
ליסבון	9	19 –	בהיר
מדריד	9	18 –	בהיר
מונטריאול	10-	4- –	מעונן
ניו יורק	0	18 –	גשום
סן פאולו	17	27 –	מעונן
פריס	7	10 –	מעונן
פרנקפורט	5	8 –	גשום
ציריך	4	7 –	גשום
ריו דה ז'נרו	19	31 –	מעונן
שטוקהולם	8-	1 –	מעונן
שיקגו	0	15 –	שלג

תל־אביב: רח' בן־יהודה 1, טל. 5102... ירושלים: רח' יפו 30, טל. 231373 חיפה: דרך הים 1, טל. 384453 באר שבע: רח' האבות, טל. 35282

swissair

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965

מרחב תכנון מקומית ראשון לציון

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מפורטת הנקרא: „שינוי תכנית מפורטת מס' רצ/1/6/ב/1".

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 3938 חלקה 108, 105 חלקי חלקה 112.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: שינוי במיקום השביל בין רח' צ'לנוב לרחוב בלקינד.

ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים:

מס' 3459 תשמ"ז עמ' 1860 העתון בוקר הארץ מתאריך 27.4.87 ובעיתון ערב מעריב מתאריך 27.4.87 בשפה העברית ובעתון בוקר דבר מתאריך 27.4.87.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד. שיש

יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה

מחוז המרכז

25.2.1988

דבר DAVAR دافار

מאוחד עם למרחב

העורכת חנה זמר

משנה לעורך דוד פדהצור

מזכיר מערכת מרדכי ברקאי

מנהל כללי אמנון ברנדי

המו"ל – „דבר" בע"מ

נדפס בדפוס „דבר" בע"מ

המערכת והמנהלה תל־אביב רח' שינקין 45, ת.ד. 199 מיקוד 61001

טלפון 286141 (6 קווים)

מחלקת המודעות

טלפונים ישירים 286156, 281860, 298032

סניפים:

ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233

ירושלים:

המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16 בית מאואה קומה ב' טלפון 242203, ת.ד. 94229

חיפה: רח' הנביאים 27 טלפונים 3־2־642111, ת. 33104

ארבעה דמוקראטים אופטימיים

הנבחרת הדמוקראטית (מימין לשמאל): ריצ'ארד גפהארדט, ג'סי ג'קסון, פול סיימון ומייקל דוקאקיס מחייכים באופטימיות לפני תחילת כינוס סניף המפלגה הדמוקראטית באולם העירייה של שיקאגו ביום ה'. (צילום: א.פ.)

קופנהאגן: כיכר פלשתין במקום כיכר ישראל – בהפגנה אלימה

מאת עלי כהן, סופר „דבר" בדנמארק ובסקנדינביה הצפונית

קופנהאגן (מיוחד ל„דבר"). – כ־1,600 איש, פלשתינים ודנים, השתתפו אתמול בהפגנה שהתפתחה להתנגשות אלימה עם המשטרה בקופנהאגן. ההפגנה החלה בצעדת מחאה מכיכר העירייה ל„כיכר ישראל", ששמה הוסב על־ידי המפגינים ל„כיכר פלשתין". המפגינים נשאו בידיהם תמונות של יאסר ערפאת, תצלומים של מעשי אלימות בשטחים, דגלי אש"ף ולפידים. בלט ביניהם ח"כ צ'ארלי ביטון, שהכריז בנאום שנשא, כי „אין מדובר במהומות מקומיות, אלא במרד, שיימשך עד שישינו הפלשתינים מדינה משלהם".

לאחר ההכרזה על הסבת שם „כיכר ישראל" ל„כיכר פלשתין", ניגשו צעירים ממשתתפי ההפגנה לדוכני שוק הירקות הסמוך, כדי „לבדוק" אם אין בין המצרכים שם תוצרת ישראלית. כוח משטרה שהיה במקום בכוננות נאלץ להתערב. לאחר שהחלה התכתשות בין בעלי הדוכנים לצעירים, ולאחר שאלה החלו שולפים אלות ומחלקים אותן ביניהם, הוזעקה תגבורת שוטרים למקום. אחד השוטרים הוכה בראשו, וכדי לפזר את המפגינים ירה אחד השוטרים יריית אזהרה.

צל על בית סאדאת

עיסמת סאדאת, אחיו של נשיא מצרים המנוח (משמאל), נכנס לאולם בית־המשפט של קאהיר אתמול, עם פתיחת הדיון בתביעת המדינה להחרמת אדמות משפחתו, שהושגו על־פי החשד באמצעים לא־כשרים. (צילום: א.פ.)

גוריה מסר התפטרותו באיטליה אחרי שכל האגף השמאלי עזבו

מאת מיכל מלג

רומא (מיוחד ל„דבר"). – ראש ממשלת איטליה ג'יובאני גוריה הגיש את התפטרותו לנשיא ביום ו', זו הפעם השנייה בשבועות האחרונים. הפעם התפטרותו סופית כנראה.

„זה מצב בלתי נסבל", הבהיר ראש ממשלת איטליה, לאחר שהמפלגה הסוציאליסטית, השותפה השנייה בחשיבותה בקואליציה, נטשה את הממשלה. 228 יום של משברים, הצבעות אי־אמון והתפטרויות, על רקע שביתות בלתי־פוסקות בכל ענפי המשק באיטליה, ובעיקר בתחבורה זה המאזן הלא־מחמיא של ממשלת גוריה.

המשבר הנוכחי הוא על רקע החלטת הממשלה לאשר המשך פעילות מלא של הכור הגרעיני במונטאלטו, החלטה שהמפלגה הסוציאליסטית החליטה להתנגד לה בעקבות כל מפלגות השמאל, הקומוניסטים וה„ירוקים". עד הכרזת התפטרותו של גוריה, השתלטו חברי מפלגות ה„ירוקים" והרדיקלים־פרולטאריים על אולם המליאה של הפרלמנט האיטלקי ודרשו להעלות מחדש להצבעה את שאלת הכור האטומי.

כעת מסתמנת בפרלמנט מגמה חדשה המפלגת את הקואליציה בת חמש המפלגות לשניים: מצד אחד הדמוקרטים־נוצרים עם הליבראלים והרפובליקאנים, ומצד שני הסוציאליסטים והסוציאל־דמוקראטים.

פנייה לחברי קיבוצים לצאת לשרת במילואים בצד הבנים

מאת שמעון וייס, סופר „דבר"

מטה הפעילים של איזור גרנות, המאגד בתוכו חברים מארבעים קיבוצים של התק"ם והקיבוץ הארצי בעמק חפר ובשרון, קרא אתמול לקיבוצים מכל רחבי הארץ לאשר לחבריהם יציאה לעשרה ימי מילואים בהתנדבות בשטחים בחופשת הפסח „כדי להיות עם הבנים בשטח", כלשון ההודעה. נמסר כי ההחלטה תובא השבוע לאישור בקיבוצי האזור וצפוי כי היא תאושר.

מטה גרנות, הנחשב לפעיל ולגדול בין אזורי ההתיישבות הקיבוצית ברחבי הארץ, החליט עוד לכנס בימים הקרובים כנס פעילים מארבעים הקיבוצים באזור על־מנת להתוות קווי פעולה ועבודה מעשית בנושאי השלום והבטחון. בין השאר, מוצע לערוך מפגשים עם תלמידי שמיניות מקיבוצים וערים בכל רחבי הארץ על־מנת לשכנעם להתמך בתהליך המדיני ובמו"מ לשלום, תוך שמירה על גבולות בטוחן, קריאה להתגייסות לשירות מילואים והליכה לקצונה בקרב בנים המשרתים כעת בצה"ל, פעילות משותפת של קיבוצים וישובים ערביים לקירוב לבבות ומניעת זריקת בקבוקי תבערה התנכלויות בוואדי ערה ובמשולש.

יואל מהרשק, מראשי המטה, אמר אתמול כי בשבועות הקרובים תובא לקיבוצי האזור הצעה מהפכנית שלפיה יפעל מעתה אזור גרנות לא רק כגוף כלכלי במסגרת המפעלים האזוריים, אלא כגוף עם פעילות חינוכית־רעיונית ולשם כך יוקצו כוח האדם והאמצעים הדרושים.

אבו־ג'יהאד: אין סיכויים למפגש נציגים בכירים של ארה"ב ואש"ף

מבטיח פיגועים נוספים בישראל • נסגרים משרדי אש"ף בניו־יורק

מאת דן אבידן ואמנון דנקנר, סופרי „דבר"

ראש הזרוע הצבאית ב„פתח", אבו־ג'יהאד, אמר בסוף השבוע, כי אין כל סיכוי שבקרוב יתקיים מפגש בין נציגים אמריקאים ואש"פיים בדרג בכיר. בראיון עתונאי סיפר אבו־ג'יהאד, כי אש"ף מנע קיום פגישה בין גורג' שולץ למנהיגים מהשטחים, מחשש שמפגש כזה עלול להצמיח נציגות אלטרנטיבית לאש"ף למשא־ומתן מדיני.

ראש הזרוע הצבאית ב„פתח" אמר עוד, כי בעתיד יש לצפות לפעולות טרור נוספות בנוסח הפיגוע שבוצע בשבוע שעבר ליד דימונה. פעולות אלו נועדו, לדבריו, לתמוך במאבקם של תושבי השטחים, והם מהוות חלק „מהמלחמה הכוללת" המתנהלת בין אש"ף לישראל.

אבו־ג'יהאד שיבח את תושבי השטחים על כך שאינם משתמשים בנשק חם במאבק נגד חיילי צה"ל, על אף הפיתויים לעשות זאת. הוא הזהיר במשתמע, כי מעבר ללחימה ברובים וברימונים עלול לשמוט מידי אש"ף והפלשתינים את ההישגים המדיניים שקצרו מאז פרצה ההתקוממות בשטחים.

אבו־ג'יהאד קרא למדינות ערב לסייע לאש"ף מבחינה כלכלית ומדינית כדי שהארגון יוכל להמשיך ללבות את המרי בשטחים. כן הביע תקווה, שההתקוממות תסלול את הדרך לאיחוי הקרע בין אש"ף לסוריה. הוא טען שעל הפרק עומד עתה ביקור שצפוי ערפאת לערוך במוסקווה ורק לאחריו יוחלט מתי יגיע ערפאת לביקור בירדן על פי הזמנת המלך חוסיין. מכל מקום, לא מדובר בינתיים בחידוש התיאום המדיני בין אש"ף לירדן אלא ב„החלפת דעות". הוא חזר ודחה את תוכנית שולץ שנועדה, לדבריו, לנטרל את אש"ף מהמשא־ומתן המדיני ולאפשר לישראל לשים קץ להתקוממות בשטחים.

משרדי אש"ף נסגרו

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – שר המשפטים האמריקאי אד מיז הורה ביום ו' על סגירת משרדיה של משלחת אש"ף לאו"ם בניו־יורק. במכתב למשלחת כתב מיז, כי עליה לנעול את שעריה עד 21 במארס, ואם לא תעשה זאת, יפנה משרדו לבית־המשפט בניו־יורק כדי שיורה על כך.

מתח והתנכלויות לערבים בנגב מאז הפיגוע ב'אוטובוס האמהות'

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

מתיחות רבה שוררת בין יהודים לערבים בבאר־שבע מאז הפיגוע של המחבלים בצומת ערוער ובימים האחרונים אירעה שורה ארוכה של מעשי התנכלות כלפי ערבים ובדואים תושבי האזור. כל הנפגעים עמם שוחח סופר „דבר" חששו להזדהות בשמם בעל גבי העתון, פן יבולע להם עוד יותר בעקבות הפרסום. זו גם הסיבה שעד כה איש מהם לא הגיש תלונה במשטרה.

בימים האחרונים, קיבלו ערבים המתגוררים בשכונות לביתו של ויקטור רם ז"ל, הודעה אנונימית בטלפון, בזו הלשון: „כדאי שתפנו תוך כמה ימים את הבניין, אחרת נדאג לפנות אתכם בכוח".

שני מורים ערבים מהצפון, המלמדים באחד מבתי הספר הבדויים בנגב, נאלצו לעזוב את דירתם בשכונה ד' בבאר־שבע, בשל התנכלויות חוזרות ונשנות מצד השכנים, שהשליכו אבנים לעבר דירתם, קיללו אותם ואיימו על חייהם. במקרה אחר סבל נהג מיניבוס בדוי מהתנכלות של אלמונים, אשר חתכו לו את הכיסאות ברכב. במרכז המסחרי „אורן", ביציאה הצפונית בבאר־שבע, הוכו פועלים ערבים המועסקים במאפיה.

יולדת בדווית צעירה, המאושפזת בחדר היולדות בבית החולים „סורוקה", היתה עדה לשיחה בין יולדות יהודיות בחדרה, אשר לא ידעו כי היא בדווית. היולדות היהודיות השמיצו את הבדווים בשיחה ביניהן וטענו כי יש לשלול מהן זכויות אזרחיות מלאות. היולדת הבדווית, שלא יכלה לשאת את השיחה, יצאה מהחדר בזעם ואז צעקה לעברה במסדרון בזו הלשון: „איך את מעיזה לטייל במחלקה כשרוצחים יהודים, כאילו לא קרה כלום". דוברת בית־החולים, תמי לוננפלד, אמרה בתגובה, כי כל עוד לא הוגשה תלונה לקצין הבטחון של המוסד, לא ניתן לברר את פרטי המקרה.

פקיד בדווי בן 29, העובד בחברת ביטוח בעיר, סיפר שעמד עם חברו ליד השוק העירוני, כשלפתע ניגש אליו אדם מבוגר שאמר לו: „ערבים רוצחים יהודים באוטובוס ואתם עוד מסתובבים כאן? נזרוק אתכם מפה, עופו מבאר־שבע". לאחר מכן ניגש אליהם האיש עם אולר שלוף. חברו נמלט מהמקום ואילו הפקיד שלף את תעודת הזהות שלו ואמר לו: „אתה לא מתבייש? אני אזרח ישראלי בדיוק כמוך". היהודי החוויר, התנצל בפניו ואמר לו: „חשבתי שאתה ערבי מהשטחים".

דובר משטרת מרחב הנגב, פקד מישל עידן, אמר אתמול: „אם האזרחים הערבים שנפגעו מהיחס המשפיל של תושבי העיר רוצים שתלונתם תיבדק, עליהם להגיש תלונה. מבחינת המשטרה, כל עוד לא הוגשה תלונה, כאילו שהאירוע לא התרחש".

ראש עיריית באר־שבע, משה זילברמן, אמר אמש בתגובה, כי לא שמע על התנכלויות של תושבי באר־שבע לאזרחים ערבים. „באופן כללי אני משבח את התנהגות הציבור הרחב ואם אכן היו מקרים חריגים, אני יכול להבין את הרגשות הללו אבל אני שולל ומגנה בתוקף התנהגות פסולה כגון זו. על יהודים וערבים ללמוד לחיות ביחד".

משמרות של אנשי ציבור יהודים וערבים – לסיורים בוואדי ערה

תקריות אלימות על רקע לאומני בגליל המערבי בצומת גלילות ובכביש

מאת מנחם הורוביץ, יוסף ליברביץ, נתן רוזי והני צוקרמן, סופרי „דבר"

שתי סיירות של אנשי ציבור, יהודים וערבים, יסיירו במשותף החל מהיום בציר ואדי ערה. על כך הוחלט אתמול בכינוס משותף של ראשי רשויות ואנשי ציבור יהודים וערבים, שהתקיים באום אל־פחם.

המתכנסים בחנו שיטות ואמצעים שונים לבלימת תופעת יידוי האבנים וזריקת בקבוקי התבערה על המכוניות הנוסעות בכביש ואדי ערה. עוד הוחלט שהמועצות המקומיות הערביות, נאמני ועדי הכפרים הערבים באיזור ואדי ערה, יגייסו „מתנדבים" „מתושבים" כדי לפקח ולסייר בשעות הלילה בתוך הישובים הערביים במטרה לתפוס את מציירי דגלי אש"ף ומניפיהם על גגות בתי הספר ועל עמודי החשמל וחוטי החשמל בתוך הכפרים הערביים.

תקריות בגליל המערבי

כמה תקריות על רקע לאומני אירעו בסוף השבוע בגליל המערבי. ביום ה' בלילה נזרקה אבן על אוטובוס אגד שנסע בקו 450 מחיפה לטבריה בעת שעבר באיזור שפרעם. האבן ניפצה את החלון האחורי ופצעה את אחד הנוסעים. הפצוע טופל על־ידי נהג נוסף שהיה באוטובוס והוא ירד בצומת טורען. זהותו אינה ידועה למשטרה כיוון שלא הגיש כל תלונה. נהג האוטובוס הגיש תלונה במשטרת טבריה. משטרת שפרעם פתחה בחקירה מהירה ולאחר מספר שעות עצרה מספר בדווים ממשפחת סוואעד. החשודים הודו בביצוע המעשה וכמו כן הודו במקרים נוספים של יידוי אבנים.

ביום ו' אחר־הצהריים התגלה על בניין התחנה לטיפול באם ובילד בכפר קבול דגל של אש"ף. שוטרים הורידו אותו. נפתחה חקירה אך עד כה לא נעצר איש.

אתמול חוללו 30 קברים בבית העלמין המוסלמי בכפר מאקר שליד עכו. אלמונים ריססו בתרסיס שחור את החלק העליון של המצבות. המשטרה פתחה בחקירה.

שני אירועים נוספים על רקע לאומני שהיו בגליל המערבי לקראת סוף השבוע פוענחו על־ידי משטרת מרחב הגליל. ביום ה' נזרק בקבוק תבערה בכניסה למעלות. לאחר סריקות ממושכות שערכו שוטרי תחנת מעונה נעצרו שני צעירים מהכפר פסוטה והודו בביצוע המעשה. באותו יום לפנות בוקר הוכו ליד הכפר סחנין שני מתושבי אבנים ומיתרסים בחביות וברזלים. משטרת משגב עצרה ארבעה צעירים.

<u>פרופ' ששינסקי מסביר המלצותיו לרפורמה</u>

20 אחוז מבעלי ההכנסות במשק נהנים מ־150 פטורי מס למיניהם

(ע).– פרופ' איתן ששינסקי אמר ביום ו' בהרצאה במועדון המסחרי התעשייתי, שהתכנס במלון „שרתון" בתל־אביב, כי בישראל יש כיום יותר מ־150 פטורי מס למיניהם, לפי פקודת מס־הכנסה, והם מקיפים כ־20 אחוז מבעלי ההכנסות במדינה, וזה שיעור גבוה מאוד לכל הדעות.

פרופ' ששינסקי הוסיף, כי הוועדה שבראשה עמד לגיבוש רפורמות במס־הכנסה דנה בישיבותיה בהורדת המס מצד אחד ובביטול הפטורים מצד אחר. בכתב המינוי שלה נאמר, כי לא יוקצו כספים נוספים עקב הרפורמה שתוצע וכי מסקנות הוועדה צריכות להיות מאוזנות.

פרופ' ששינסקי הבהיר, כי בארץ הצטברו למעשה הפטורים, שהרי לא דנים בכל שנה מחדש בהקלות ומי שקיבל הקלה או פטור ממשיך לקבלם גם כאשר התנאים השתנו. לדוגמה הביא את אזורי הפיתוח, שנהנו מזיכויי מס ושהקריטריונים בהם השתנו. לכן המליצה הוועדה לבטל את ההקלות במס על אזורי הפיתוח, ובמקום זה לתת למועצות הקצבה במסגרת ההוצאה התקציבית השנתית.

המרצה מסר, כי במדינות רבות מבוצעת רפורמה במס אחת ל־10־15 שנה. הוועדה שבראשה עמד ניסתה להציע רפורמה שומן רב לא יהיה צורך לעשות בה תיקונים.

פרופ' ששינסקי ציין, כי רוב השכירים בארץ משתכרים 1500־5000 ש"ח בחודש, והוועדה דנה בהורדת נטל המס על רמת הכנסות בינוניות ונמוכות. לדעתו, שיטת קרנות ההשתלמות הנהוגה בארץ פסולה מעיקרה. 700,000 עובדים נהנים מקרנות השתלמות אלו, ולכן הציעה הוועדה, שהמעסיק הציבורי, הגובה את המסים, יגלם אותו סכום. כן דנה הוועדה בדרכים לערוך שינויים בקיצבת הילדים בלי לפגוע בנוגעים בדבר. גם קיצבת הביטוח הלאומי וקיצבות משרד הבטחון הן נושא רגיש ביותר, ומן הראוי לפטור אותן ממס גם להבא, אבל הוועדה המליצה לצרף את הקיצבאות הללו להכנסות ממקור אחר לשם תשלום מס־ההכנסה.

לדעת פרופ' ששינסקי, אין הצדקה להמשיך בפטור הקיים ביחס לשוק ההון, והוועדה חשבה, שצריך להטיל מס על הכנסות ריאליות בלבד ולא על הכנסות אינפלאציוניות. כן קבעה הוועדה, שאין יסוד לפטור ממס את רווחי ההון.

שמיניסטים ערב גיוסם יקבלו „הכנה למצב"

סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון ושר הבטחון יצחק רבין החליטו ביום ו', כי שני המשרדים יפעלו במשותף כדי להכין את השמיניסטים לקראת גיוסם לצה"ל, נוכח האירועים בשטחים.

נבון שוחח בעניין זה עם רבין, לאחר שהגיע למסקנה, שאין די בתוכנית ההכנה לצה"ל המופעלת כיום, משום שאין בה תשובה על השאלות ועל הבעיות, שמעוררים התלמידים בעקבות המצב החדש בשטחים.

בתום שיחתו עם שר הבטחון כינס נבון בלשכתו דיון של צמרת משרד החינוך בנושא זה. השר הנחה את המזכירות הפדגוגית ואגף הנוער ליזום שיחות הדרכה מיוחדות עם התלמידים בכיתות הגבוהות על המצב ועל השירות בשטחים.

קצין חינוך ראשי בצה"ל, תת־אלוף נחמיה דגן, דיווח בפגישה על הפעולות הנעשות בנושא זה בצה"ל וסוכם, כי יהודק הקשר בין מפקדת החיל לבין הנהלת משרד החינוך בתקופה הקרובה.

29.3 אחוז – לר"צ בבחירות עירוני ה'

מאת נתן רועי, סופר „דבר" בתל־אביב

תוצאות המצביעות על נטיית תלמידי תיכון עירוני ה' בתל־אביב לשמאל, נרשמו בבחירות שנערכו שם ביום שישי. 29.3 אחוז מ־350 התלמידים הצביעו עבור תנועת ר"צ.

ביום שישי נערכו הבחירות הסופיות בתרגיל הבחירות לכנסת. להלן התוצאות: ר"צ – 29.3 אחוז; מערך – 27.4 אחוז; הליכוד – 13.2 אחוז; התחייה – 7.5 אחוזים; צומת – 6.9 אחוזים; המרכז – 3.8 אחוזים; מפ"ם – 5 אחוזים; אומץ ותנועת כ"ך – 0.3 אחוז; נמנעו – 4.4 אחוזים.

בבחירות המוקדמות נרשמו התוצאות הבאות: מערך – 41.2 אחוז; ר"צ – 18.7 אחוז; הליכוד – 13.2 אחוז; התחייה 9.3 אחוזים; צומת – 3.3 אחוזים; המרכז – 2.7 אחוזים; מפ"ם – 2.2 אחוזים; אומץ והמתקדמת – 0.5 אחוז; כהנא – 0.3 אחוז; נמנעים – 8.1 אחוזים.

יוון חוזרה בה מכוונתה להכיר רשמית בישראל

אתונה (עסט"א). – ראש ממשלת יוון אנדראס פאפאנדראו אמר ביום ו' בפרלמנט באתונה, כי „יוון עמדה להכיר הכרה דה יורה" בישראל זמן ניכר לפני קבלה לידיה את תפקיד הנשיאה התורנית של הקהילייה האירופית, אלא שבעקבות המאורעות האחרונים בשטחים הפך הדבר לבלתי אפשרי".

בדברו בפרלמנט על מדיניות החוץ של ממשלתו, ציין פאפאנדראו, כי עמדת יוון לגבי המאבק הפלשתיני ידועה היטב.

הצהרה זו הושמעה 24 שעות בלבד לאחר שרעיית ראש הממשלה, המכהנת בנשיאת איגוד הנשים היווניות, הצהירה, כי הארגונים היהודיים בארה"ב ובאירופה משתייכים למחנה האימפריאליסטי. עוד אמרה פאפאנדראו במסיבת עתונאים באתונה כי „העולם כולו יודע, שלשם הקמת מדינה יהודית־ציונית בפלשתינה, היה צורך לגזול מן הרוב הפלשתיני המקומי את ביתו ואת אדמתו".

בתוך כך נמסר, כי חמישה חברי פרלמנט יוונים מחברי המפלגה הסוציאליסטית השלטת ומחברי המפלגה הקומוניסטית, עומדים להגיע לישראל היום. חברי פרלמנט אלה, שיבאו לישראל ביוזמתם, מבקשים לנהל שיחות עם שרי ההגנה והפנים בישראל, וכן עם יו"ר הכנסת.

יהודי בריטניה מוחים על מתן „פרס קירוב" למכחיש שואת היהודים

מאת דליה שרון, כתבת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר"). – ועד שליחי הקהילות של יהודי בריטניה מחה על ההחלטה להעניק את „פרס טמפלטון" למנהל הקונגרס המוסלמי, משום שהוא עזר בשנת 1981 לממן הפצת חומר תעמולה אנטי־ציוני.

פרס טמפלטון לקידום יחסים בין דתות, בסך 200,000 ליש"ט, אמור להימסר בלונדון בחודש מאי על־ידי הנסיכה אן לד"ר חן, מנהיג הקונגרס המוסלמי העולמי על תרומתו לקידום היחסים בין מוסלמים, נוצרים ויהודים. בוועדת הפרס חברים הנסיך צ'ארלס, שר החוץ הבריטי ג'פרי האו, הארכיבישוף מיורק והדוכס מנורפולק. נראה, כי חברי הוועדה לא ידעו שבשנת 1981 עזר חן לממן מסמך בשם „בדיקה מחודשת של ששת המיליונים" המכחיש את השואה ואת רצח ששת המיליונים.

מתנדב חולץ מתהום בעומק 30 מטר בגולן

(ע). – במשך יותר משלוש שעות עמלו צוות חילוץ של המשמר האזרחי מרמת הגולן, חיילי מג"ב ואנשי מד"א בחילוצו של מרק נקסנון, מתנדב השוהה בקיבוץ שמיר שהחליק בנחל עורבים שבגולן ונפל לעומק של 30 מטר.

בשבת, בשעה 1 בצהריים, התקבלה הודעה במד"א קצרין על צעיר שנפצע באורח קשה לאחר שהחליק בנחל עורבים. למקום הוחש אמבולנס ובמקביל הוזעקו מתנדבי צוות החילוץ מבתיהם והגיעו למקום. במהירות הורידו לקרקעית הנחל אלונקה, קשרו את הצעיר היטב והעלוהו לראש הצוק, משם העבירו אותו לחיילי משמר הגבול שהלכו איתו לאורך של 1.5 ק"מ עד לאמבולנס שהמתין בכביש הסמוך והעביר את הפצוע לבית החולים בצפת.

המתנדב נפגע בראשו ובקרסוליו, נותח בבית החולים ומצבו יציב.

4 אניות גדולות ומהירות יותר!

הפוקדות כעת גם את נמלי יפן וקוריאה בפקידה ישירה.

לשרות טוב ואמין יותר לטיפוח הסחר הישראלי במזרח הרחוק.

צים ZIM המוביל שלי

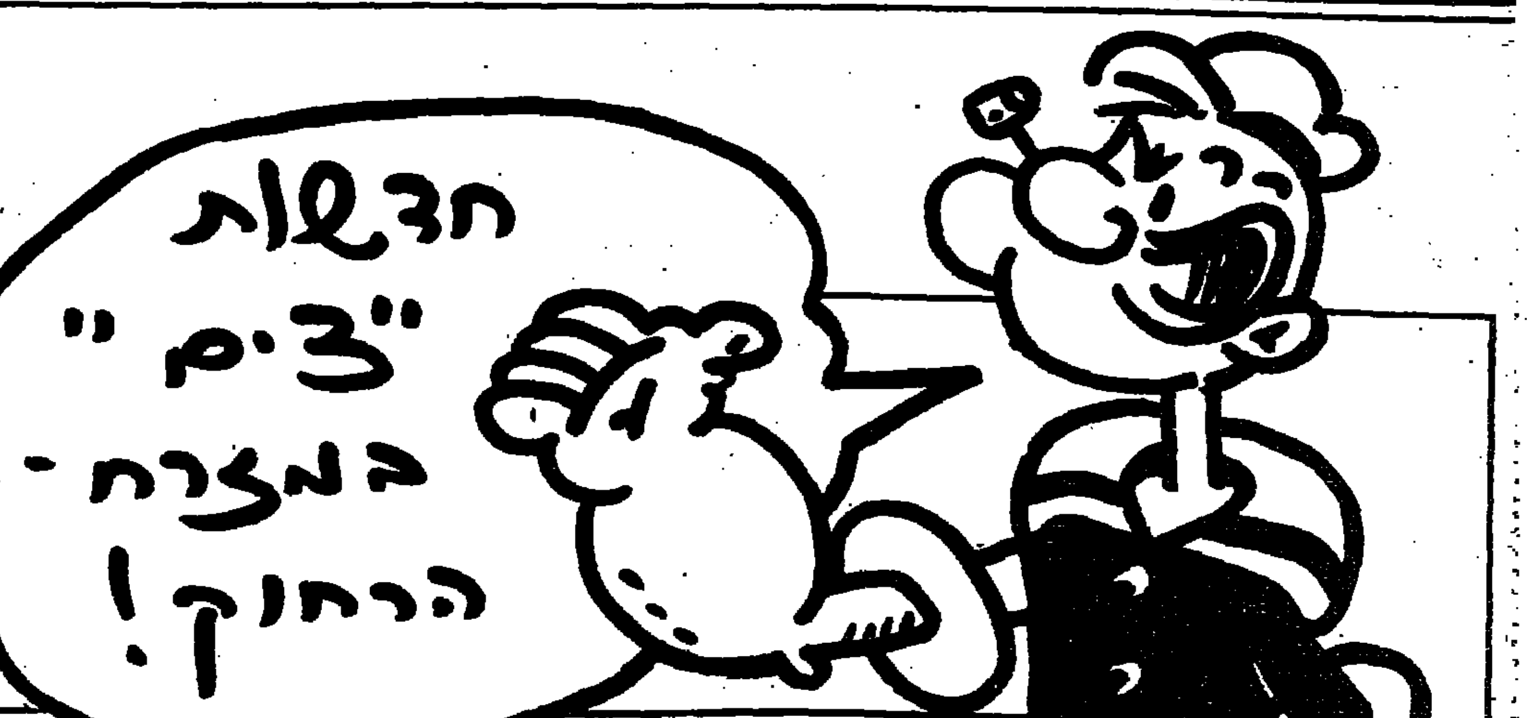

בינג'לי־ניאל

סינדרלה שוב בבית – לא בנעלי בית

מאת שמעון וייס

שעה קלה לפני ההופעה ברחובות לפני שבועות אחדים, חשה אורנה קוגל־הרדי, סולנית להקת הבלט הישראלי, ברע. זה לא היה כאב ראש וגם לא חום. פשוט, תחושה עמומה של חשש והרגשה שאולי, הערב, זה לא ילך, תחושה שגרמה לה לחץ קשה והתלבטות, שמא תעשה טוב יותר אם תבקש משותפתה לתפקיד הראשי בהופעה להחליפה. אחרי כמה דקות של התייעצות עם עצמה החליטה אורנה לעלות לבמה ולהופיע. "זו היתה דווקא אחת ההופעות הטובות שלי באחרונה", היא מעידה במבטא האמריקאי הכבד שלה, עדות לשנות הילדות

טבריה

והבגרות בארה"ב. שוב, כבפעם המי־יודע־כמה, נוכחה אורנה קוגל לדעת שתחושה קשה ולחצים נפשיים לפני הופעה הם לחם חוקו של רקדן בלט, אבל רקדן טוב באמת יודע להתגבר על כל אלה.

אורנה קוגל, בתם ונכדתם של בעלי מלון "טבריה", הופיעה לפני זמן מה בטבריה, אבל קהל הבית, הקרובים והחברים של המשפחה. כמעט אפשר לומר שבשבילה היתה זו הופעה בפני קהל ביתי וההתרגשות, מובן מאליו, היתה רבה יותר. לא כל יום היא מופיעה בפני בני משפחה וחברים ודי בכך כדי להלחיץ אותה מעבר ללחץ הנפשי והפיסי התמידי שבו נתון כל רקדן בלט, לאכל־שכן סולן העומס על כתפיו במקרה זה על כל גופו את ההופעה.

אורנה, בת ה־22, נולדה בניו־יורק בעת שהוריה גרו בארה"ב. את צעדי הריקוד הראשונים שלה עשתה בגיל שבע אחרי שאמה שלחה אותה לשיעורי ריקוד כמו אמהות ניו־יורקיות רבות אחרות שרצו לראות את בנותיהן מתפתחות לפרימה־בלרינות. אורנה הקטנה התייחסה אל הריקוד באותו זמן כאל תחביב. לא יותר. שנתיים מאוחר יותר עברה המשפחה למיאמי ואז החלה לעסוק בהתעמלות, ענף שמשך אותה יותר מהריקוד, למגינת ליבה של אמה.

במרוצת הזמן הבינה שאי־אפשר לרקוד על שני אלה ויש צורך לבחור ביניהם. ההתלבטות היתה קשה במיוחד על רקע העובדה שדווקא בהתעמלות זכתה להצלחה גדולה והגיעה למקום השלישי באליפות פלורידה לגילאי תשע עד 11. "שני המקצועות דרשו מאמץ רב ובקושי היה לי זמן לשיעורי בית. הייתי חוזרת הביתה אחרי ארבע שעות של אימונים חוזרות יום־יומיים", מספרת אורנה. "היתה תקופה, בגיל 11 בערך, שכמעט ויתרתי על הריקוד, אבל מאמן ההתעמלות משך אותי כמעט בכוח למכשירים והתחלתי לפחד על־אמת. תודה לאל, לא נשבר לי כלום בגוף, אבל החלטתי ללכת על ריקוד".

אמא רחל אהבה את החלטת בתה. אבא – פחות, על אף ששניהם היו רקדנים בצעירותם. אביהם קוגל נמנה על צוות הרקדנים הראשון של להקת כרמון הנודעת שהתפרקה בינתיים.

מה שהחל בצעדים מהוססים בגיל צעיר והתגברות מסויימת על רקע העובדה שבנות פלורידה שרקדו בלט נחשבו לסנובה של הרחוב, הפך בתוך זמן קצר לרומן ארוך בין הצעירה היהודיה לבלט. בגיל 13 החלה ברצינות להתאמן ולרקוד בצורה מקצועית יותר. "החלטתי סופית שזה מה שאני רוצה", נזכרת אורנה. "היו באיזור שתי להקות: האחת של צעירים, תובבנית יותר, ואחת של מבוגרים יותר שגם היתה רצינית ומקצועית יותר וכולם שאפו להגיע אליה. ניסיתי להתקבל אליהם, אבל אמרו לי שאני קטנה מדי למרות שבאותה תקופה התפתחתי מאוד מבחינה פיסית. זה נורא תיסכל אותי ואני זוכרת שימים שלמים בכיתי בבית".

בגיל 15, לפני שבע שנים, החליטו בני המשפחה לשוב ארצה. קודם ביקרו בה ברטה והלל ימפולסקי, מייסדי הבלט הישראלי ורקדני בלט בזכות עצמם, במיאמי וכתום אחת ההופעות של הבלט הישראלי, אזרה אורנה אומץ וניגשה יחד עם אביה לבני הזוג. מכאן ועד ההזמנה לבוא ולהיבחן בסטודיו של הבלט בתל־אביב, היה המרחק קצר. "ניגשתי לסטודיו ברחוב בצלאל יפה בתל־אביב ולקחתי שיעור אחד. ברטה הסתכלה ולא אמרה כלום. רק אחר־כך אמרה לאמא שלי שיש לי הרבה פוטנציאל, אבל אני צריכה עוד לעבוד הרבה", מספרת אורנה.

סולנית הבלט הישראלי אורנה קלונמן

באותה תקופה היתה הצעירה ביותר מחברי הלהקה, רק בת 15 וכבר נמנית על רקדני הבלט הישראלי. למעשה היתה רק עוד רקדנית אחת שהגיעה לבלט בגיל כה צעיר, נעמה ידלין, הרוקדת עד היום בלהקה. "בהתחלה", מספרת אורנה, "התייחסו אלי כאל טירונית וזה היה טבעי, אבל מהר מאוד נוצר קשר חברתי־מקצועי וסולנית הלהקה, מרשה דסמן, לקחה אותי תחת חסותה. דבר כזה לא יכול לקרות בארה"ב וזה מה שאהבתי בלהקה הישראלית. כולם שווים למרות הבדלי הגילים והפערים המקצועיים. אין מעמדות בלהקה". לא שאין קצת קנאה וגם תחרות ומתחים בין הרקדנים, אבל בהשוואה ללהקות דומות בחו"ל ועל רקע אורח החיים הלוחץ והאינטימיות של הלהקה הקטנה, זה, אומרים רבים, גן עדן אמיתי.

אורנה נמשכה לבלט הקלאסי, שהוא הבסיס של כל ריקוד, למרות זאת דורש הרבה יותר מריקוד מודרני. הבלט המודרני, אומרים יודעי דבר, התפתח מהבלט הקלאסי. הקלאסי הוא סמל הטוהר והשלמות. גוף רזה, כפות רגלים מתוחות וצוואר ארוך ומתוח. בבלט המודרני מקפידים פחות על נתוני הגוף.

כך או כך, רקדן בלט מכור לריקוד. כל אורח חייו הוא בצל הריקוד והוא נדרש לתת את כל־כולו לשם כך. המאמץ הפיסי הוא רב ביותר ומכילא הוא נדרש לשעות מנוחה מוחלטת. לידה, למשל, יודעות רקדניות בלט, הוא גורם מעכב ולעתים קרובות גם תחנה אחרונה בקריירה. לגוף קשה להתאושש אחרי לידה ולשוב אל דרישות הבלט. אורנה מתארת זאת כך: "זה לחץ כל־כך גדול ורצוף, שאני שואלת את עצמי לפעמים בשביל מה לי כל זה, אבל אז מגיע שלב השכנוע הפנימי העמוק, הרצון העז והריכוז המנטלי הגבוה שבלעדיהם אין מה לעלות על הבמה".

עד היום ביצעה להקת הבלט הישראלי שלוש הפקות מלאות. "מפצח האגוזים", שנעשה בעת שקוגל היתה עדיין בשירותה הצבאי ביחידת דובר צה"ל, "סינדרלה" ו"היפהפיה הנרדמת" שבהם כבר היתה סולנית, יחד עם עמיתה והשתיים מתחלפות מדי פעם. "יש הופעות", מספרת אורנה, "שאני מרגישה שלא הייתי טובה וזה מתסכל אותי מאוד. אני זוכרת את ההופעה הראשונה שלנו עם התזמורת הפילהרמונית בהיכל התרבות בנובמבר האחרון. זה היה מאוד קשה כי פעם ראשונה הופענו עם תזמורת גדולה כזאת. התזמורת לא תמיד מדייקת ולרקדן קשה מאוד להתאים את עצמו, וכך באמת היה. לא הלך לי והרגשתי נורא. נכון שזה קורה והקהל ברובו לא מרגיש את זה כמוני, אבל תמיד אתה יותר ביקורתי מהסביבה. איך התאוששתי? הופעתי עוד פעם וטוב יותר וכך מתאוששים".

אורנה מעידה על עצמה שיותר מהביקורת היא מחשיבה את דעת הקהל ותחושת הקהל באולם. אם הקהל נהנה והוא יודע לבטא את זה, אז לעזאזל הביקורת. "אנחנו ממלאים אולמות וברטה אומרת שהיא נגד מתן הזמנות. מי שרוצה לראות אותנו – שיבוא, אולי יקבל הנחה, לא חינם. למרות זאת – האולמות מלאים", מספרת אורנה. לפני כארבע שנים נסעה הלהקה לסיור הופעות של יותר מחודשיים בארה"ב ובקנדה. גם שם האולמות היו מפוצצים, כמו באיטליה אחרי כן. באביב עומדת הלהקה לצאת למסע הופעות נוסף בארה"ב.

לפני כשנתיים נישאה ומאז יש לה מעריץ קבוע בבית. היא אינה חושבת על קריירה בין־לאומית. היא רוצה לראות להקות גדולות אחרות ברחבי העולם, אבל לא להצטרף אליהן. טוב לה כאן וחוץ מזה היא יודעת שלונדון, מוסקווה, ניו־יורק ושטוטגארט זה ליגה בפני עצמה. אלה המתמצאים בעולם הבלט יודעים לספר שההיצע רב בעולם על הביקוש ורקדני בלט רבים וטובים מסתובבים מובטלים בהיעדר להקות. לכן יש לה סיבה להתלונן. נכון, בארץ חסרים רקדני בלט, אבל זה נובע, בין השאר, מהיעדר מודעות ומרמה נמוכה יחסית של בתי הספר לבלט שמוציאים רקדנים לא מקצועיים דיים.

אורנה יודעת שלא תרקוד עד הפנסיה. אולי משום כך סובבים כיום כל חייה על רגלי הבלט. אפילו שוקולד שהוא מסורת עליו, היא אוכלת במינון הנבון כדי לא להשמין, חס וחלילה. "אני יודעת", היא אומרת, "שיום אחד, כשאחליט לצאת מהריקוד, יהיה לי קשה מאוד, אבל אני גם יודעת שיבוא יום וארצה לעשות דברים אחרים. ילדים, למשל".

בסדר – פרט לבידור סופי השבוע

מאת יורם לוי

גורמי תיירות בירושלים צופים כי המהומות שידעה העיר בחודשים האחרונים והמתיחות הנמשכת בשטחים יביאו לירידה במספר התיירים המגיעים אליה. כבר עתה נראה על פי ההזמנות כי התפוסה בפסח בבתי המלון בעיר תגיע ל־70 אחוז בלבד לעומת תפוסה מלאה אשתקד.

ירושלים

אולם, התחזית לשנים הבאות אינה כה פסימית. בימים אלה קיבל ראש העיר טדי קולק את תוכנית הפיתוח של ירושלים לשנת 2000. התוכנית סוקרת את מצב התיירות הנוכחי בעיר ומתווה דרכי פעולה לשיפור מערך התיירות בה לשנה ההיא.

הכנת התוכנית החלה בסוף 1986 כשהוקמה ועדת היגוי בראשות המלונאי ומחזיק תיק התיירות במועצת העירייה אבי קסטו. בוועדה היו נציגי העירייה, משרד התיירות, החברה הממשלתית לתיירות, התאחדות המלונות בירושלים, קרן ירושלים והחברה לפיתוח מזרח העיר. היא גולקה לתתי־ועדות אשר הגלו בסקר מקיף של הענף בעיר שנועד לתת תמונה עדכנית על מצב התיירות: תשתית טבעית ומסחרית, שירותים לתיירים, תחבורה, שילוט, כוח האדם העוסק בענף ועוד. מהלך העבודה נמצא כי בירושלים פועלים כמה מתחמי תיירות: בנייני האומה ומלונות הכניסה לעיר, מרכז העיר ומזרח־ירושלים, מלונות ומרכזי תיירות בפריפריה העירונית. כן רואיינו פעילים העוסקים בתיירות ותיירים מישראל ומחו"ל. עריכת התוכנית נעשתה בידי זיזה ויגאל חזות פרידמן.

הסקר גילה כי ירושלים היא מוקד תיירותי ראשון במעלה בישראל. מרבית התיירים מבקרים בה ומקדישים לה כמחצית משהותם בישראל. לתיירות האמריקאית העדפה בולטת לשהייה בירושלים. חלקה של התיירות האירופית הפוקדת את העיר נמוך משל האמריקאים. אך התיירות האמריקאית נתונה לתנודות שמקורן באירועים בטחוניים, פוליטיים ועוד לעומת התיירות האירופית שרגישותה לבעיות ביטחון קטנה יותר.

עוד נמצא כי בעוד ששירותי האוכל והמשקה בעיר הם ברמה סבירה, אין בה כמעט שירותי בידור במלונות ומחוצה להם ואפשרויות בריכות שחיה. למרות שבירושלים נערכים כמחצית מן הכינוסים הבין־לאומיים בארץ, אין בה מרכז הולם בשבילם. מחברי התוכנית סבורים כי אחד הגורמים להיעדר הבידור נעוץ בשמירת השבת משום שאיסורו בסופי שבוע, בהם חל שיא הביקוש, מקטין את כדאיותם הכלכלית. זה מפריע לתייר הישראלי החילוני. איסור זה מונע ממנו נופש קבוצתי המאורגן על ידי מקומות העבודה.

בראש סדר העדיפויות מציעה התוכנית לשפר ולשפץ את המלונות, בעיקר במזרח העיר כדי להעלות את רמתם לדרגה הפורמלית שניתנה להם. המלצה נוספת היא להקים מרכז כינוסים בין־לאומי ולהצמיד אליו מרכז מבקרים, שירותי טרמינל ולפתח את שירותי האוכל והבידור. צופה כי בשנת 2000 יוכפל מספר התיירים הבאים לירושלים ויגיע ל־2.4 מיליון. הפדיון מתיירות יהיה 850 מיליון דולר ומספר העוסקים בענף יהיה כ־21,000. על פי תחזית זו צפוי ב־1995 ביקוש ליותר מ־10,000 חדרים במלונות ויש לכן צורך בתוספת של 1200 חדר. משנת 1996 עד 2000 תידרש בניה נוספת של 3000 חדר, כל זאת בהנחה שישופצו החדרים הקיימים כמומלץ.

התוכנית ממליצה על פיתוח מספר פרוייקטים: נחלת שבעה, כהמשך למדרחוב בן־יהודה, ויצירת רצף המשכי ממנה עד ממילא דרך גן העצמאות, פיתוח מלונאות במתחם מחנה אלנבי או באיזור טיילת ארמון הנציב, פתיחת מדרחוב במזרח העיר, הקמת מערכת עסקית להשכרת דירות וחדרים לתיירים והקמת טיילת באיזור בנייני האומה וקריית הממשלה תוך פיתוח שירותי תיירות באיזור.

בתחום התשתית מציעה התוכנית, פרט לכך, סלילת מדרכות לצד שמונה בתי מלון, תוספת תאורה לתצפיות ולאתרים, פיתוח אתרי תיירות כמו נקבת השילוח, יד אבשלום, כנסיית עין כרם, קבר הורדוס ועוד, שיפוץ חזיתות והחלפת גגונים בשוק העיר העתיקה והקמת טרמינל תעופתי. עוד מוצע להקים לשכת מודיעין בכניסה לעיר, הפעלת קו אוטובוסים מיוחד מנמל התעופה בן־גוריון לירושלים, שילוט ומיפוי בכל תחנות האוטובוסים, שילוט אחיד של 300 אתרים והכוונה אליהם, עידוד מופעי בידור קבועים והפעלת תוכניות בידור במלונות בסופי שבוע ובשלב מאוחר יותר גם הקמת מרכז בילוי ובידור. בתחום הפרסום ממליצות עורכות התוכנית להגביר את שיווקה של ירושלים כיעד תיירותי באירופה וכן על שינויים בתוכן הפרסומים המופצים כיום כחומר הסברה לתיירים.

לכל תוכנית ירושלים, פקפקו התקציב הדרוש למימושם, הגופים שיממנו זאת והגופים שיבצעו... "תוכנית ירושלים היא יעד מועדף. היא חייבת להתפתח ואין סיבה שלא תתפתח על פי הקו המתווה בתוכנית", מסכם אבי קסטו. "ברור לי שדברים מסויימים אולי לא יתבצעו, אך כעקרון ההמלצות הללו נתקבלו על דעת כל הגופים האחראים לנושא התיירות ואין סיבה שמישהו יקום נגדן".

קדמוניות היהודים

יוסף בן מתתיהו (יוספוס פלביוס)

3 ספרים ב־2 כרכים המכילים תולדות היהודים הקדומים על פי המקרא, ועד לתקופה המתוארת בספרי עזרא, נחמיה ומגילת רות.

דברי ימי הבית השני משיבת ציון ועד פרוץ מלחמת היהודים ברומאים בשנת 66 לספירה.

נכס תרבותי לכל בית בישראל.

מחיר קטלוגי 85 ש"ח כולל מ.ע.מ.

למנויי „דבר" 64 ש"ח כולל מ.ע.מ.

המעונינים לרכוש את הספרים, ישלחו לספרית „דבר" 2 צ'קים בסך 32 ש"ח כל צ'ק ויקבלו בדואר חוזר את הספרים.

לכבוד
ספרית „דבר"
ת.ד. 199
תל־אביב

אני מבקש לרכוש את 2 הכרכים של קדמוניות היהודים.
רצ"ב 2 צ'קים ע"ס 32 ש"ח כל צ'ק לפקודת „דבר" נא שילחו אלי את הספרים לפי הכתובת הרשומה:

שם המשפחה ____ עיר ____ רח' מס' ____ מיקוד ____

חתימה ____ תאריך ____

עיריית קרית־אתא

הודעה בדבר הכרזת רחובות צבוריים וסלילתם והתקנת קו ביוב צבורי

א) בתוקף הוראות סעיף 3 (א) לחוק העזר לקרית־אתא (סלילת רחובות), שפורסם בק"ת תשי"ם 322, התשמ"ז – 1987, עמ' 139, הנני מודיע בזה כי מועצת עיריית קרית־אתא החליטה בתאריכים: 18 במרץ 1987; 13 במאי 1987, 8 ביולי 1987; 16 בספטמבר 1987; 2 בדצמבר 1987; 6 בינואר 1988, להכריז על הרחובות המפורטים להלן כעל רחובות צבוריים ועל סלילתם וכן לחייב את בעלי הנכסים הגובלים ברחובות הללו בהיטל סלילת כביש ו/או מדרכה, מכח הוראות סעיף 4 ו־5 לחוק העזר הנ"ל.

פירוט קטעי הנכסים הגובלים:–

שם הרחוב	שלבי סלילה וקטעים
רח' תנקין	– בניית גדר אבן מרח' סוקולוב עד רח' רופין
רח' רופין	– בניית קיר אבן מרח' תנקין עד רח' הגוז מלר
רח' פינסקר	– בניית קיר אבן מרח' תנקין עד רח' הגוז מלר
רח' סוקולוב	– בניית קיר אבן מרח' תנקין עד רח' הגוז מלר
סמטת אביב	– בניית קיר אבן וריצוף שבילים
סמטת אילון	– בניית קיר אבן וריצוף השביל
רח' הגבורה	– קטע שבין רח' ק.ק.ל לרח' קרן היסוד
סלילת רחוב חדש	– קטע שבין רח' זבלון ורח' הגבורה
רח' צלולת דקר	– סלילה ברוחב 7 מ', בקטע שבין רח' הגליל
(רח' תבור לשעבר)	– לרח' טרומפלדור
רח' אילביץ	– קירות אבן – הרחבת מדרכה
סמטת העמק	– הרחבת שביל וסלילת מדרכה
סמטאות: חבקוק, ישעיהו, מלאכי	– קטע בין רח' בכרה פולד ורח' עוזיאל, קירות אבן וריצוף
שד' כצנלסון	– הרחבת כביש וסלילת מדרכות בקטעים חסרים
רח' ביאליק	– הרחבת כביש וסלילת מדרכות מרח' העצמאות עד רח' י. ל. פרץ
שד' יוספטל	– מדרכה בקטע בין רח' אינשטיין לרח' הס

ב) בתוקף הוראות סעיף 8 לחוק העזר לקרית־אתא (ביוב), תשל"ה–1975, הנני מודיע בזה כי עיריית קרית־אתא החליטה בישיבתה מתאריך 16 בספטמבר 1987 להתקין קו ביוב צבורי ברחובות המפורטים להלן, ולחייב את בעלי הנכסים הגובלים בהם מכח הוראות סעיף 2 לחוק העזר הנ"ל.

שם הרחוב	גוש/חלקות
יהודה הנשיא	– 11016/89, 90
רח' ירושלים	– 11017/35, 37, מ־45 עד 50 כולל.

יעקב בן־דניאל, ראש העירייה

שטיחים פרסיים

(במיוחד גדולים)
במחירים נוחים
קניה • החלפה
ניקוי • תיקון
לפנות שילוני
ת"א, ליליינבלום 28,
טל' 657064

פקודת החברות (נוסח חדש)

הודעה על קבלת החלטה מיוחדת לפי סעיפים 25 ו־26 לפקודת החברות (נוסח חדש) התשמ"ג–1983

של החברה: ג'ינה בו בע"מ, ח.פ. 51-128106-2

חברת ג'ינה בו בע"מ מתכבדת בזה למסור הודעה כי ביום 11.3.88 באסיפה כללית שלא מן המניין שנתכנסה כדין, נתקבלה ההחלטה הבאה על שינוי תזכיר החברה כהחלטה מיוחדת:

סעיף 2 לתזכיר החברה יבוטל ובמקומו יבוא סעיף 2 חדש כדלקמן:

2. המטרה שלשמה נוסדה החברה:

תוך לעסוק בעסקי ביטוח בכפוף להוראות חוק הפיקוח על עסקי ביטוח, תשמ"א–1981 ולרבות כל פעולה המותרת על פי חוק זה.

א. דרורי, יו"ר האסיפה

הועדה המקומית לבנין ולתכנון עיר בני ברק

הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965.

מר אשר אבודה והרים הניזט בקשה לועדה זאת בתוכנית מס' 19879 לבנות תוספת קומה חלקית מעל קומת קרקע וקומה א.ב. קיימים ברחוב יהודה הנשיא גוש 6124 חלקה 200 באזור ב' בהקלות הבאות:

1. קומה וחלקיות נוספת מעל (2) קומות מותרות, ללא קומת עמודים מפולשת.
3. העברת אחוזי בניה מקומה לקומה עד 6%, וזה שלא בהתאם לתוכנית בנין ערים ב/105 החלה במקום.

כל המעונין יכול לעיין בבקשה הנמצאת במשרדי הועדה המקומית, בעיריית בני־ברק, בשעות קבלת קהל ורשאי להגיש התנגדות מנומקת לועדה המקומית תוך 14 יום מיום פרסום זה.

מר ב. ...
יו"ר הועדה המקומית
לבנין ותכנון עיר בני־ברק

משחת השיניים **אלמקס** יעילה פי 3 במניעת עששת.

תורמות בתי מרקחת

תל־אביב	בני־ברק - רמת־גן
כט – פרישמן 66 – 237326	פינצי – חיבת ציון 43 רמת־גן – 782821
קופת חולים כללית – אמסטרדם 7 – 232383	בת־ים - חולון
ירושלים	גבי בת־ים – הנביאים 5 בת־ים – 5515671
אליסון – ישעיהו 10 – 383753	אהרון – הופיין 52 חולון – 889153
חיפה	קופת חולים – עין יהב 2 חולון – 884854
יבנה – אבן סינא 7 – 672288	רחובות
פתח־תקוה	כללית – בני משה – 452381
אכוחא – ברון הירש 21 – 911710	

אלמקס מיוצרת ע"י טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

מודעון

מוקד מידע טלפוני
של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה של מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הראשיים בישראל:
טלפון 03-433300
בימים א' עד ה'
מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב ביום ו' ובערבי חג
מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב בר כוכבא מס. 49 – טלפון 03-284649
בימים א' עד ה' מ־21.00 עד 23.00
בימים ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים – מ־16.00 עד 21.00

אזור חיפה
רחוב הגפן 26 קומה ב' – 04-523566
כל יום כולל ערבי חג, שבת, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00

ער"ן עזרה ראשונה נפשית
בתל־אביב – 03-5461111
קו לילדים ונוער – 03-261113
ירושלים – 02-227171
חיפה – 04-672222
נתניה – 053-335316
כרמיאל (גליל) – 04-988410
כפר־סבא – 052-913999
באר־שבע – 057-418111
קו פתוח – ארגון קשבת לילדים ובני נוער
בתל־אביב 03-221680 (24 שעות)
נעמת – ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה
בימים א' עד ה' מ־9.00 עד 16.00 – 03-235922
קו פתוח לקשישים 02-690685

הלוח הכללי

הצעות עבודה

• עצמאות אינדיבידואלית ... בעיתונאות ... לחובבי תיירות ... לנשים, אם, אבי, אומרים ... (מודעה בכתב לא קריא)

• 55.000 .-‏ לצעירות יפות ואינטליגנטיות לליווי תיירים ב"אלקסיס", ההכנסה הגבוהה בארץ. (28369) 03-204516

• למשרד ע"י דרושה פקידה מתחילה לפליליות לשעות 13.30-. (27988) 03-651351-2

• דרוש נהג "משיין ג' לאתר שרות. בבאי מגורים בטביין (27781) 03-229005, 03-228814

מכונות כתיבה

• השולח הגבירה וייץ שרי רוטשילד 10 ת"א 03-724480, 03-659046 (27714)

הלוואות

• רק לבעלי ביטוחי אשראי עד 1.500 .-‏ ללא ערבים 03-372625 (28077)

• מיידית הלוואות עד 2.000 .-‏ ש"ח, ללא ערבים 03-659977 (28863)

• לשכירים הלוואה מיידית ללא ערבים עד 2.000 .-‏ 03-370122 (28845)

• לשכירים בלבד הלוואה ללא ערבים עד 2800 ש"ח 03-378112 (28325)

• אשראי נוסף 40. ש"ח ל־1.200 .-‏ ש"ח לשכירים, ללא ערבים. "הבורסה־בע"מ" תל־אביב אלנבי 17. 03-660341 (27977)

דיפוי והרזיה

• מרכז מרפא ע"י שרון מלכה 50, 03-827520 (30584)

צעירות

בולש וניקיון

• "הולנד" מבצע ... ניקיון תולים "קריסטל הורביה" 03-318579 (30524)

• שבים פוליש "ביקר קריסטל" שטיחים ורהיטים 03-749723 (28178)

נדמשו לנישואין

• המועצה הדתית רימונה אמונדסר שלום בן יצחק רוזק ריפונה אסתנטר אביגיל בת יצחק רוזק רימונה (28658)

• שוען נוסה בן שמעון רוזק קריה אונו, יינפר ריגה בת סלומון רוזקה רימונה (28632)

• דרישול שלמה אבנר בן משה רוזק ... עלה בת יצחק רוזקה (28454)

• ברקע עומר בן רון רוזק ... בת בריכור רוזקה (28373)

• תשקר שלום בן יואל רוזק רימונה ... רינה בת ראובן רוזקה רימונה (27966)

• המועצה הדתית אשקלון, ... אשקלון ... בת יעקב רוזקה ברית המועצות, אשקלון. (27964)

• כוון שטן יעקב בן בסי רוזק ... אורנה בת אליהו רוזקה ישראל, ירושלים. (27963)

• לשכת הרבנות המועצה הדתית ... אליעזר שלמה אריה, בן ... ישראל הכהן שלומית ... רוזקה ... ישראל. (27961)

• ... סמיון בן אהרון רוזק ... ישראל. ... אשקלון ישראל. (27952)

שונות

• עלוני "קשר" עלון המנויים ... בישראל "הדרך הישירה ... להכיר בני זוג ... 03-5742236, 03-5742234 (30581)

הכרזות

• לליווי מלגה בצעירות ועדינות, ... 03-812623 (30353)

• "תוסי" יפות אינטלגנטיות ... בכלון/ביתך 03-815834-6-7-8 (28985)

ירושלים

• "האי.ג.פי. לליווי מלגה מבצעירות יפהפיות האלגנטיות דיסקרטיות 02-224141 (27907)

• ג'יפסי מסג' אינטימי "לבית במטבליזמות קינג'ג'ורג' 02-252883 (27863)

• "שלאסר" מסג' אינטימי מבאמת "מטנה המלך ג'ורג' 31 02-244826 (27865)

חיפה

הכרזות

• "יעקי" עבשיו בחיפה צעירות יפות ... 03-249326, 03-248533 (27968)

• בליידי הון לליווי /בילוי מיפות אלגנטיות בדיסקרטיות ביתך/ מלון 03-7521199 03-5742084 (27822)

• קלאופטרה לליווי ואירוח ע"י צעירות, אשראי "ורדושות. 03-299487 (27853)

• דרושות מלוות למשרד לליווי הכנסה גבוהה "פקירה לשעות הלילה דוברות אנגלית. 03-285648 (27837)

• "דרך אינגה "אמיתות מבצעירות יפות" ... 03-289829 (27823)

• "אינטרי" נערות יפות מבינות אותך לליווי מסג' ומרכזה 03-285648 (27811)

• "אלקסיס" דוגמניות צילום או דוגמניות מסלול אמיתיות לליווי ואירוח בתל־אביב, חיפה, בירושלים 03-204316, 03-703629 ג.ב. "בשורות שלנו אי אפשר להתחרות. (27758)

נוף בדווי דומם בבולטימור

מאת אמיר רוזנבליט

במוזיאון לתרבות הבדווים במרכז ג'ו אלון ליד קיבוץ להב בנגב, נפתחה שלשום תערוכה מיוחדת במינה הנקראת 'געגועים'. זו תערוכת ציורים ראשונה של 'טבע דומם', שנושאה חפצים ותכשיטים מן השוק הבדווי בבאר שבע. כל עשר העבודות המוצגות בתערוכה הן פרי יצירתה של אחות אחראית במחלקה הנוירו־כירורגית בבית החולים סורוקה בבאר שבע דניאלה מלר.

במבט ראשון קצת קשה להאמין שיצירות אלה, צבועות צבעי מים עזים, הן פרי עבודתה של חובבת, שעיסוקה העיקרי בחיים מתמקד בטיפול בחולים קשים ובמקרים טראומטיים.

קיבוץ להב

יצירותיה האמנותיות הן תוצאה של תהליך לימודי שעברה כששהתה שנתיים בארה"ב ולמדה טכניקה מיוחדת של ציור בצבעי מים בחוג לאמנות בקולג' בבולטימור. ציורים אלה הוצגו בתערוכות שונות בארה"ב, זכו להערכה מקצועית רבה ואחד מהם אף זכה בפרס.

מה מביא אחות אחראית בבית חולים לעיסוק באמנות, תחום הרחוק מרחק רב מעולם הרפואה? "ההתמודדות הנפשית הקשה שהייתי נתונה בה שנים רבות, בשל אופיה של המחלקה הנוירו־כירורגית, דחפה אותי לחפש עניין בתחום אחר, משהו כדי לספק את 'הנשמה'. כך מצאתי את עצמי במרכז לאמנות חזותית בבאר שבע לומדת פעם בשבוע במשך כשנתיים. הייתי 'בורחת' מהמחלקה ונחשפת לעולם של יצירה, צבעים ואנשים בריאים", מספרת דניאלה.

דניאלה, נשואה לרופא ואם לשלושה בנים, נסעה בתום הלימודים עם בני המשפחה לארה"ב לתקופה של שנתיים. "לתוך המזוודה הכנסתי, בצד קלטות של שירי ארץ ישראל, גם חפצים ועבודות אופייניות המשקפות את הנגב. פריטים שאהבתי ורכשתי בשוק הבדווי במשך שנים, כדי להוסיף אווירה ודמיות לבית. היה לי ברור שבתקופת השהייה בארה"ב, ארצה לנוח מהמיעוד ולהופתע לעולם האמנות שגיליתי", מספרת דניאלה.

בעוד הבעל עוסק בארה"ב ברפואה, החלה דניאלה, בת ה־41, ללמוד אמנות בקולג' בבולטימור. במסגרת שיעורים בצבעי מים, טכניקה שביקשה ללמוד, השתתפה במשך סמינר שלם שהיה מוקדש כולו לנושא דומם.

מאחר שנגזר עליה לעמוד מול חפצים דוממים ולהתמודד עם המשימה להעתיקם על גבי הנייר, לא היה לגביה דבר טבעי יותר מאשר להעמיד מול עיניה חפצים שדיברו אליה במיוחד. כך יצא, שלשיעורים הביאה כלים, תכשיטים ועבודות רקמה מהשוק הבדווי בבאר שבע, אותם לקחה במזוודה מישראל. "המוצגים שלי עוררו סקרנות רבה בקרב התלמידים האמריקאים בכיתה", אומרת דניאלה. "כך יצא שהתחלתי לספר להם על הנגב, הבדווים, הקשרים שרקמתי עמם בשל עיסוקי כאחות ועל השכנות היפה שהתפתחה עמם". העניין שעורר בסיפוריה היה כה גדול, שבשלב מסוים ביקשה דניאלה מחבריה בארץ, שישלחו לה גלויות וחומר כתוב על הבדווים. כך, במשך סמסטר שלם, וזהתה התלמידה מישראל עם המסורת הבדווית.

הציור הראשון, המוצג בתערוכה במרכז ג'ו אלון, נקרא 'קישוט בדווי נ' והוא נוצר במהלך לימודיה בקולג'. בגלל אופי ביצועו ויופיו האקזוטי של הציור, המליצה מורתה של דניאלה, ד"ר ג'נט אנדרסון, שהיתה ראש החוג לאמנות, על השתתפותה בתערוכה תחרותית המאורגנת על ידי ארגון ציירי צבעי המים של בולטימור, בה השתתפו גם אמנים מהמדינות השכנות של מרילנד. בסופו של דבר, התקבל הציור לתערוכה ואף זכה בפרס. "הדבר העניק לי ביטחון ורצון להמשיך ליצור עבודות נוספות בשביל תערוכות אחרות. כעבור זמן מה אף התקבלתי כחברה אמנית לאותו ארגון".

סמוך לשובה לישראל, ביקרה דניאלה במוזיאון לתרבות הבדווים במרכז ג'ו אלון והתלהבה מאוד למראה המוצגים היפים השמורים במקום. מסתבר שההתלהבות היתה הדדית. התפתחה שיחה עם אוצרת המוזיאון, אורנה גורן, ולאחר שזו ראתה את יצירותיה של דניאלה, סוכם על קיום תערוכה במקום.

"תערוכה זו", אומרת גורן, "מוסיפה מימד ויזואלי מיוחד לתצוגה הקבועה של המוזיאון לתרבות הבדווים. הצבעוניות החמה של הציורים ויופיים האקזוטי מעניקים לחפצים הדוממים ביטוי דינאמי עז. באמצעות יצירותיה של דניאלה אנו מבקשים להבליט מרכיבים אמנותיים יחודיים של התרבות החומרית של הבדווים, אשר לא תמיד באים לידי ביטוי בחיי היום יום".

ציור בדווים כתרפיה לטראומות
אחת מיצירותיה של דניאלה מלר המוצגות במרכז ג'ו אלון

מכתב ממפרץ השיש

מאת יצחק מרידור

יואב אהרוני הוא חבר קיבוץ יפעת, שחזר לפני ימים אחדים מאוסטרליה, שם עשה חודשיים בהשלמת חלק, השוב לדבריו, מעבודת הדוקטורט שלו, העוסקת בהזנת מעלי גירה. הוא היה שקוע שם, רובו ככולו, ששה וחצי ימים מדי שבוע, בלימוד ותכנה של מחשב, שפתחה שם במימון משרד הבריאות האוסטרלי, הדרושה לו כאן, להרצת נתונים.

אין לו קשרים מיוחדים באוסטרליה, גם לא

קיבוץ יפעת

בני משפחה, אבל בלי לשאת כתובת ישראלית אחת, הרי אי־אפשר לצאת לדרך כה רחוקה. הכתובת הישראלית של אהרוני באוסטרליה נמצאה ברשותה של משפחת קפלן, מקיבוץ יזרעאל שבעמק, העושה בעיר פרת בשליחות תנועת "הבונים" והסוכנות היהודית. מדי שבוע, בערבי שבת, ניתק עצמו מהמחשב ומנושא הזנת מעלי הגירה, ויצא לפרת, לסעוד באווירה יהודית וישראלית, על שולחנם של מילטון וברנס קפלן, ששמחו גם הם, מן הסתם, עם הקיבוצניק מיפעת, שהביא איתו מרוחה של הארץ ומניחוח העמק האהוב והמוכר. מה עוד שגם קפלן עבר פעם בדפת של קיבוצו, ולכן לא חסרו לשניים נושאים לשיחה.

אבל נושא הרשימה שלנו אינו הדוקטורט של אהרוני ולא שליחות העליה של משפחת קפלן, אלא מחווה נוגעת ללב של אשה יהודיה, מ. סמית, הגרה בעיר אוסטרלית קטנה, הנושאת בשם מרבל ביי (מפרץ השיש), מספר אהרוני:

"גם כלי התקשורת של אוסטרליה עוסקים בימים אלה במרץ רב בדיווח על הנעשה באחרונה ביהודה שומרון ועזה. הדיווחים בדרך כלל די אובייקטיביים, אם כי כתבי הטלוויזיה משתדלים "לאזן" אותם ומייחסים אותו משקל של אמינות להודעות של דובר צה"ל כמו להודעות דוברי אש"ף... המראות מעל מסכי הטלוויזיה הרי מוכרים לנו והם לא עשו לנו שם טוב במיוחד על הנשמה..."

כתבות אלה הגיעו, מסתבר, גם לעיירה קטנה ורחוקה (הנחשבת למקום החם ביותר באוסטרליה, מעין סדום של היבשת), למרבל ביי, שם מתגוררת סמית, יהודיה אחת בקהילה הלא־גדולה של לא־יהודים. ומה שראתה וגם מה שקראה, הדיר שינה מעיניה, עד שקמה ועשתה מעשה: "בצוקת העם היהודי במפרץ השיש של אוסטרליה" שלחה מכתב אל הישראלי היחיד שאת כתובתו איתרה בספר הטלפונים, אל שליח העליה היושב בעיר פרת, מיודענו מילטון קפלן מקיבוץ יזרעאל:

"החלטתי", כתבה, "לשלוח תרומה, לצערי לא גדולה, לאותם בחורים ישראליים המוצבים ביו"ש וחבל עזה, כדי להעניק להם במידת מה את החיים שם. המצב בשטחים כה מדכא אותי וכל כך הרבה דברי ביקורת נמתחים בימים אלה על חיילי צה"ל. אבל אני הרי לא חייבת להסכים עם זה, נכון? אנא, עשה לי טובה והעבר לכתובת הנכונה את 250 הדולר המצורפים."

מילטון קפלן נענה כמובן מיד לבקשתה של אותה נפש טובה ממפרץ השיש. הדולרים האוסטרליים, תרומת סמית, הגיעו לארץ בכיסו של אהרוני, שקרא לי השבוע אליו כדי שאעבירם לתעודתם, להשכין לב"י ובדרך שאספר "בדבר" על המחווה המרגשת של אותה יהודיה אוסטרלית בודדה.

"ידידי מילטון", מספר אהרוני, "לא הסתפק במכתב־תודה ששלח אליה. הוא גם העביר העתק ממכתבה אל נשיאות שני ארגוני הנשים היהודיות הפועלים באוסטרליה ואלה כבר יצרו קשר איתה כדי שלא תרגיש יותר מדי בודדה. מי יודע, אולי עם עתיד היא תבוא בעצמה לבקר, לפתוח לב ביקור..."

"ועוד בקשה אחת היתה לאהרוני. "תבקש בשמי מלב"י שגם הם יכתבו אליה מכתב־תודה יפה. אני חושב שזה מגיע לה, גם אם 250 דולרים אוסטרליים זה לא כל כך הרבה כסף, כי הרי הכוונה חשובה."

הנה, אני מבקש.

כתובתה המלאה של התורמת האוסטרלית:

MRS P. SMITH
P.O. BOX 49
MARBLE BAY
WA 6760
AUSTRALIA

משפחת קפלן וילדיה (קיבוץ יזרעאל) בחוף ימה של פרת, אוסטרליה

אופטימיות גם אחרי המוקש

מאת אריאלה ראובני

בבית החולים רמב"ם בחיפה מאושפז זה ימים אחדים צעיר גרוזיני נאה בן 22 קטוע רגל. סטייס באוקן נפצע בשנקלעה יחידתו מצבא יוניפי"ל לשדה מוקשים [illegible]

חיפה

עיון בדרום לבנון. סטייס הובהל במסוק לרמב"ם במצב קשה, נותח ברגלו ועתה הוא מחלים במחלקה האורתופדית. וזוכה ליחס חם מצד הצוות הרפואי ומתנדבות של י.ע.ל. הוא כבר הספיק ללמוד כמה מלים בעברית. אל הצוות המטפל הצטרפו לפני כמה ימים אימו גיגה ואחותו לילאן, אחות רפואית מוסמכת. הן באו מגרוזיה הרחוקה כדי לסעוד את בן משפחתם ולשפר את מצב רוחו.

סטייס התנדב ליוניפי"ל לפני שנה ורבע והוצב עם אחרים מבני ארצו לשירות בדרום לבנון. לפני כשבועיים יצאה יחידתו לסיור רגלי באזור מארג' עיון. בשטח לא היו כל שלטי אזהרה מסכנת המוקשים. אחד החיילים עלה לפתע על מוקש והועף באוויר. סטייס [illegible] לעזרתו, עלה על מוקש נוסף ונפצע קשה. טיפול ראשוני נתנו להם חבריו מהמחלקה אולם לאחר שתי ההתפוצצויות הפסיקה היחידה את הצעידה בשדה ללא הכוונה. רק אחרי שלוש שעות הגיעו למקום מסוק שהאיר את השטח, וגששים וכלבים שחילצו את סטייס וחברו משדה המוקשים. "כשהייתי שם בגיהנום הזה לא תיארתי לעצמי שאצא חי מהמעסק. אני מודה לאלוהים שזה נגמר כך. הפציעה עלולה היתה להיות חמורה יותר."

סטייס יודע כי משך הטיפול הרפואי בו עלול להיות ממושך אולם בעזרת אימו ואחותו השוהות שעות ארוכות ליד מיטתו ועם חום המבקרים מיחידתו חולף הזמן במהירות. כאשר יחול שיפור משמעותי במצבו הוא יוטס, קרוב לוודאי לעיר מגוריו בגרוזיה כדי להמשיך בטיפול השיקומי. אין בליבו טינה על איש. "התנדבתי ליוניפי"ל שהוצבה באזור זה והיה עלי להביא בחשבון סיכונים. נכון שהייתי אופטימי, אבל אני מאמין שאצליח להתגבר על הפציעה, לשקם את עצמי ולאחר שאשתחרר מהצבא, אתחיל לתכנן את חיי האזרחיים. אני צעיר, נמרץ ומלא תקוה," אומר סטייס.

פארק חוף בקריית חיים

החברה הכלכלית של עיריית חיפה החלה בימים אלה בבניית פארק חוף בקריית חיים שנועד לשרת את האיזור כולו. הפארק ישתרע על שטח של 33 דונם ולאורך רצועת חוף של 250 מטרים, יכלול מתקני נופש, בריכת שחיה, בריכה לסירות מנוע, מתקנים לשעשועי ים ויבשה ומשטח של 1000 ממ"ר שישמש כדיסקו חוף. במקום יוקמו גם מסעדה, אולם להקרנת סרטים וציוד ושירותים אחרים. עלות הפרויקט 1.5 מיליון דולר. ראש עיריית חיפה ירה את אבן הפינה לפארק החוף החברי ועד קריית חיים בראשות גיורא פישר, ראשי החברה הכלכלית וחברי מועצת עיריית חיפה חתמו על מגילת הפארק.

[illegible]

בארכיון של בית הספר הריאלי בחיפה נמצא בימים אלה מכתב כתוב וחתום בעברית בידי הנציב הבריטי הראשון סיר הרברט סמואל. המכתב משנת 1921 הוא הזמנה לצבי אורלוב (לימים: נשרי, המורה הראשון להתעמלות בגמנסיה הרצליה בתל אביב) לבוא ולהשתתף בפגישה עם הנציב העליון, לקראת הקמתה של תנועת הצופים העברים בארץ־ישראל. המכתב נכתב על נייר רשמי של הנציבות הבריטית העליונה בארץ וחתום עליו בעברית בחתימת ידו: *[illegible] הרברט שמואל.*

ארכיאולוגים מול מוזיאונים

עייני המלחמה בשוד העתיקות ובהרס אתרי עבר אינם יורדים מסדר היום של הקהילה הארכיאולוגית והאקדמאית בכלל. מדי שבועות אחדים נערך כינוס ציבורי שמטרתו לדון בנושאים חמורים ודחופים אלה. ברקע – תחילת התהליך הממושך של הצעת התיקון לחוק העתיקות האוסר סחר עתיקות, לפי ההצעה שהכין היועץ המשפטי של משרד החינוך והתרבות.

ארץ חמדה / צבי אילן

המחנות מפולגים: מצד אחד דורשים את איסור הסחר, כך נראה, רוב הארכיאולוגים ואנשי ידיעת הארץ, ומן הצד האחר מתנגדים לאיסור רובם של אנשי המוזיאונים, האספנים וכמובן הסוחרים. בעקבות פרסום קודם בנושא במדור זה, התקשר אלי ד"ר ראובן הכט מחיפה, בעל ממגורות דגון, אחד מגדולי האספנים בארץ, שתרם מוצגים למוזיאון ישראל ואוספו שימש בסיס למוזיאון באוניברסיטת חיפה, ודיבר בגנות הצעת החוק לאיסור הסחר. לדעתו היא לא תפתור את השוד, תגרום היעלמות חפצים יקרים מהארץ ותמנע הקמת מוזיאונים.

לנוכח חריפות הבעיה הקדיש המכון לארכיאולוגיה באוניברסיטת תל אביב את יום העיון השנתי לזכר פרופ' יוחנן אהרוני לשוד העתיקות והסחר בהן. המסר שהיה בפי דוברים רבים הוא להוציא את תודעת חשיבות שמירת העבר ממסגרת מקצועית צרה ולעשותה נחלת הציבור הרחב, צעירים כמבוגרים.

ארכיאולוג מחוז שפלת יהודה באגף העתיקות, ד"ר עמוס קלונר, שבמחוזו נעשה השוד הגדול ביותר, אמר דברים בוטים ביותר. "הסוחרים מחזיקים חפצים שמקורם שוד, והמלאי שלהם מתחדש מחפצים שהושגו בחפירות שוד. מנסיון הפעלה של חוליית פיקוח על סוחרים במשך שנתיים וחצי עולה שהם מזייפים ברישום העתיקות שמצויות בידיהם. קשה להוכיח זאת. הוגשו 15 תלונות, אך טחנות הצדק טוחנות לאט מאוד, אם בכלל. התלונות הללו בעדיפות נמוכה ביותר. הסוחרים שוכרים את עורכי הדין המעולים ביותר, שלעתים הם בעצמם אספני עתיקות. מרמים אותנו וספק אם נצליח להוכיח זאת.

"סוחרי העתיקות ביהודה ושומרון, גם בישראל, מכוונים שודדים לאתרים. הם מכוונים אותם לסוג הסחורה המבוקשת. הם מבקשים כמויות גדולות של כלי חרס, ותוך כדי כך מוצאים גם חפצים יקרים מעטים. הסוחרים הם החוליה היוזמת, שמעבירה הלאה את פירות השוד. לאתרים נגרם נזק נורא. המדינה צריכה להעמיד לרשות העניין כלים משופרים, בסיס חוקי מוצק יותר".

לדעת קלונר אין למכור עתיקות מאוצרות המדינה, כי הן צריכות להישאר נחלת הציבור. ממילא רוב המוצגים במוזיאונים הם מאוספי אגף העתיקות ואין מקום לטענת המוזיאונים כי ללא רכישת עתיקות לא יהיה להם מה להציג, או שהחפצים החשובים ביותר באים דווקא מרכישות. הוא סיפר על חפירת שוד במערה בחבל ועקוקה שבשפלה, שבעקבותיה נערכה חפירת הצלה, ובמקביל רכש מוזיאון חפצים מסוחר שנשדדו מאותה מערה עצמה.

ראש יחידת הפיקוח הצעירה של אגף העתיקות עוזי רוטי הציג את האבדן והשוד במערכת מערות קבורה של יהודים ונוצרים בתוך בית גוברין. הוא מסר שסביב בית גוברין 300 מערות כאלה. כולן נשדדו, עד האחרונה בהן. רק אחת, שנגלתה תוך חפירת תוואי לכביש, נחפרה בצורה מסודרת בידי אגף העתיקות. היחידה מפעילה חמש חוליות, והמספר אינו מספיק כלל ועיקר. החוק דורש לתפוס את הנאשמים בזמן מעשה ממש, והדבר קשה ביותר.

פרופ' מרדכי גיחון הציע לצמצם את מספר רשיונות הסחר, למכור חלק מעתיקות המדינה ובכספים שיתקבלו להחזיק חוליות של שומרי עתיקות. ד"ר יעקב קפלן קרא לשנות את מבנה אגף העתיקות, ששוב אינו מתאים למציאות זמננו. הוא קרא להוציא לחלוטין את תפקיד פעולות החפירה מאגף העתיקות ולהותיר לו בעיקר את תפקידי הפיקוח.

ראש המכון לארכיאולוגיה באוניברסיטת תל אביב פרופ' משה כוכבי, שהינו יחד עם פרופ' דוד אוסישקין (גם הוא דיבר בכינוס), מראשי הנאבקים להגברת תודעת הציבור ביחס לשמירת העתיקות, אמר כי צריך להביא לתודעת הרבים שהסרת חפץ עתיק ממקומו הוא ההרס הגדול ביותר למדע, למורשת, לעם. דבר זה עדיין לא ברור לציבור. ברגע שהחפץ ניתק ממקומו שוב אין לו ערך מדעי, פרט למקרים יוצאים מהכלל. מאות אלפי חפצים הוצאו מאתרים, ובמקרה הטוב אך בודדים ביותר בהם הוחזרו על ידי אספנים למוזיאונים (וגם אז לא ידוע מקורם). צריך להבהיר לציבור שלאסוף מטבעות, לקנות מטבעות או עתיקות אחרות, להציגם, לאספם – לא נאה, מביש, לא דבר שצריך להתגאות בו, כמו שבושה הוא לקטוף פרח בר מוגן. מי שעושה זאת גורע את ענף המורשת התרבותית. מוזיאון ישראל, במקום להילחם בשוד, הציג את תערוכת דיין. תפקיד המוזיאונים להילחם בכך. הם רוצים מרצים שישתתפו בחפירות ואת הכספים האדירים המוצאים בשוק, יפנו לחפירות מסודרות בהן ימצאו מימצאים רבים.

מנהל אגף העתיקות, אבי איתן, שבזמן כהונתו הוקמה יחידת הפיקוח, ציין בדבריו שהמטלות הרבות על האגף – פיקוח, שמירת אתרים, חינוך, הצלה – מחייבות תקציב מינימלי לפעולה. תקציב השנה של האגף הוא 1.5 מיליון שקל, סכום אבסורדי, וחסר כוח אדם לביצוע כל המשימות. בסכום כזה אי־אפשר להתמודד עם כל הצרכים הדחופים.

איתן צודק. נראה לי שמכל הקיצוצים שמהם סבל משרד החינוך ותקציב המדינה בכלל, סבל אולי אגף העתיקות יותר מכולם, למרות שצריך היה להגדיל את תקציבו. האגף ביקש, תוך ריסון עצמי רב ביותר, תקציב גדול פי שלושה. במשך שנים הוא סובל מתת־תקציב, כל אדם היוצא לגימלאות משרתו מוקפאת, וכך לא רק שאין מגדילים את מספר העובדים, המפקחים, השומרים וכו', אלא מקטינים אותם. זה דבר שהדעת אינה סובלת. תחום העתיקות רגיש ביותר, כי כל פגיעה בעתיקות בלתי הפיכה. מה שנהרס, נשדד, נעלם, אין לו תחליף. זו משימה חינוכית, לאומית, גם במשמעות כלכלית, של ארץ תיירות, ממדרגה ראשונה.

המצב בתחום העתיקות דומה במידה מסויימת למצב בתחום שמירת אתרי ההתיישבות, אלא ששם קמה מועצה והוכנסה תוך שנתיים תודעה ציבורית, הוקמו כלים לשמירה ולשימור, כל זאת בחסות החברה להגנת הטבע. אותו דין צריך לחול על עתיקות. משרד החינוך, באמצעות אגף העתיקות ושאר אגפיו, במישור הממלכתי, ארגוני הארכיאולוגים וידיעת הארץ במישור הציבורי צריכים לצאת לפעולה דראסטית מיידית לפני שיהיה מאוחר מדי.

"יום שלישי הגדול" בשיכון ד'

(שמעון וייס) כמה מאות חיילי תחזוקה וביגוד של פיקוד הצפון, ביוזמת הוועד למען הקשיש בעיר, פשטו בשבוע שעבר במסגרת מבצע "יום שלישי הגדול" על בתיהם של כמה עשרות קשישים ובודדים וביצעו תוך שעות תיקונים, שיפוצים ועבודות בניה של הבתים שסבלו מהזנחה קשה. על המבצע הוחלט בעקבות מות קשיש כתוצאה ממכת קור לפני כשנה ולאחר שהתברר כי חברת "עמידר" אינה יכולה לעמוד במעמסה. המבצע התמקד בשיכון ד', הגדול והבעייתי מבין שכונות המגורים של טבריה. שכון זה, אגב, כלול בפרוייקט שיקום השכונות. פיקד על מבצע "יום שלישי הגדול" קצין התחזוקה הראשי של פיקוד הצפון אל"מ דוד בנימיני. באחד המקרים סירבו זוג קשישים לפתוח את דלת דירתם לצוות חיילים כיוון שחששו אותם למתבלים. במקרה אחר הזדעזעו החיילים למראה זקנה עיוורת המתגוררת במי שפכים כיוון שהאסלה בביתה נוזלה ואיש לא בא לתקנה. בבית אחר סיפרה קשישה טבריינית, כי לא ראתה מים זורמים במקלחת שלה זה ימים רבים, כיוון שהצינור נשבר. גם כאן שיוועה הקשישה הבודדה לעזרה ואיש לא בא. פשוט, מדובר בקשישים גלמודים ללא קרובי משפחה וידיה של המחלקה הסוציאלית בעיריית טבריה קצרות מלהיענות לכל דורשי העזרה. הדירות נמצאו סובלות מרטיבות קשה, אחרות היו גם פרוצות לרוח בהיעדר חלונות ודלתות תקינות. החיילים שחולקו לתשעה צוותים, הפכו את הדירות המוזנחות של קשישי טבריה למקומות־מגורים. במבצע השתתפו גם תלמידי בית הספר התיכון דתי ובנות השירות הלאומי בטבריה שסייעו בעבודות הנקיון. עובדי סניף חברת החשמל בטבריה נרתמו לעבודות שחייבו ידע מקצועי. ראש עיריית טבריה, יגאל ביבי שהודה לחיילים אמר: "ראינו את צה"ל האמיתי שספג בימים האחרונים ביקורות נוקבות. בטבריה הוכח שהוא צבא העם." אנשי הוועד למען הקשיש בטבריה בראשות שר־שלום אלוני והעובדת הסוציאלית אהובה שחור מבטיחים שאחד הפרוייקטים הבאים יהיה בחג הפסח הקרוב ובו, כאשר משפחות טבריניות יארחו לליל הסדר קשישים ובודדים.

תוכנית „אשראי הולם להתיישבות" תובא היום לאישור מרכז התק"ם

מאת שמעון וייס, סופר „דבר"

מרכז התקים המתכנס הבוקר באשעל, עתיד לאשר, בכל הנראה, את תוכנית א.ה.ל. שפירושה, אשראי הולם להתיישבות ואשר גובשה בין הבנקים, האוצר וראשי ההתיישבות העובדת, החקלאית במטרה להקל על מצוקת ההתיישבות ולסייע לה להחלץ מהמצוקה הכלכלית. נראה כי השתתפות התקים בתוכנית תאושר, לא לפני ויכוח והשגות שיועלו במרכז.

הבוקר צפויה הקריאה השלישית באישור התוכנית מצד התק"ם, ואולם נודע כי נציגי הקיבוצים הגדולים בתנועה מגלים התנגדות למספר סעיפים בתוכנית ובכלל זה, באשר לגובה הריבית הגדולה שתובעים הבנקים במסגרת מתן האשראי לקיבוצים, דווקא על רקע הרווחים הגדולים של הבנקים, כפי שפורסמו בימים האחרונים. יתכן שיוחלט להתנות את אישור התוכנית בהכנסת תיקונים ושיפורים.

בצד אישור תוכנית א.ה.ל. יועלו לדיון במרכז התק"ם נהלי הבחירות של מועמדי התנועה ברשימת מפלגת העבודה לבחירות לכנסת הבאה. נודע, כי עד כה הגישו את מועמדותם לרשימת העבודה מטעם התק"ם, לא פחות מתריסר חברי קיבוצים. שניים מן המועמדים, אברהם כץ־עוז והשר יעקב צור, יצטרכו לעבור את מחסום 66 האחוזים, אם יוחלט על־כך במרכז התק"ם. יצויין כי בין המועמדים, רבים הם פנים חדשות וצעירות המתמודדים בפעם הראשונה על מקום בכנסת מטעם התק"ם.

נמסר כי בשבוע הבא יתכנסו מזכירות התק"ם והועדה הפוליטית שלה לדיון פתוח ועוקב במצב המדיני ולדיון זה יוזמנו חברי קיבוצים המייצגים את כל הקשת הפוליטית בתנועה והמבקשים להביע את דעותיהם על המתרחש כיום במדינה.

אבנור תוקפת האלימות המילולית של עורכי הדין והדלפותיהם לעיתונאים

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

נשיאות בית־המשפט המחוזי בתל־אביב, השופטת הנה אבנור, יוצאת במתקפה על כמה מעורכי הדין שמדליפים במהלך המשפט מידע לעיתונות ומציינת כי האלימות המלולית בקרב עורכי הדין גואה בעת האחרונה בדיונים המתקיימים בבית־המשפט.

במאמר בבטאון ועד מחוז תל־אביב של לשכת עורכי הדין, באה השופטת הנה אבנור חשבון עם נוהג שנפוץ בין כמה עורכי־דין: "יש הדלפות מכוונות: תוך מהלך משפט מוסר עורך־דין פלוני לעיתונאי מה היה בישיבה שהופיע עד פלוני והעיד עדות מהפכנית העלולה לשנות את תוצאות המשפט. אין מספרים לכתב כי אותו עד שינה בבית־המשפט את גרסתו לעומת עדות קודמת שנתן או כי עדותו בסופו של דבר נגעת בנקודה שולית וחסרת משמעות. הכתבה בעיתון חוזרת על הדברים ששמע הכתב מעורך הדין והדברים קונים להם פינה אוהדת בלב הציבור. אין חשש שהשופט ישפוט על סמך הדעת של העיתון או הכתבה ואולם נוצרים לחצים סמויים.

ועל האלימות המילולית בבית המשפט היא אומרת: "שנים רבות אני יושבת על כס המשפט. הכרתי עורכי דין וטוענים שונים, טובים ורעים, חכמים וטיפשים, מנומסים וחסרי נימוס, ישרים ונלוזים. כאן כך היום אני שומעת את הלחצים ואני חשה את האלימות המילולית, אף עלי לאמר בגלוי כי ממריה עלו, וגם והמסרים אליה הגיעה היום לא עלו אף ברמיזתם של טובי המשפטנים בעבר".

ח"כ בן־מאיר: תעריפי הארנונה למגורים בת"א – מהנמוכים בארץ

מאת נתן רועי

חבר־הכנסת רב בן־מאיר (מערך), חבר מועצת עיריית תל־אביב, פעל להגדלת תשלומי הארנונה בעיר תל־אביב, בעוד חברי־כנסת אחרים פעלו להקטנת המיסים שמשלם התושב התל־אביבי לעירייה לטובת הבנייה הגבוהה בעיר.

מרף עמדה ששיגר בן־מאיר לחברי ועדת הכספים וחברי ועדת הפנים של הכנסת מן ה־17 בפברואר 1988, הוא מקפיד לציין כי למרות שעניין תשלומי הארנונה כבר הוכרע, הוא רוצה להביא כמה „נתונים אמיתיים" על הנעשה בתחום הארנונה. למשל:

א. תעריפי הארנונה למגורים בתל־אביב הם מן הנמוכים בארץ (נמוכים מהמוטל על תושבי ירושלים, חיפה, ורמת־גן).

ב. בתל־אביב כ־63 אלף דירות שתעריף הארנונה שלהן נמוך מן המינימום שנקבע על־ידי משרד הפנים.

ג. רק 4200 דירות בעיר מחוייבות במחיר של 10 שקלים למ"ר ומעלה ומשקלן 1.6 מכלל הדירות בעיר.

גורמים בארה"ב לחצו – ואספקת המים לכושים העבריים חודשה

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

ראש עיריית דימונה, אלי הללי, הורה שלשום לנתק את אספקת המים לבת 'הכושים העבריים' המתגוררים בעיר, וחידש את האספקה אתמול, בהתערבות משרד ראש הממשלה. הללי טוען כי חובם של חברי הכת לעירייה מסתכם ב־258 אלף ש"ח לשנה וחצי האחרונות.

אין זו הפעם הראשונה שעיריית דימונה נאלצת לנתק מים לחברי הכת, בגין חוב מתמשך. בינואר אשתקד, פנה מנהיג הכת, בן עמי קארטר, לראש העירייה בהצעה שהעירייה תעסיק כמה מאנשי הכת ובתמורה לכך, תזכה את חשבון המים של הכת. קארטר טוען כי מאחר שאנשי הכת אינם מורשים לעבוד בישראל, אין בידיהם האמצעים לשלם עבור המים שהעירייה מספקת להם.

אתמול חודשה אספקת המים לחברי כת 'הכושים העבריים' בדימונה, בעקבות בקשה ממשרד ראש הממשלה, כתוצאה מפנייה של גורמים בארה"ב, שלקשו לא להתנכל לחברי הכת.

9 נהרגו בכבישים השבוע

מאת אריה אורד, סופר „דבר"

תשעה אנשים נהרגו בשבוע בתאונות־דרכים קטלניות בשבוע האחרון. יותר ממחציתם, חמישה בני־אדם, נהרגו ביום אחד, יום ה׳. 88 אנשים נפצעו קשה ב־49 תאונות־דרכים.

מספרם של ההרוגים הוכפל כמעט בהשוואה לשבוע הקודם ומספר הפצועים קשה עלה כמעט ברבע. אף על־פי כן משקפים נתוני השבוע הראשון של מארס ירידה של 20 אחוז במספר ההרוגים בהשוואה לאותו החודש אשתקד, אך עליה של 4 אחוזים במספר הפצועים קשה.

הסיבות העיקריות לתאונות בשבוע האחרון היו אי־שמירת מרחק נאות בין כלי־רכב הנעים זה אחרי זה, אי־שמירת ימין הכביש ואי־מתן זכות־קדימה להולכי־רגל על־ידי נהגים.

קרן להצלת חייה של פעוטה הסובלת מסיבוך נדיר בלב

מאת אריאלה ראובני, כותבת „דבר"

קרן להצלת חייה של הפעוטה מורן נסים בת שלוש וחצי, הלוקה בסיבוך נדיר במבנה העורק הריאתי של הלב ועקב כך, הוקמה בסוף השבוע בקריית־אתא כדי לסייע באיסוף כספים לביצוע ניתוחה בגופה בבית־חולים לילדים בבוסטון.

מורן, ילדה פעלתנית, מתמודדת מאז היוולדה במחלות רבות הפוקדות אותה בגין המום שבעורקיה. לאחרונה החמיר מצבה והיא סובלת מתופעות של הכחלה ועלולה ללקות באוטם שריר הלב. להוריה של מורן תינוק נוסף בין שנתיים והמשפחה איננה יכולה לממן בכוחות עצמה את הניתוח בגופה של מורן, אשר עשוי להציל את חייה.

ראש עיריית קריית־אתא יעקב בדרניאל, חברי מועצת העיר, הרבנים הראשיים בעיר ואנשי ציבור יצאו בסוף השבוע בקריאה לציבור להרים תרומות להצלת חייה של מורן. תרומות מתקבלות בחשבונות מיוחדים בארבעת הבנקים: בנק המזרחי, הפועלים, בנק לאומי ובנק דיסקונט בקריית־אתא.

ילד נפצע מזיקוק דינור

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

ילד בן 9 מנשר נפצע אתמול לפני הצהריים בידו מזיקוק דינור בעת ששיחק עם עוד שני ילדים בני גילו בבסיס צבאי עזוב שננטש ליד נשר.

במשטרת חיפה נתקבלה בשעה 11.45 הודעה על ילד שנפצע בידו מחפץ שהתפוצץ בעת ששיחק בו. לשוטרים שהגיעו למקום התברר כי שלושה ילדים בגיל 9 עד 10 שיחקו בבסיס העזוב של צה"ל. הם מצאו 3 כדורי זיקוקין. אחד מהם דפק במסמר על פיקת הזיקוק עד שהתפוצץ. הילד נפצע באורח קל בידו והועבר לבית־החולים רמב"ם ושוחרר לאחר מכן לביתו.

בת 12 הוכתה בידי אביה ואושפזה במצב קשה

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

תושב הכפר מג'ד אל כרום, שבגליל המערבי, בן 35, הובא בסוף השבוע להארכת מעצרו בבית משפט השלום בעכו בחשד כי הכה את בתו בת ה־12 בכבל חשמל וכתוצאה מכך הילדה אושפזה במצב קשה בבית־החולים הרמב"ם בחיפה.

נציג המשטרה סיפר בבית המשפט כי החשוד יואשם בתקיפת בתו בנסיבות מחמירות. לטענתו, היכה האב את בתו כיוון שהיא „חלשה בלימודים". הוא הוסיף כי נשקפת סכנה לחיי הילדה. שופט השלום בעכו ראה את מעשה האב בחומרה רבה והאריך את מעצר האב בשבעה ימים.

יחזקאל מועלם הצטרף אל אביו העצור – חשוד בהעלמת ראיות

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

הקירתו של מאיר מועלם, מלהייתנו „חשוק האפור", מתפשטת לאחר מעצר בנו, יחזקאל מועלם, בן ה־24 על־ידי חוקרי היחידה הארצית לחקירות הונאה. החוקרים חושדים כי הבן חשוד בהעלמת ראיות, בהדחה, ובקבלת נכסים שהושגו בעבירה במהלך פעילותו הכלכלית של האב העצור.

ב־10 במארס 1988 עצרו חוקרי היחידה הארצית לחקירות הונאה את יחזקל מועלם, בנו של מאיר מועלם, שעצור מאז ה־1 בפברואר בחשד להברחת כספים שלא כדין לחו"ל ועבירות של איומים וסחיטה. חוקרי היחידה הארצית לחקירות הונאה – רב פקד אלי עברון ורב פקד אלי לוי – אמרו ביום שישי בבית־המשפט, כי בידי המשטרה הודעות ומסמכים המוכיחים לחץ ותיאום גרסאות עם עדים על־ידי יחזקאל מועלם הבן, ואדם נוסף, שאמור להעצר על־ידי המשטרה בימים הקרובים. תיאום ההודעות והמסמכים קשורים לקבלת נכסים של האב בדרכי עבירה.

מאסר על תנאי וקנסות לחמישה שהורשעו באלימות ב„רוחמה"

(ע). – בית־משפט השלום בבאר שבע גזר שלשום על חמישה מנאשמי מושב „רוחמה" שהורשעו בביצוע מעשי אלימות כלפי חוסים במשטר, עונשי מאסר על־תנאי בין 4 ל־6 חודשים וקנסות כספיים בין 500 ל־2,500 ש"ח.

על הנאשם השישי, רוני מרקוס, גזר השופט 6 חודשי מאסר בפועל ו־6 חודשים על תנאי. ריצוי גזר־הדין נדחה לעוד חודש על מנת לקבל חוות־דעת מומחה, כדי שהנאשם ירצה את עונשו בעבודות חוץ.

השופט יהודה פרגו מתח ביקורת חריפה על עוברי המוסר, שלא הביעו חרטה וניסו לחפות איש על רעהו וגם לאחר הכרעת הדין, איש מהנאשמים לא קם על רגליו כדי להביע חרטה.

עובדי „חירות" ישבשו ישיבת מועצת מנהלי „סולל בונה"

מאת חיים ביאור, סופר „דבר"

חברי מועצת העובדים של חברת „חירות" שב„סולל בונה" מתכוונים לשבש את ישיבת מועצת המנהלים של חברת הגג המשותפת ל„סולל בונה" ול„שיכון עובדים", שתוכנס להיום ב־4.30 אחה"צ.

העובדים, שהשבוע קיימו אסיפות מחאה בחיפה ובבאר־שבע, דורשים שהנהלת „סולל בונה" תבצע את הסכם השכר שהושג בענף הבנייה, לפיו תשולם לעובדים תוספת שכר של 10 אחוזים מינואר 88'.

הנהלת „סולל בונה" הבהירה שאין בדעתה להעלות ריאלית את השכר בקונצרן עד סוף השנה הנוכחית, עקב התחייבותה כלפי הבנקים והממשלה שלא לעשות כן, במסגרת תוכנית ההבראה של הקונצרן.

הימאים שוקלים צעדים נגד חב' הספנות עם פיצוץ המו"מ

מאת יוסף מיכלסקי, סופר „דבר"

המריב בין איגודי הימאים לבין איגוד חברות הספנות על חוזה עבודה חדש התפוצץ והמזכירויות של איגודי הימאים עומדות לדון בתחילת השבוע על צעדים נגד חברות הספנות. מזכיר איגוד הימאים הרדיוגיים שלמה אביטן מסר, שהאיגודים אשר ניגשו למו"מ במשותף ובתיאום מלא, העלו את הצעותיהם לפני כחודש וחצי, אך הצעות הנגד של איגוד חברות הספנות אינן מתייחסות לתביעות יחודיהם ואינן קבילות על ידיהם. שלמה אביטן ציין שבמצב עניינים זה קיימת סכנה מוחשית של סיום תקופת העידן של „השקט התעשייתי" בצי הסוחר.

לשאלת „דבר" הוא אישר, שבמקביל לבעיית חוזה העבודה קיימת מחלוקת בין חברת „צים" לבין איגוד הימאים הרדיוגיים באוניות החדשות שצים מתכוונת לרכוש. צים טוענת, שנושא זה צריך לבוא לדיון גם כן עם איגוד חברות הספנות בעוד שאיגוד הימאים הרדיוגיים רואה את הנושא כספציפי לצים. בעקבות עמדת החברה הוא ניתק את המגע בנושא התקנים גם עם מנכ"ל צים וגם עם איגוד חברות הספנות.

משרדי האוצר והתעשייה יסייעו להבריא מפעל „הבונים" בחצור

בהתערבות מזכ"ל ההסתדרות חייב ישראל קיסר אצל השרים משה נסים ואריאל שרון, הוסכם על תוכנית הבראה, בסיוע הממשלה, למפעל הצינורות „הבונים" ה„מיסודו" של כפר־הנשיא, בחצור הגלילית.

המפעל, שבו מועסקים יותר מ־200 פועלים, רובם תושבי עיירת הפיתוח חצור ומקצתם חברי הקיבוץ, נקלע באחרונה לקשיים כלכליים בשל ההשקעות הגדולות במחקר ופיתוח וההאטה במכירות.

הנהלת המפעל, בראשותו של יהושע ארלשטיין, פנתה אל מזכ"ל ההסתדרות בעניין זה, והובטחה עזרת ההסתדרות בכל הנוגע למגעים עם משרדי הממשלה לקבלת תוכנית ההבראה.

איגוד יוצאי ליטא בישראל

ביום ג', כ"ז באדר, 15.3.88, בשעה 6 בערב
יתקיים באולם האיגוד
ערב התייחדות עם זכרה של
חיה שולמן ז"ל
לשעבר חברת ההנהלה של האיגוד.
בערב יחולקו לסטודנטים מילגות על שמה.
הקהל מוזמן.

המועצה המקומית יקנעם־עלית
מודיעה בצער על פטירתה של
גברא לולו ז"ל
אמו של ראש המועצה המקומית
אילן גבריאלי
ההלויה תצא היום, יום ראשון, כ"ד באדר תשמ"ח 13 במרץ 1988 בשעה 13.00 בצהרים מנתניה מבית המנוחה רח' רב הוז 10 (ליד מגדל המים) לבית העלמין בשכ' ותיקים בנתניה.
יושבים שבעה בביתה של המנוחה בנתניה ברח' רב הוז 10.
משתתפים באבלה הכבד של המשפחה
המועצה המקומית
סגני ראש המועצה, חברי המועצה,
העובדים ותושבי יקנעם עלית

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים
על פטירת יקירתנו
חנה שוחט
ההלויה תתקיים ביום א', 13.3.88, כ"ד אדר תשמ"ח,
בשעה 13.30 בבית העלמין הישן בחיפה.
הכניסה ליד בית העלמין הצבאי.
אוטובוס לשורת המלווים ייצא מביתה בקרית חיים
בשעה 12.30.
האבלים:
הבעל: דוד שוחט
הבן: יוסף שוחט ומשפחתו
הנכדות והנינים
משפחת שוחט, מאיר, גולדשטיין

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
נעמת
תנועת נשים עובדות ומתנדבות
ארגון ותיקות נעמת וההסתדרות
כינוס ארצי
של ותיקות נעמת וההסתדרות
תשמ"ח
הכינוס יתקיים ביום שני 14.3.88
(כ"ה באדר תשמ"ח) בשעה 9.00 בבוקר –
באולם הישיבות של הועד הפועל.
בהשתתפות: מאשה לובלסקי מזכ"ל נעמת
ח"כ אודה נמיר
דרורה מאיר יו"ר אגף הארגון
חיה סלוצקי יו"ר ארגון הגימלאיות
הזמנות נשלחו למקומות.

מוסד ביאליק
הקורטוריון, הדירקטוריון וחבר העובדים
משתתפים באבלו הכבד של חבר הקורטוריון
פרופ' נתן רוטנשטרייך
במות עליו אחיו האהוב
ד"ר **יהושע רוטנשטרייך** ז"ל
מי יתן ולא תוסיפו לדאבה עוד

אי די בי חברה לאחזקות בע"מ
אבלה על פטירת חבר הדירקטוריון
וידיד נאמן לקבוצה
מאז היווסדה
ד"ר **יהושע רוטנשטרייך**
ז"ל
ומשתתפת בצער המשפחה

אבינו, סבנו היקר
אברהם צורף
איש העליה השלישית, איש תל־אביב
נפטר בשיבה טובה
האבלים:
בנו: יעקב ושולמית צורף
בתו: רבקה וקלמן אברמסון
כלתו: זהבה צורף
כלתו: טובה צורף
הנכדים והנינים
ההלויה התקיימה ביום ו' 11.3.88.
יושבים שבעה בבית אברמסון רח' ז'בוטינסקי 111 ת"א.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו
צבי ויסבך
ההלויה תתקיים היום יום ראשון כ"ד אדר תשמ"ח, 13.3.88,
בשעה 2.00 אחה"צ, בבית העלמין בעפולה. אוטובוס יעמוד
לרשות המלווים בשעה 1.45 בבית משפחת ויסבך,
רחוב כורש 2 עפולה.
המשפחה המתאבלת

לידידנו
נתן רוטנשטרייך והמשפחה
משתתפים בצערכם במות האח
יהושע רוטנשטרייך
ז"ל
חבריך בדגניה א'

אנו מודיעים בצער על פטירתו של יקירנו
צבי מרגלית
ההלויה תתקיים היום יום ראשון כ"ד אדר תשמ"ח 13.3.88
ותצא מבית הערבות בשעה 2.30 אחה"צ.
המשפחה
ובית יפעת

על מות
עו"ד
ד"ר **יהושע רוטנשטרייך**
ז"ל
מלווה מסור ואחראי של הקשרים
בין העתונות וצה"ל
השתתפותנו העמוקה באבל המשפחה.
תא"ל יצחק שני, הצנזור הראשי
תא"ל אפרים לפיד, דובר צה"ל

נהג!
עשה את
המינימום למען
אלה העושים
את המקסימום.
תן טרמפ
לחייל!

ביום שלישי, כ"ז באדר תשמ"ח – 15 במרץ 1988
שנה למותה של **לוסי לבון** ז"ל
ה־12 שנה למותו של **פנחס לבון** ז"ל
תערך בבית העלמין בחולדה אזכרה בשעה 2 אחה"צ. ב־3 אחה"צ ייערך בחדר האוכל עיון
בהשתתפות: עורך־דין אברהם מלמד שירצה על „שואת יהודי ליטא"; פרופ' שלמה אבינרי
על „בטחון ישראל ואומות העולם"; פרופ' נתן רוטנשטרייך – דברי סיכום.
מנחה: נפתלי ארשפי.
המשפחה — קבוצת חולדה
ארכיון גורדוניה — מכבי הצעיר
על שם פנחס לבון בחולדה
אוטובוס יצא ממגרש החנייה של הועד הפועל ברחוב בן סרוק בשעה 12.45 בדיוק.

בנק דיסקונט לישראל
אבל על פטירת
ד"ר **יהושע רוטנשטרייך**
ז"ל
שבמשך שנים רבות כיהן
כחבר הדירקטוריון
וליווה את הבנק בעצתו הנבונה
ומשתתף בצער המשפחה

דבר היום

לא בכל מחיר

תומכי השליטה הישראלית בשטחים והעיפתה גם על סיכויי שלום, מוכנים לשלם תמורת כך מחיר מסויים. הנכונות לשאת במחיר זה כוללת רכיבים שונים. יש רכיב מוסרי וחברתי – השסע באומה הישראלית, הזילחול ערכים שליליים של אפלייה ואלימות מהשטח המוחזק לתוך ישראל עצמה. יש רכיב צבאי ובטחוני – הנזק לצה"ל, לאיכות חייליו ומפקדיו וליכולתו להתכונן למשימתו העיקרית, מניעת מלחמה עם צבאות ערב – והסכנה, אם יפתחו בה. יש רכיב מדיני – הסתייגות אומות העולם, ביניהן ידידות ותומכות מובהקות, ממדיניות ישראלית זו. בהקשר אחרון זה אופייני לראש־הממשלה יצחק שמיר ולשני עוזריו הראשיים בזירה האמריקאית, משה ארנס ובנימין נתניהו, שבתגובה למכתבם של 30 סינאטורים ידידותיים (בעד שטחים־תמורת־שלום) מנופף הימין הישראלי בהישג המביך של גיוס חתימות־נגד בקרב הימין הקיצוני האמריקאי, העויין לישראל – סינאטורים כהלמס, הכט, סימס וארמסטרונג.

בכל המחירים האמורים מוכנים חסידי „אף שעל" לשאת, בעיקר אם הם באים על חשבון הזולת, או מקופה כללית כלשהי. המחיר הכלכלי, לעומת זאת מעורר בהם זעקה: לאחר 20 שנה שבהן נהנה המשק הישראלי מהשליטה בגדה המערבית ובעזה, מכוח העבודה ומשווקי היצוא שנוספו עימו, טרם ברורה מידת הנזק הכלכלי למשק בכללו בשלושת חודשי ה„אינתיפאדה": בני־סמכא נחלקים ביניהם אם מדובר כבר במאות מיליוני דולרים, או שמא זהו רק נזק־בכוח שיתממש אם תימשך ההתקוממות. עם זאת גלוי לעין כל, שמיגזרים מסויימים במשק אכן ניזוקו: אנשיהם מתגמגמים ונתלים על קשת הציבור בתביעות סיוע. כך יצואנים חקלאים, הנפגעים מהחלטת הפרלמנט האירופי שלא לאשר את הקלות־המס של השוק המשותף עם ישראל; כך גם מתנחלי־תועלת בשטחים, הלוטשים עין לפיצוי על הפיתוח שנפסק במקומותיהם, ואף לפריון השקעותיהם המסובסדות בייזור מעבר השני של הקו הירוק.

החברה הישראלית אינה חייבת לשאת בפיצויים אלה, אלא במידה שבה הגיעו הרווחים מהשטחים לידי הכלל. עלינו לדעת כי הנוסחה שטחים־תמורת־שלום הוא תנאי יסוד למאמצי המו"מ המוסדר, וכי הסירוב להם יפגע גם בכלכלת ישראל. אין מקום לאשלייה שישראל חסינה לאורך ימים מעיצומים כלכליים, גם ממיטיבתה האמריקאית הגדולה.

מסע לתוך הלא־נודע

מאת עליזה ולך

אם יתבע שמיר בוושינגטון מהות, כמו התחייבות אמריקאית גלויה כלפי ישראל, יסתלק חוסיין מנכונותו לפתוח במו"מ, וראש הממשלה – שבנה מלכתחילה על לאו של חוסיין – יוכל לחזור עטור תהילה, לשיטתו

לראש הממשלה יצחק שמיר, היוצא הלילה לביקור ממלכתי בוושינגטון, עלינו לאחל מה שאיחל פעם לממלא־מקומו כאחד ממסעות שמעון פרס לקדם את רעיון הוועידה הבין־לאומית: שלא יצליח. הזולת „חוק ההזדמנות השווה" לא להצליח לא נועדה לקנטר את ראש הממשלה אלא לשרך לו רחשי־לב של רבים במדינת ישראל, הכוונה הפעם שלא יצליח לקלקל, לטרפד, לסכל. לא יוקרה אישית מונחת על כפי המאזניים, כי אם טובתה של מדינת ישראל.

מאז הניח ג'ורג' שולץ בידי שמיר את הצעה המגובשת, לא הפסיק ראש־הממשלה לומר שמזכיר המדינה לא התייחס אל המסמך כאל „כזה ראה וקדש" ואמר לו שהוא יכול לתבוע בו שינויים, אף שהוא מקשה אותו. את הסיפור הזה מכר גם רוני מילוא לראשי סניפי „חירות" במוצאי־שבת לפני שבוע, כשתבעו הללו מראש הממשלה שישתף אותם בהתפתחויות. אותם זה כנראה סיפק, אבל בינו לבין עצמו יודע ראש הממשלה שלא אלה פני הדברים. אפילו גששו ח"כ משה ארנס – שכבר הצליח פעם אחת לגייס את מזכיר המדינה האמריקאי לצידו של שמיר – הבהיר לה: הפעם זה לא ילך.

ובכל זאת סבור שמיר שהוא יכול לחזור עם הישג כלשהו ממסעו. אין זאת כי ההישג שהוא חותר אליו נועד לשרת אותו בחזית הבין־מפלגתית ולא בחזית הממלכתית. שמיר רוצה לחזור מוושינגטון עם קלף חזק לבחירות, בין שיהיו במועדן ובין שיוקדמו. אין טעם לשגות באשליות שראשי הממשל האמריקאי ישכנעו את ראש הממשלה לתמוך בהצעת שולץ. בדבר אחד אפשר לסמוך על שמיר. הוא אינו משנה את דעתו בקלות, אם בכלל. הוא מפרסם בעקשנותו. ומה שאופייני לו עוד, זו נטייתו לדחות למחר כל מה שהוא יכול, או צריך, לפתור היום.

שמיר ינסה, כדברו, לשכנע את בני־שיחו להכניס שינויים בהצעה האמריקאית. לא מדובר בפיסוק ואף לא בצבע הנייר. כל שינוי שיבקש לעשות, יחייב שני דברים: רווח זמן ובירור עם הפארטנר. רווח זמן כשלעצמו הוא הצי־מבוקשו של שמיר, בבחינת הסדר־ביניים עד להסדר הקבע, והארכה פוטרת אותו מתשובה עכשיו. בפסק־הזמן הכפוי יתבקשו נציגי המימשל לבדוק את תגובתו של המלך חוסיין על ההצעה לשינויים. יש להניח שאם ייעתר חוסיין לתיקון כלשהו על־פי בקשת שמיר, הוא יתבע תיקון אחר לאיזון. מסע הבירורים יימשך ומאמץ התיווך לא ייפח את נשמתו בגלל סרבנותו של שמיר, וליתר דיוק בגלל ישראל.

ראש הממשלה לא יסתפק בכך, או לחלופין יתבע מהאמריקאים ערבויות ומזכרי־הבנה כלפי ישראל. לכאורה, לא יהיה אפשר לבוא אליו בטענות שהוא מפקיר את האינטרסים של המדינה, אלא להיפך, עומד על משמרתם. אלא שההתחייבויות מיועדות לתקן את המעוות בעיניו, כלומר: לדון בעניינים שבמהות כמשקל־נגד להצעה האמריקאית שעניינה נוהל. יתר על כן, כדי שיהיה לערובות הללו תוקף כלשהו של פוליסת־ביטוח, הן מוכרחות להיות גלויות, שהרי מה הטעם במיזכרים סודיים כמקרקעי ביטחון. מה עוד ששמיר ממילא חושד באמריקאים שאינם דבקים באמנות בהסכמים שהם חתומים עליהם, ולראיה: זניחתם את הצעת שמיר לדבוק בדרך קמפ דייוויד.

אם יעלה שמיר על מסלול כזה של תביעות הנוגעות למהות, כהתחייבות אמריקאית כלפי ישראל, יסתלק חוסיין מהנכונות לפתוח במשא־ומתן מיד. שולץ ניסה לצקת מהות לחידוש תהליך השלום ונאלץ לחזור לנוהל כשהתחוור לו שלא יוכל לבנות גשר על קורות המהות המנוגדות של ישראל וירדן. על ה„לא" הירדני בנה שמיר מלכתחילה, מהרגע שהחל מסע הדילוגים של שולץ באיזור והוא לא נואש מהשגתו גם אחרי שגיבש שולץ הצעה שהירדנים אינם רוחים. אם יביא את חוסיין לדחות את ההצעה יחזור שמיר, לשיטתו, עטור ניצחון מוושינגטון. תתגשם משאלתו, שביטא אותה לפני שבוע בפורום הוועד הפועל של המפד"ל, „היוזמה תיעלם מהאופק ואנחנו נצא מהעניין

(המשך בעמ' 8)

בנק ישראל מכין אליבי

מאת אמנון אסד

בנק ישראל משנה כיוון. פיחות השקל אינו נחשב עוד למלה גסה. האם יש קשר בין שינוי המדיניות לבין ביקור משלחת קרן המטבע הבין־לאומית בארץ?

נפל דבר בבנק ישראל. צמרת הבנק המרכזי אינה שוללת עוד מכל וכל פיחות בשער השקל. בתנאים מסוימים, כמו למשל עיקור השפעתו על השכר, נחשב מעתה הפיחות אפילו למהלך רצוי.

בתחילת השבוע שעבר נתחוורה עובדת שינוי התפיסה רק לקומץ יודעי ח"ן הבקיאים בטרמינולוגיה של בנק ישראל. בניסוחיו המעודפלים של מרדכי פרנקל, הנחשב מס' 2 בבנק ומקורב לנגיד, כפי שצוטטו בעיתונות, מתואר הפיחות הרצוי כצעד לשיפור רווחיות היצוא, בלי ליצור סחרור של עליות מחירים או פרצות בתקציב.

בסוף השבוע כבר היה זה נגיד הבנק עצמו שקבע כי פיחות במסגרת עיסקה כוללת אינו עוד בבחינת טאבו בבנק ישראל. באותה הזדמנות הביע ברנו את תמיכתו גם בהמשך עיסקת החבילה ותיאר אותה כדבר שהוכחה תועלתו בעבר.

למי שהספיק לשכוח: בנק ישראל היה שותף עיקרי בקביעת שער החליפין היציב כ„עוגן נומינלי" לייצוב המשק, ועד השבוע שעבר גם אחד מתומכיו העקביים. לאחר הפיחות האחרון, בינואר אשתקד, הכריז ברנו כי אין כל כוונה לשוב ולתקן את שער החליפין כל אימת שיעלה השכר וכי מעתה ייעשה מאמץ לשמור על יציבות שער החליפין כחלק מייצובה־מחדש של מערכת המחירים.

ניתן, כמובן, לייחס את המפנה שחל בעמדת בנק ישראל בשאלת הפיחות למערכת היחסים המיוחדת שנשתררה לאחרונה בין ראשי האוצר ובנק ישראל. על רקע זה ניתן, אולי, להסביר גם את תמיכתו של ברנו בעיסקת החבילה, בניגוד לעמדותיהם הרשמיות של שר האוצר משה נסים ומנכ"ל משרדו ויקטור מדינה.

סוד גלוי הוא כי מערכת היחסים בין צמרת בנק ישראל ובין מנכ"ל האוצר אינה, בלשון המעטה, מן המשופרות. ביטוי לחוסר שיתוף הפעולה בין הצדדים ניתן למצוא לאחרונה בהתבטאויות הסותרות בנוגע למיסוי הרווחים בשוק ההון ובטיפול האוצר את הצעת בנק ישראל להנהיג פיקדון חדש, צמוד חלקית למטבע חוץ.

הסבר קרוב יותר למציאות לנסיגת בנק ישראל מעמדתו המסורתית אפשר למצוא בעובדה שנמצאת בארץ משלחת קרן המטבע הבין־לאומית. משלחת כזאת מגיעה לארץ מדי שנה. בתחילת הקיץ מחברים חבריה דו"ח מפורט על מצבה הכלכלי של ישראל וזה מופץ בין ראשי הקרן ובקרב חוגי המקצוע בעולם. דו"ח זה, הנחשב לאמת המידה האובייקטיבית לתוצנה הכלכלי של ישראל, נעדר כיום חשיבות של ממש ועיקר השימוש שנעשה בו בשנים האחרונות היה לצרכים מקומיים בלבד. כך למשל, שימשו ממצאי הדו"ח, בין היתר, לניגוח הדדי בין בנק ישראל לבין משרד האוצר.

בדו"ח שהגישו חברי המשלחת בשנה שעברה זכתה מדיניות שער החליפין הקבוע למידה לא קטנה של ביקורת. מומחי הקרן המליצו אז, כפי שעשו גם בדו"ח הקודם, לשוב ולאמץ את מדיניות הפיחותים הזוחלים.

בבנק ישראל יש, כנראה, מי שמתחיל לקרוא את התמונה המצטיירת: האוצר טוב ייצא טוב בדו"ח הבא של קרן המטבע. הגירעון בתקציב יהיה השנה קטן מהמתוכנן, הממשלה החליטה על קיצוץ נוסף בתקציב החדש וגם הרפורמות במסים ובשוק ההון יכולות להיחשב להצלחה.

הקטע של בנק ישראל, לעומת זאת, מתחיל כבר עתה להיראות פחות מרשים. מדיניותו המוניטרית של הבנק בשנה האחרונה אינה בדיוק משהו שכדאי לכתוב עליו הביתה.

צבירת הנקודות על ידי האוצר – כמובן, על חשבון בנק ישראל – מתחילה להחריד את מנוחת ראשי הבנק המרכזי. קריאה לשינוי מדיניות שער החליפין והתאמתה לעמדת קרן המטבע, המתנגדת כאמור לקיבוע השער, יכולה במקרה זה רק לעזור לבנק ישראל לצאת טוב יותר בדו"ח הבא.

את מחיר המאבק על אהדת משלחת הקרן ישלם בסופו של דבר משרד האוצר. בשבוע שעבר הועלתה כאן הסברה שהתבטאויות שר־האוצר נגד עיסקת החבילה נובעות מרצונו לקבל את החבילה במחיר מופחת. התבטאויותיו של נגיד בנק ישראל, לכן, יביאו לעליה מחודשת במחירה של החבילה.

ולכל מי שיטען כי כל האמור לעיל אינו אלא בגדר ספקולציה בלתי מוכחת: ייתכן.

המלחמה השביעית (ב)

כל הדגים – במים

מאת יורם פרי

גם אם מצליח היום צה"ל להחזיר לעצמו את יכולת ההרתעה בשטחים, הוא מקומם נגד עצמו מספר גדל והולך של תושבים ועליו להשקיע במאמץ יותר ויותר משאבים. תחזוקת השליטה תובעת מחיר עולה בהתמדה

מה שהדהים באחיזת צה"ל בשטחים במשך 20 שנה היה מיעוט החיילים בשטח. מאז 1967 הסתפק המימשל הצבאי בפחות מאלף חייל כדי לפקח על אוכלוסיה של יותר ממיליון פלשתינאים.

על היקף ההתקוממות אפשר ללמוד מן העובדה שמאז 9 בדצמבר נאלץ הצבא להגדיל את כוחו פי ארבעה וחמישה. יתר על כן, על פי התוכנית הוחזק במחסני צה"ל ציוד לבלימת התפרעויות (Riot Control) המיועד לשנה תמימה. מלאי זה אזל תוך מספר שבועות מתחילת האינתיפאדה, והיה צורך להטיסו במיוחד מחו"ל – חומר למחשבה לכל מי שמתרברב באי־תלותנו המדינית. לא רכבת אווירית נגד דיוויזיות מצריות וסוריות, כמו במלחמת יום הכיפורים, אלא אמצעים נגד מפגינים ומיידי אבנים.

לזכות צה"ל ייאמר, שכמו בעבר, כך גם הפעם למד להתגלח במהירות, גם אם על הזקן של עצמו. משימוש רב באש היה בימים הראשונים, תוצאה של היקלעות חיילים ספורים לתוך המון סוער, למד את הלקח הראשון – להגדיל את היקף הכוח בכל נקודת חיכוך. כשהתברר שהמתקוממים מנצלים את אי־השימוש בנשק חם על־ידי צה"ל, והצוברים יתרון על ידי זריקת אבנים ממרחק, נקבע שיש ליצור עימם מגע גופני ולפגוע בהם פגיעה מוגבלת באמצעות אלות. זה היה ה„תיכנסו בהם" של רבין.

שלב ההסתגלות לעקרון טקטי זה לא היה קל או פשוט. וכיון שבא לאחר שבועות של הבלגה מול התגרויות, גרר שימוש מופרז בכוח, גם שלא לצורך וגם באורח בלתי חוקי, ולא רק במקרים חריגים. אך הביקורת הציבורית בארץ ובעולם – ומבחינה זו עשתה התקשורת, בחשבון אחרון, שירות חיובי, מועיל ומבורך לצה"ל – פעלה כבלם התפרצויות אלימות חסרות מעצורים בשורות החיילים.

מי שעקב אחר מפקדים בכירים בשטחים יכול היה לראות עד כמה הם רגישים (תמיד יש יוצאים מן הכלל) לנושא זה. ולא בהכרח מתוך פוסקנות או שמאלנות. האינטרסים המוסריים של הארגון הצבאי מחייבים זאת. ואלוף פיקוד המרכז עמרם מצנע הטיב להגדיר זאת כשהזהיר את קציניו: „צה"ל לא יהיה צבא אספסוף".

עתה עומד צה"ל לפני שלב חדש, שפירושו היערכות ללוחמת־נגד מהפכנית ממושכת, לשהיה מסיבית הרבה יותר בשטחים על כל הכרוך בכך: תכניות העבודה והאימונים הרגילות שונו, חיילי מילואים ייקראו לפרקי זמן ארוכים מ־40 יום, יחידות חדשות מוקמות במסגרת משמר הגבול, בעוד שכבר לא אמצעי טירונים וחיילים סדירים כ־Riot Control, ייעשה הדבר מעתה. צה"ל שלא היה לצבא כיבוש ב־1967, יהיה מעתה צבא כזה בהחלט.

גם מבחינה לוגיסטית מתאים עצמו הצבא ללחימה החדשה. בימים אלה נכנסו לשימוש אמצעים חדשים לפיזור התקהלויות בלי צורך במגע פיסי בין החייל לבין המפגין: תותחי גז, תותחי מים, צבע וחומרים נודפי ריח. יופעלו אביזרים אחרים שטרם פורסמו ויאפשרו גם הם פעולה מעבר לטווח האבנים. מי שמדבר היום עם צמרת צה"ל שומע נימה של אופטימיות לגבי יכולתם להשיג תוך פרק זמן קצר את המטרות האופרטיביות שהגדירו לעצמם: פיזור הפגנות מיד עם תחילתן, אבטחת צירי התנועה בשטחים והענקת בטחון לתושביהם היהודים.

אבל באותן שיחות מתגלה גם דבר אחר, מדאיג. צה"ל כה עסוק ברמה הטקטית, שהוא מסיח את דעתו, לפחות בשלב זה, מן הבעיה האסטרטגית. טקטיקה נכונה וכלים נכונים יכולים לאפשר לצה"ל לכבוש מחדש את הגדה והרצועה, אבל לא להחזיק בהן. כדי לעשות זאת צריך משהו אחר, ובמהירות.

מה שהבטיח את השלטון הישראלי בשטחים במשך 20 שנה לא היו חיילי גולני וגבעתי, והטנקים והתותחים, אלא אמצעי פיקוח חברתי מתוחכמים יותר: רשת צפופה של סוכנים שדיווחו לשלטונות על המתרחש בכל פינה, אמצעי פיקוח וענישה של השב"כ, מנהיגות מסורתית שעל אף התנגדותה לכובש, ריסנה את האוכלוסיה המקומית, אמצעים מינהליים של מקל וגזר בחיי היום־יום.

אמצעים אלה פעלו יפה על אוכלוסיה שרגילה היתה לקבל עליה עול של שלטון זרים (העותמנים, הבריטים, הירדנים) ולהשלים עימו. לכל היותר דיברו על צומוד – האחיזה בקרקע למרות החיים הקשים.

היעד של האינתיפאדה הוא למוטט את מערכת הפיקוח הישראלית. לגרום לכך שהחזקת השטחים תגבה מחיר גבוה מאוד מן השולטים. ואכן איבד השב"כ הרבה מכוח ההרתעה שלו. משתפי פעולה הודו לגודלם מאז הלינץ' בקבאטיה ו„חזרו בתשובה". גורמים מתונים שוב מהססים להביע עמדתם. באחרונה יש יותר גילויים של מרי אזרחי קלאסי, כמו למשל התפטרות שוטרים ועובדי מינהל וירידה משמעותית ברמת תשלום מיסים.

המינהל האזרחי מנסה להיאבק נגד כירסום בסמכות השלטון הישראלי על־ידי הגברת הלחץ מצידו בשיטת המקל והגזר, אבל

(המשך בעמ' 8)

סיסמה כנגד סיסמה

מאת יעל פישביין

בבית־ספר תיכון יוקרתי מצביעים 60 אחוז של התלמידים בעד ארץ ישראל השלמה, 40 אחוז בעד פשרה טריטוריאלית: רק בשנים האחרונות גילתה מערכת החינוך את החינוך לדמוקראטיה. התוכנית עדיין אינה חובה

שום קללה לא הושמעה בבחירות שנערכו בין תלמידי י"ב בבית־הספר התיכון היוקרתי „קציר" ברחובות בשבוע שעבר. איש לא צעק „להרוג אותם" ולא „לעשות להם טרנספר". הדיון בסוגיה „פניה של ישראל לאן – פשרה או ארץ ישראל השלמה" נערך בסדר מופתי. קבוצת עילית של 11 תלמידים הכינה את הטיעונים בעד ונגד. בנציגיה נפגשו עם חברי כנסת, קראו מסמכים, שאבו אינפורמציה מהמורים והביאו את שתי הגישות המנוגדות לפני חבריהם. אלה ישבו באולם מרותקים, לא הפריעו, שאלו שאלות אינטליגנטיות והפגינו פתיחות מחשבתית. משום שלא היה שם זכר לאספסופיות המקובלת בבתי־ספר, הותירו תוצאות הבחירות רושם מדכא: 60 אחוז בעד ארץ ישראל השלמה, 40 אחוז בעד פשרה טריטוריאלית.

מה קרה? איך זה יכול להיות שנוער טוב, לומד, פתוח, אינו מבין את הצורך בהסכם מדיני עם העם הפלשתיני? איך זה שאינם תופסים את גודל הסכנה בשלטון כיבוש על עם אחר? מדוע אינם מוכנים לתמוך בעיקרון של יציאה מהשטחים תמורת הסכם מדיני?

חלק התשובה אפשר היה לשמוע מאחד האבות, מדען ממכון וייצמן שיצא מזועזע מהאולם: „איום ונורא, אף אחד מהצדדים לא הגדיר את הבעיה, זה לא היה דיון, הם פשוט חזרו על סיסמאות", טען האב.

די לחזור על כמה מה„טיעונים" של התלמידים כדי להיווכח שצדק: כששאל תלמיד מתנגד פשרה „מבין לנו שאוטונומיה לא תהיה גיס חמישי בארץ ישראל?" ענה לו תלמיד תומך בפשרה „קשה להתווכח על זה, מה אני אגיד לך".

נציג שוללי הפשרה טען: „ההנהגה הפלשתינית היא ערב רב של ארגוני טרור, את מי תבחר להנהיג אותם – את פת"ח?" וקרא „לא להחליף חלקי מולדת כמו שמחליפים דגים בשוק" תוך שהוא חוזר על הקלישה: „בברירה בין להיות יפים יותר בעיני העולם לבין להתקיים, אנחנו בוחרים להתקיים".

תומך הפשרה טען לעבר שולליה: „אתם מציגים חזון משיחי מנותק מהמציאות, תנועות קנאיות לא נולדו היום, אנחנו הולכים ומאבדים את קלף המיקוח שהיה בידינו, האינטרס הישיר של מדינת ישראל הוא להגיע להסדר מדיני, אנחנו לא עושים טובה לאף אחד, אנחנו עושים טובה לעצמנו".

איך נולד דיאלוג החרשים הזה המורכב משתי וערב של טיעונים שחוקים בקלות אפשר לנחש: התלמידים פגשו את הבעיה בצורה שטחית ולא חשבו „עד הסוף" אף על אחד מסעיפיה.

היטיב לתאר את העניין תלמיד שהאזין למתדיינים, אסף רוכין: „הרגשתי חסר אונים במהלך הדיון. כל אחד מהמתדיינים שייך לאליטה של השכבה שלנו, כל אחד בנה טיעונים שקשה להתווכח אתם, כל אחד צודק. ישבתי במקום ולא ידעתי מה לבחור. מה ששיכנע אותי בסוף, זו המפה שהיתה תלויה על הקיר ממולי עם הקו השחור של גבול 1967. חשבתי: מהי זאת תהיה המדינה שלנו? ובחרתי להשאיר את המצב הקיים, בלית ברירה."

ערי: „שני הצדדים השמיעו דברים צודקים. בדברי הסיכום שלו אמר ד"ר נתנאל לורך נציג תנועת 'סובלנות' שבשיתופה נערך הדיון, שיכול להיות שאין פתרון, וזה נתן לי להשוב שאולי לא צריך לפתוח במצב חדש."

יוסי: „היה קשה מאוד להחליט, המפה היתה גורם חשוב, העובדות בשטח, זה מה שחשוב."

11 המתדיינים, שהקדישו הרבה זמן לעריכת תחקיר על העמדות כלפי שאלת השטחים, דיווחו גם הם על בלבול ומבוכה. „הויכוח רק בילבל אותי," אמרו יואב ועמית. „באמצע הויכוח ההבדלים נעשו מטושטשים," אמר רם.

תלמיד שמאלן, ודור, אמר בעצבות: „התוצאות צריכות להדליק אור אדום אצלכם בתור מחנכים שרוצים להשיג סובלנות, כיוון שהלך הרוח והתוצאות משקפים שהפחד שולט ואנשים לא שוקלים בצורה הגיונית. התוצאות מבטאות מצב חמור וגם מסוכן לא לשמאל אלא למדינה הזאת."

המנהל אברהם סלע הגיב בביקורת עצמית: „אולי לא עשינו עבודה מעמיקה במשך השנים. אולי צריך להתחיל בחינוך פוליטי כבר בכיתה ז'."

מערכת החינוך הישראלית גילתה את

(המשך בעמ' 8)

שם המשחק: אמת

מאת יעל דיין

השאלה אינה איזו ציפור להיות, אלא היכן להיות בין – בקסבה בשכם, בסימטאות ג'יבליה, או על גבול מוכר עם ירדן־פלשתינה, גבול שלום או גבול עוין

אני חשה בחרדה בכמה תסמונות המאפיינות את המסרים הרופפים שעלינו להשמיע ולפעול להגשמתם.

ראשונה להן מגמת ריכוך, באשליה של הגמשה מתוחכמת. „אין צורך", נאמר לי, „לאמור דברים עד הסוף", „לא טוב לדבר על החזרת שטחים, זה משתמע מהטיעון הדמוגרפי. אבל המונח עצמו הוא טראומטי"... כאילו היו הטראומה, השבר, הרעידה הגדולה משהו אבסטרקטי ולא מציאות חיינו. מיחסי־הימין האלו, עם הנחיה של סוקרי סקרים ומסבירים למסבירים „לא לגמרי" לא ייצא ילד וגם ישחת זרע. אנחנו עוסקים היום במציאות, לא בתצפיות ולא במשאות־נפש, והאופציות אינן מרובות – למעשה שתיים בלבד – והזמן אזל מזמן כפי שטואטאה תלולית החול הנוחה, שטמנו בה ראש, במשב רוח אדיר ששינה את פני הנוף שבחרנו לנו כתמונת־סלון. ועכשיו שם המשחק הוא אמת. לא מה טוב להשמיע, לא מה רוצים לשמוע „מגזרים" ו„עשירונים" ו„קבוצות מטרה", אלא האמת שלנו. ואותה לא ניתן היום להגמיש ולרכך ולתחכם כדי לסבר אוזניים ולמנוע טראומה.

וכך לגבי תסמונת ה„קיטורינג". כך נסביר לצעירים, ואת זה נאמר לסטודנטים, ואחרת ברחוב הערבי ושוב קצת אחרת בעיירות־פיתוח. הקול שלנו בממשלה הוא אמיתי, חד־משמעי גם אם אינו המוגבי לפרטיה, אמיץ ובלתי מתפשר. אסור לנו לפרק את העמידה הזאת לתת־עמדות, חצאי אמיתות וסודרי־ביניים. אין גם־וגם, כך־ואפשר גם אחרת, כך בחוץ ואחרת בפנים, ושונה בחו"ל. אפשר על ארבע, אפשר זקוף על שתיים, אין חיה בעלת שלוש רגליים.

ותסמונת ה„אלקטוראליות". זה לא „אלקטוראלי"... ומה אם „אלקטוראלי" זה סיפוח, התנחלויות ותחזית תלושה ממציאות של גם שלום וגם שטחים ועליית מיליון יהודים וביאת המשיח? אין היום דבר „אלקטוראלי" למפלגת העבודה מלבד האמת והצדק שלה, ויותר מכל – הכוח המאמין שזו האופציה הקיומית היחידה, הבטוחה ביותר – היחידה הבטוחה. היהודית ביותר – היחידה היהודית. הערכית ביותר.

צריך לעבוד על „התפר", אומרים לי. הדימוי הזה של תפר־סרק בין הימין והשמאל, ובו אגם רחב ושקט וצפים עליו כשושני־מים אלפי קולות, הוא זיוף מציאות. הסרק הזה הוא כשבר האפרו־אסיאני. בים המלח אין חיים ומה שצף עליו נגרף לכימיקלים. הציפורים עפו משם. מי שרוצה להיות נץ ימצא ימינה לתפר ניצים חזקים מאיתנו, ומי שרוצה להיות יונה ימצא שמאלה לנו יונים יוניות יותר בתמפתן הקטנה. השאלה היא לא איזו ציפור להיות, אלא היכן להיות בין – בקסבה בשכם, בסימטאות ג'יבליה או על גבול מוכר עם ירדן־פלשתינה מזרחה לנו, גבול־שלום או גבול עוין. מדוע מפחידה אותנו הדמגוגיה הימנית? אין לנו מענה אמיתי וצודק וחכם לפאניקה התבוסנית בנוסח „ישחטו את כולנו"? לטיעונים המטילים ספק בכוחנו של צה"ל (במקרה הגרוע שהגבול לא יהיה גבול שלום נורמלי) של „היום ירדן ומחר עכו וחיפה"... הרי כל האומץ ועמדות הפגנת הכוח הימניות נובעות מתוך – ומשרות – פחד קמאי של גטו, חזון משיחי של מצדה גדולה יותר בשטחה אבל מתאבדת והורסת עצמה. אין סיבה לא להיות ניצים על גבול ביתנו – מול ביתם הריבוני של השכנים ולא בתוך ביתם הכבוש.

עיקרו של הויכוח – וכאן גם עם השמאל – אינו על זכויות הפלשתינאים, או איזו פלשתינה־ירדן תקום לנו או עלינו או לצידנו במזרח, ומי יהיו מנהיגיה וכיצד נבחר בם. לא אנחנו נבחר בהם, ומן הסתם יעברו יותר מארבעים שנה עד שהעם השכן הזה ימצא לו מנוחה מסודרת ודמוקראטית ויוצרת בתוך עצמו. הויכוח הוא על „איזו מדינת ישראל", כמה חזקה, כמה דמוקראטית, כמה מרכזית בעולם היהודי, כמה עצמאית כלכלית. וגם האופציות כאן אינן ניתנות להגמשה ולעיפרול וניתנות להסברה ולשכנוע, כי המציאות למעשה חיסלה את האופציות האחרות, צריך רק לקרוא אותה נכון ובאומץ.

בנושא ה„עם־מי" אני מציעה לתת הוראות לדרגים השונים. כולנו חושבים ויודעים דברים זהים. ה„לאו" ההחלטי של חברינו בממשלה הוא מתחייב כנראה עד שיישמע הקול המכיר בנו בצד השני. זו עדיין שלילה על תנאי, ומקבלים עלינו מספר לא קטן של „מזוהים עם" אש"ף וחברי אש"ף שקיבלו את התנאים האלו, ואין סיבה לא להציג את זה כ„שלילה על תנאי" ולא פסילת רשיון. אין לנו זמן, ובקושי שליטה על קצב ההתרחשויות. מה שיש לנו היא אמת, כוח להיצמד אליה ולהרביץ בה אחרים. ללא פשרות, כי הן ורק הן עקב־אכילס שלנו.

שפע מרווח לרגלים ולמרפקים ונוחות מכל עבר. זוהי TWA.

במחלקת "אמבסדור" של TWA אתה מוקף מרווח.
כורסת העסקים במחלקת "אמבסדור" היא המושב המרווח ביותר בשמים, עם שפע מקום לרגליים.
את פניך נקדם בשמפניה. התפריט, מגוון, גם תפריט היינות.
הארוחה מעוררת תיאבון. גם דרך ההגשה. כלי חרסינה, כוסות זכוכית צלולה, ומפות שולחן מהודרות.
נוחות זו מתחילה עוד הרבה לפני הטיסה. באפשרותך להבטיח את מקומך ולהצטייד בכרטיס עליה למטוס זמן רב לפני תאריך הטיסה.
דלפק מיוחד עומד לרשותך בשדה התעופה. כדי לחסוך לך זמן יקר, וכדי להבטיח טיפול מועדף למטענך.
שירות מושלם זה מוצע לך לכ־100 יעדים ברחבי ארה"ב.
לפרטים, אנא פנה אל סוכן הנסיעות שלך.
TWA Ambassador Class

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

ראיון נדיר

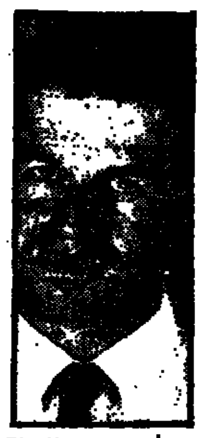

אברהם בורג (בתמונה), מראשי אגודת "שורשים" הפועלת בחסות משרד החינוך והתרבות, היה בסוף השבוע אחד הישראלים הבודדים שרואיינו לאחרונה בשעה העברית של "קול קאהיר". בורג רואיין על־ידי אחד מכתבי התחנה, סטודנט באוניברסיטת קאהיר הלומד עברית וספרות עברית, בעת ששהה בקאהיר עם משלחת של "שורשים" שהשתתפה בסמינר ישראלי־מצרי שנערך במרכז האקדמי הישראלי בבירת מצרים. במהלך הראיון הביע בורג התרשמות עמוקה מהידע של הדור הצעיר במצרים על ישראל והשמיע את דעותיו הפוליטיות בזכות מהלך מדיני ליישוב הסכסוך בשטחים. הוא ציין לשבח את קבלת הפנים החמה שבה נתקבלה המשלחת הישראלית בקאהיר, למרות האירועים בשטחים. במשלחת היו גם פרופ' אבי רביצקי, ד"ר חננאל מאק וישראל כהן.

"סחבקים"

בעיצומן של המהומות בשטחים בא אליאס פרייג' (בתמונה עם יחיאל לקט) ראש עיריית בית לחם למועדון הוויזי של מכון שרת לערכי תנועת העבודה. בשיחה שקיים עם יחיאל לקט – יו"ר תנועת העבודה הציונית – הציע פרייג' לערוך הסכם שלום כמו בגוש מדינות בנלוקס (בלגיה, הולנד ולוקסמבורג) ולפיו ערבים ויהודים ישראליים יוכלו לבקר ברבת עמון ובירושלים בלי ויזות. לקט, שיזם את ביקורו של פרייג', קיבץ במועדון שנדרים לשעבר, שדיברו על פרייג' בעל חבר ותיק. תנועת העבודה נשארה "מחבקת".

שמואל בהגן

לך, לך למדבר

תוסר הפרופורציה בין הפוטנציאל הגלום בנגב לבין בריחת מוחות ממנו והפיתוח הדמוגרפי המתריף והולך עמד במרכזו של רב־שיח בנושא עתיד הנגב, שנערך אמש בקיבוץ רביבים מטעם תנועת "תמורה", התנועה להפישת ציונות מקורית. בכינוס השתתפו בין השאר אריה שחר, מנכ"ל מפעלי ים המלח, ד"ר זאב צחור מאוניברסיטת בן־גוריון ויזהאל דרומלאף, וחתן פרס ישראל לחקלאות וזוכה קיבוץ רביבים. חברי תנועת "תמורה" החליטו לקיים לקראת יום העצמאות הקרוב משפט ציבורי שבו, תיתבע ממשלת ישראל לתת הסבר מדוע עומד הנגב בשיממונו ובניגוד גמור לחזונו של בן־גוריון.

עודד בר־מאיר

מזל טוב

מה הוא לא אמר עליהם, ומה הם לא אמרו עליו! "הוא" זה יוסי שריד הח"כ המצליף של "רצ". "הם" אלה יריביו ממפלגת העבודה שאותה נטש וממפלגות הימין שנגדן להם מאז ומתמיד. אלא מה זה שייך לפוליטיקה. האילו שמחות משפחתיות שייכות לתחום האנושי, והן פרשה אחרת. ואכן, יריבים פוליטיים רבים באו לברך אמש את צביב שריד בהגיעו למצוות ואת הוריו יוסי ודורית. בין המוזמנים אפשר היה לראות את יו"ר הכנסת שלמה הלל ואת יו"ר "העבודה" שמעון פרס ואת השרים גד יעקבי ועזר וייצמן וגם את השר יגאל הורביץ, ייאמן או לא, וכן את ח"כ דן מרידור מ"חירות". מרידור התנצל בחיוך: "שקלתי בין ההפגנה לבין הבר־מצווה, והעדפתי אותך"...

הפיקוד זכה

פרס יגאל אלון (בתמונה) הוענק, כידוע, השנה, לישובי קו העימות בגליל, ולנציגם, יוסי גולדברג, לא היה היסוס למי לגשת מיד לאחר קבלת הפרס בסך עשרת אלפים ש"ח מידי האלמנה, רות אלון. גולדברג קיבל את הפרס והעביר מיד את ההמחאה לידי אלוף פיקוד הצפון, יוסי פלד, על־מנת שיעניקה לחיילים המבקשים ללמוד להרחבת השכלתם במהלך השירות הצבאי. את ההחלטה להעביר את כספי הפרס לפיקוד הצפון קיבלו במשותף ראשי ישובי הצפון והיה בכך כדי להודות לצה"ל ולפיקוד הצפון על המלאכה הרבה והקשה שהם עושים בשמירה על ישובי הגבול. בטקס שנערך בשבוע שעבר בקרית שמונה, העניקה סוף סוף רות אלון את הפרס וספר חייו של אלון ליוסף ביגון, אסיר ציון לשעבר, שזכה בפרס לפני שנה במשותף עם מורי קולק, אך מסיבות מובנות לא יכול היה לקבלו באופן אישי.

שמעון זיים

ביום שישי התקיימה הקרנה ראשונה לסרטו של יואל שרון "הלם קרב". שרון כתב את התסריט וביים את הסרט שהוא עפ"י אירוע טראומטי אשר עבר כשנפצע אנושות במלחמת יום כיפור ונשאר משותק בפלג גופו התחתון. להקרנה הגיעו השחקנים המשתתפים בסרט: דן תורג'מן וענת עצמון, וחיילים ששירתו עם שרון בסיירת חרוב.

לתוך לוע הארי

האיש שבא ביום ו' בצהריים במטוס "אל־על" מלונדון כדי להכניס את ראשו ללוע הארי הוא ד"ר פטר קרטו, רופא שיניים וטרינר שהוזמן לטפל בגורילה ובאריה בספארי ברמת־גן. האורח הוזמן על־ידי הנהלת גן החיות כדי לשחרר מספר חיות מכאב שיניים שמטריד אותן זה זמן מה. ד"ר קרטו, שבא בלוויית אשתו, הביא אתו ציוד שמשקלו 180 קילוגרם. חברת "אל־על", במחווה מיוחדת למען החיות, הטיסה את המטען בלא לגבות דמי משקל עודף.

מטה לצעיר

אימיק לוי, יועצו של השר גד יעקבי וחבר לשכת המפלגה, הוא אחד המתמודדים על מועמדות לרשימת מפלגת העבודה לכנסת במשבצת ה"צעירים". אימיק אינו מסתפק בפנייה המתבגרת ומנהל שיחות אישיות עם רבים מחברי הגוף הבוחר ברחבי הארץ. וגם בכך לא די לו. הוא הצליח לרכז סביבו מטה התומך בו, ובפגישה בביתו לפני יותר משבוע השתתפו כ־25 חברי מרכז. "אם רק הנוכחים כאן יצביעו בשבילך, המאמץ היה כדאי", אמר בפגישה, בהומור, עו"ד חיים בצמן. לוי נחשב למועמד הצעיר של מחוז תל־אביב במפלגה.

ביקור לימודי

למרות פרשת ואלדהיים המאפילה על יום השנה ה־50 לסיפוחה של אוסטריה לרייך הגרמני הנאצי במארס 1938, מצוין האירוע ברבים מבתי־הספר האוסטריים. אולם בית ספר מקצועי מאוסטריה העילית, בראשותו של המנהל פראנץ קראל העדיף לערוך במקום זה, בהשתתפות 40 תלמידים ו־10 מלווים, ביקור לימודי בארץ. הם יבקרו בירושלים, בנתניה ובקיבוצים ויגיעו עד באר שבע.

מנצחת

"מרזי קוואטרו", הלא היא מרזן (פו קוטולינסקי, הכוריה אלופת אירופה למר ראלי למכוניות. השוודית בת ה־27 התחר במסגרת אליפות מרוצי הראלי של גרמנ כשהיא נוהגת במכונית מרגם אודי ו קואטרו, חכתה בסגנות האליפות. כאשר מו נצחונותיה התברר, כי ניצחה באותם מרוצ שהעניקו ניקוד לנהגים במסגרת אליפ אירופה למרוצי ראלי. לפיכך זכתה בתואר. הראוי לציין, כי מרוצי המכוניות הם המק הספורטיבי היחיד, שבו מתחרים נשים וגב ביחד. מרזי היא בתו של נהג המרוצים הי פרידי קוטולינסקי. היא החלה ללכת בעק אביה לאחר שסיימה את בית־הספר התי אולם כאשר עמדה לרכוש מכונית לקראת מ ראלי ראשון בחייה, סירב האב להלוות לה סכום הכסף שביקשה לכך... רק לאחר שראה המכונית שבה רצתה – נעתר לה. "לעולם תהיי עקשת מרוצים", אמר, ופתח את הארנק.

המדור נערך ע"י אורנה זרניצקי

מכתבים למערכת דבר

[redacted]

הודפוס אחר שורשי "מדיניות היד החזקה" ביהודה שומרון ועזה, ושל כל הנלווה אליה, מוביל גם אל האיש אשר הפך לסמל ומופת בארץ, הלא הוא הבריטי צ'ירלס אורד וינגייט המכונה "הידיד".

לו חי בזמננו היו אומרים עליו ש"עם ידידים כאלה אין צורך באויבים". וינגייט נלחם בכנופיות הפורעים הערביות ללא רחם, ולא תמיד בדרך באמצעים. הוא וסגנו בירין לא בחלו בירויות, הלקאות ומכות לצרכי חקירה. תיזכר לדוגמה "השתוללותו הפרועה" של וינגייט לאחר רצח חיים שטורמן, דבר שלו עשה כמותו קצין בצה"ל, היה מוצא עצמו בבית־סוהר אחר שהוקע בציבור כפושע. וינגייט אף כלא ערבים עוברי דרך תמימים, במכלאה בעין חרוד והשתמש בהם כב"מסלקי מוקשים חיים" (וזה היה כבריאה אבצאר וראשון).

ליצחק רבין, איש הפלמ"ח, הפכו מעשי וינגייט ל"מורשת קרב". החיילים של היום הם נכדיהם של לוחמי וינגייט ובניהם של אלה שהתחנכו על שמיעת עלילותיו וגבורותיו.

השיר "סרג'נטה יא מוחמד" לא חובר כנוש אמנותי. אלה ודאי לא היו עושים את המעשה הקשור בשיר, ובוודאי שלא היו רוקדים לצליליו בתנועת הנוער.

הספר "שלום על הרובים" אשר יצא זה מכבר ומתאר נאמנה את מה ששרר כאן, הנה לתהילות ותשבחות של יוצאי הפלמ"ח.

היום תורות קרב המגע בצה"ל יוצאות מן המכון על שם וינגייט והתהאצות מרבות בער עצמן.

נאמנים לרוח היום, היינו צריכים להוליך שם של כל מוסד הקרוי על שמו, ויש כמה כאלה ולמחוק אותו מספרי הלימוד. או אולי, כיוון ששיטותיו הוכיחו את עצמן וכיוון שכוונתו לא היתה מוסריות מוטלת בספק – יש לחשוב על חזרה לשיטותיו ולאמונתו בצדקת הדרך.

ניתן להניח, שלו היה הוא בטוס מעל קבטייה, היה נמנע הביזיון הנורא שקרה שם. ניתן גם להניח, שלו הורה לרוח תקשורת, וזה צלם הצפרים מאפיקים, אשר לכך את שכנו, הלוחם מגשר, והעבירו אל פי שתאינו – מוקע כמלשין ומוסר, ולא כמושיע מוסרי.

אשר שעליו ועל שכמותו ידבר מחבר מגילת "איכה" כשכתב: צדוני כציפור איבי חינם" (איכה ג' נ"ב).

דניאל שילה
קציר

[redacted]

ראש הממשלה בנאומו בכנס המפד"ל, הציג את עמדתו העיקשת לא לוותר, לא להשיב על איגרתו של השר שולץ, ובניגוד לרצונם של רוב העם במדינה, והיהודים בעולם כולו, ראש הממשלה לא מתחשב עם השלטון היהודי באמריקה ומזלזל במכתבם של 30 הסנטורים היהודיים מהסנט האמריקאי.

דעתו של ראש הממשלה והתשובה שלו "לא בוער" מזכירות לי את הסיפור בגמרא (גיטין נ"ו) על ויכוח והמח בין רבנן לרבי זכריה בן אבקילס. רבנן (הם הרוב) סברו להקריב את קרבן המלך, למרות המום שבו, משום שלום מלכות, ורבי זכריה בן אבקילס (היחיד) התנגד ותוצאה לא הקריבו את הקרבן. ועל זה אמר ר' יוחנן (ציטוט) ענוותנותו של ר' זכריה בן אבקילס החריבה את ביתנו ושרפה את היכלינו והגלתנו מארצנו.

ואני מאוד מתפלא על מנהיגי המפד"ל שמחאו כפיים לנאומו של ראש הממשלה שלא נמצאו בתוכם קבוצת חברים להזהיר את ראש הממשלה לא ללכת בדרכו של ר' אבקילס, כדי שלא להגיע חס ושלום לתוצאותיו.

אהרן לס
רחובות

[redacted]

ב"דבר" מכ' באדר הובאו דברי פרס "רוחיה לרוחות". מי ששמע את פרס בטלוויזיה שמע בבייה לרוחות. אלא שפרס ייחס אמירה זו למורו ורבו בן־גוריון.

האמת היא שאמירה זו יצאה מפי הגבורה, כשבני ישראל נתנו קולם בבכי לשמע דברי השיטה של המרגלים, "ארץ אוכלת יושביה". ואומר המדרש: אותו לילה – ליל תשעה באב היה. אמר הקדוש ברוך הוא: אתם בכיתם בכיה של חינם ואני קובע לכם בכיה לדורות. ועל זה קונן הקליר: "בליל זה אירעו לי חמישה דברים קשים – נגזר על האבות והיו נענשים לבלתי ייבואו אל תוך ארץ קדשים" וכו'.

יצחק בר־עטר
רמת גן

[redacted]

העיתונים מספרו על חיי ההוללות של מודיע "מוסדות הביטחון" מהמפר איאד מהעיירה קבטייה. לפי אחד העיתונים האיש הפך את מעמדו למוקד התעשרות ולחיי "פלייבוי": לא די היה לו בשתי נשותיו – הוא נראה כל פעם בחברת צעירות חדשות ואיתן הוציא כסף רב על משקאות חריפים ובילויים. איתן נסע במכונית־פאר והרשאות שרכש – מניין ואין זה כתוב הבהירותם אחר שמסר שמות בני עיירתו ורישרי הסביבה ל"מוסדות הביטחון", בא בהרים עם משפחות הצעירים, סחט מהן כספים ובתמורה "תיווך" אצל השלטונות הישראליים. גם אם נראה בו "מודיע" ולא מלשין, הרי טורדה למען בצע כסף בשום אופן אינה עשויה להצדיק הספור כקדוש מעונה. ובכל זאת זה מה שעשה עודד כהן במכתבו ל"דבר" (6.3.88) "ידיד העם היהודי" הוא אף תקף את צה"ל שלא מנע התקפת המוני תושבי קבטייה על האיש וביתו. לי נראה שלא דייק בכתובת. נראה, שיחידת צה"ל לא ידעה מה שידע השב"כ, וזה לא ראג לסוכנו.

בכלל נשאלת השאלה כיצד אין מודיעים מוזיע להיות סמוי, מאפשרים לו להפוך את "משרתו" קרדום להסור בו ומי־שישר שעליהם יודעת כל העיירה? אולי יש באופן הפעלת סוכנים בשטחים פרשה חדשה של השב"כ שמן הראוי לחקור בה.

יעקב זילבר
תל־אביב

[redacted]

מבצעת מאוד ההתפרצות והפעולות של ביריונים רבים כלפי רשתות השיווק המשווקות תוצרת ישראל, כמחאה על הנעשה בשטחים.

כמי שמכיר את העם הדני ונמצא איתם בקשר אין לי כל ספק, שזו תופעה ספונטנית וחולפת. אבל מכאן ועד להצעת ח"כ מיכאל איתן להכריז חרם על סחורות מדנמרק המרחק רב ואין בו היגיון.

גם אצלנו לא כולם מרוצים מן הנעשה בשטחים ויש מדי פעם התפרציות, זעם, מנגנים שונים ומכבי טובים – אז מה אבל כאשר אנו באים לעשות חשבון עם העמים הסקנדינביים ועם העם הדני בפרט, נזכור גם את העובדה נזכור את הצלת יהודי דנמרק על־ידי העם הדני מציפורני האוייב הנאצי (ואולי על־ידי הדרי אותם בעדים ביריבים) וקליטתם בשוודיה.

ניזכר באירוע המרגש של ביקור הנשיא חיים הרצוג בעיירה הדנית גיללייה והקבלת־הפנים החמה על־ידי תושביה. שפעולתם "השוכינו" נפגש תהגלו יהודים רבים האלה שהחביאו ספרי תורה בכנסיה שלא יאונה להם רע.

בעם אשר אתת מקיסמאותיו "לזכור ולא לשכוח" נגלה את הפינה החמה הנמצאת בליבנו הצלה, נסלח לדנים, לנורווגים, לשוודים, לפינים. נסלח גם להולנדים. אנו לא שוכחים.

יחזקאל רוזן
קרית מוצקין

[redacted]

הן, הן לתגי אשר על מאמרו "להרחיק המצלמה מהשטחים", רעותיו המבוטאות במאמריו בעיתון "דבר" הנבעות לביטחון העם היהודי במדינה והן שה לרוב המוחלט של העם היהודי בישראל.

מאז שהוצגה "חירבת חיזעה" של ס. יזהר והוצג בטלוויזיה הישראלית, אפשר היה להבין היטב עד כמה מסוגלת המצלמה לעוות את המציאות האמת ואפילו לשכתב היסטוריה. "חירבת חיזעה" בהציגה קטע ממלחמת השיחרור (אפילו הוא אמיתי) הוכיח, בבירור, שהערבים גורשו על־ידי חיילי צה"ל בכוח ולא ברוח מרצונם במטרה להחזיר בכוח יותר גדול ולהשמיד את העם בישראל כפי שהתכוונו במציאות.

הטלוויזיה מעולם לא הציגה רצח יהודי או ילד יהודי, אך לעומת זאת בן הציגה איך משפחתו של הרוצח: נשים, ילדים וטף נבכים תוך צרחות את הריסת ביתו של הרוצח על־ידי חיילי צה"ל.

לדעתי לו נשרף מישאל'עם בגרון היה רוב מתוך של העם היהודי בישראל מצביע בעד סגירת השטחים בפני המצלמות.

אלחנן צרובין
קרית ביאליק

[redacted]

לצלמי הטלוויזיה והעיתונות הישראלית נראה לי, שיש צורך להלחין גם לכם שיר לפי משקל "העיתונאי הקטן". רק אז תבינו שאתם בזים לעצמכם כאשר אתם מנסים לבוא לנו, ולחיילינו. אולי זה יבהיר לכם שעם ישראל מתחיל לשנוא אתכם לא שאלתם עצמכם למי עזרים מרסיבה?

ד"ר יובל זוהר
פתח תקוה

[redacted]

בטלוויזיה הדאו ("מבט" 1.3.88) את מר אליאס פרייג' ראש עיריית בית לחם בא לפני חברי מפלגת העבודה בירושלים כאשר לידו ישב יחיאל לקט.

הנני מתכה לתמונה נוספת בטלוויזיה שתראה את יחיאל לקט בא לפני ארגון ערבי השוב ביו"ש שהוטינו להשמיע את דבריו.

רק כאשר זה יקרה, נדע שחלה תזוזה בצד השני ויש סיכוי לשלום.

דניאל עטרה
קיבוץ בית השיטה

[redacted]

במכתב למערכת "מדוע זוהרים הכתף" (10.3.88) כתב אליעזר כהן בגנות ההלקאה העצמית ומייחס התדמנות זו לאג"ד. עורכו מטבא על הודבן עם הארץ שלמעשה נבתבה על־ידי אחד העם. הרי הדברים במלואם כפי שנאמרו על־ידי אחד העם במאמרו "אמת מארץ ישראל":

"ארץ כי תחרב והעם עודנו מלא חיים וכוח – יקומו לה זרובבל עזרא ונחמיה והעם אחריהם וישובו ויבנוה שנית; אך העם כי יחרב מי יקום לו והארץ יקוא עזרו?"

יהודה גוטהלף
תל־אביב

הקונגרס הבינלאומי ה־22 לברידג'

ברידג'

מאת אירנה שמאן

בשבת הסתיים הקונגרס הבינלאומי ה־22 לברידג'. ואכן, השנה, היה זה באמת קונגרס בין לאומי. מארה"ב באה קבוצה של 90 משתתפים, חלק מהם שחקנים של "יודיום" שתפסו "טרמפ" על האירוע ובאו לבקר בישראל (כן ירבו), חלק מהם שמות ידועים בעולם הברידג' כמו ג'ודי ראדין וקאתי ווי, שזכו חברות הקבוצה שזכתה בגביע ונציה לשנה זו (אלופות העולם לנשים בקבוצות), קפטנית הקבוצה קרול סנדרס ובעלה, הגב' מורס ותראזרול, ורבים אחרים (וביניהם סו וקס שהבטיחה לארגן קבוצה בגודל דומה לשנה הבאה). מפולניה באה נבחרת פולניה (ווילקוש–ביזון, קלוקובסקי–מושינצקי וזיודה–רודושביץ), הזוג פרנקל והזוג הורוביבסקי, ומהונגריה גאבוש–לאקטוש, ועוד שני זוגות מהצמרת ההונגרית. יחד אתם באו אורחים ותיקים כריקסי מרקוס האנגליה, וגב' דה שליס שנעדרה בשנים האחרונות מנוף הקונגרסים, המובן כל צמרת הברידג' הישראלי, כך שלשחקנים מן השורה ניתנה הזדמנות אמת למדוד את הישגיהם ולהרגיש מהי ההתמודדות עם הצמרת, ואמנם ישראלים הגיעו למקומות הראשונים, למרות התחרות הקשה.

ובשלם זה כשאתם "מתים" לדעת מי זכה במקומות הראשונים, לא נחזיק אתכם במתח, ונגיש לכם סיכום של תוצאות הקונגרס (כך שהפעם תקבלו דווח עיתונאי ללא יד השבוע).

בתחרות האירו־ישראל
1. רוסלר 2. רוזין 3. סביר.

זוגות מעורבים
1. אפשטיין–אפשטיין 2. אלטו–גיזבורג.

קבוצות מעורבות
1. פרנקל–פרנקל, הורוביבסקי–הורוביבסקה 2. שיעה–שיעה, כרבר–כינר.

זוגות
1. שאופל–אורנשטיין 2. לוזיס–כהן 3. גאבוש–לאקטוש.

קבוצות
1. שיינמן–ניומרק, לוזיס–כהן 2. ווילקוש–ביזון, קלוקובסקי–מושינצקי, זיודה–רודושביץ.

התחרויות התקיימו בשיטת ה"סוף–בוטום", מלבד התחרויות הקבוצתיות שנערכו בשיטת ה"אי.אמ.פי.", התוצאות סופקו במהירות הוערכו על ידי מחשב, כמובן, ונתרמו על ידי "תים מחשבים", כשעל כולם מנצח צבי בן טובים המוכר לכולנו.

גם מנהלי התחרויות הושפעו מהאווירה הבינלאומית, והתחרויות התנהלו בנחת, כשעל כולם מנצח מנהל התחרות הראשי, ישראל ארדנבאום.

האירגון היה "יופי", הודות לצוות רחב, שתרם בהתנדבות מזמנו החופשי, לאירגון האירוע ואירוח האורחים (היו מרוצים מאוד מתשומת הלב שהוקדשה להם) כשבראשם עומד דוד ברוך.

לא נותר לנו אלא לברך את כל המארגנים ולאחל להם פסטיבל 23 מוצלח.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה

ת"ב 6/88

ניתנת בזה הודעה כי לועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת בניית מגורים לבית על חלקה 92 בגוש 8276 רח' הדליות רמת־פולג מס' 9 בחריגה מבוקשת בהקלה עד 6% בניה ו־45 ס"מ מקו בנין אחורי.

את התכנית ניתן לראות במשרד הועדה. התנגדויות אפשר להגיש תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

י. אלהאי
יו"ר הועדה המקומית

מסע לתוך הלא־נודע

(סוף מעמ' 7)

הזה בשלום". אנחנו, פירושו המתנה הלאומי. בשלום, פירושו בקרע עם ארצות־הברית.

זה אולי ידאיג את דוד לוי, שהביע את חששו מפני התפתחות כזאת, אבל שמיר אינו מתרשם מהדאגות של לוי. הוא מחפש עוגן הצלה למערכת הבחירות מול מפלגת העבודה. ארצות־הברית אינה מעוניינת להתערב בעניינים הפנימיים של ישראל, אך היא מגלה דאגה לעניינים הפנימיים של האיזור ולמעמדה של ישראל בתוכו. לראשי המימשל האורזים את מזוודותיהם אין, בעצם, מה להפסיד מכישלון היוזמה שלהם. לישראל, לעומת זאת, יש מה להפסיד ממנו.

סיסמה נגד סיסמה

(סוף מעמ' 7)

החינוך לדמוקרטיה ואת החינוך הפוליטי רק בשנים האחרונות ובעידודו המעשי של השר יצחק נבון. המערכת אינה מצויידת עדיין בכלים מתאימים והבעיות בעינן: עדיין אין תוכנית אורגנית מחייבת העוסקת בבעיית המשטר הדמוקרטי. התוכניות הקיימות עוסקות בעיקר בהיבטים טכניים, לא עקרוניים. תוכנית הלימודים בהיסטוריה מצומצמת, תולדות הסכסוך ישראלי־ערבי נלמדות בהיקף מצומצם, לא בכל הכיתות. תוכניות החינוך לדמוקרטיה עדיין אינן חובה לא בבתי־הספר ולא במכללות למורים. כ־10 – 15 אחוז מהמורים עו השתלמויות בדמוקרטיה. בחלקן הגדול אלה תוכניות השתלמות שטחיות ללא לי הבעיות האמיתיות.

התוצאות ניכרות. גם לתלמידים היו אינטליגנטים, אין כלי חשיבה פוליטית, ידע, אין כלי הבעה פוליטיים. עם כל ה הזה, מה שנותר הוא לחזור על סיסמאות שגרוע יותר: להאמין בהן.

כל הדגים – מים

(סוף מעמ' 7)

האוכלוסיה כבר אינה מגיבה כבעבר, היא בגרה, מוכנה לעמוד בסבל. קשה לדעת כיצד יתפתח הקרב הסמוי הזה, אבל חשיבותו לגורל השליטה בשטח אינה נופלת מהמלחמה הגלויה המתנהלת ברחובות בין חיילים לבין מתקוממים.

הסיבה לדאגה היא העובדה שבשלב זה ניצחה התנועה המהפכנית את טקטיקת־הנגד של צה"ל. עוד בקיץ 1967 הגדירה משה דיין כאחת ממטרות השלטון הישראלי את הגשמת עקרון האנטי־גרילה של "הפרדת הדגים מן המים". מטרת לוחמי גרילה היא לרתום לצידם את האוכלוסיה נגד השלטון הזר. רק אם האוכלוסיה תסייע להם יוכלו לנוע בחופשיות כמו הדגים במים (מדימוי זה שאב מאו את העיקרון) ולגבור על הכוח הזר, החזק יותר.

מטרתנו, קבעו דיין, גזית ושאר ראשי המימשל אחריהם, היא להפריד את הדגים מן המים. נכה רק את המחבלים ונאפשר לאוכלוסיה לחיות את חייה התקינים, אפילו נשפר את חייה, כדי שלא יהיה לה אינטרס לסייע לגרילה. תפיסה זו עמדה בבסיס עקרון הענישה הנקודתית, להבדיל מענישה קיבוצית, או עקרון הכיבוש הנאור, שמשה דיין ובני האסכולה שלו כה הקפידו לקיים.

הסיפור הזה נגמר. מנהלי המל המהפכנית בשטחים מאז דצמבר הצליחו ל את ההבחנה בין ה"לוחמים" לבין "האוכלו בין הדגים לבין המים. ואם הצלחתם חלקית הרי אמצעי־הנגד של צה"ל סייעו מלחמות מהפכניות הן לעולם מלו דיאלקטיות, והאמצעים שבהם השתמש כדי לדכא את ההתקוממות הכניסו ל האיבה יותר ויותר תושבים שבעבר פאסיביים. מאז 1967 לא היו למשל א רבים כל כך בעוצר ממושך כל כך, בשלושת החודשים האחרונים.

התוצאה הדיאלקטית היא, שגם אם מ היום צה"ל להחזיר לעצמו את יכולת ההר הוא מקומם נגדו מספר גדול יותר של תו הצריך להשקיע לשם כך יותר ויותר משא באופן סביר ניתן להשיג שליטה מחודשת המחיר נעשה כבד יותר.

על המחיר הזה, בעיקר בתחום הפסיכ וברמה הפוליטית – ברשימה הבאה.

(המשך מחר)

לפני 60 שנה

הכנות בחבל בירוביג'אן

קבוצות אגרונומים יוצאים בימים אלה לחבל בירוביג'אן בסיביר, לשם ההכנות להתיישבות היהודית שם.

מה מתרחש בחצי האי ערב

כמה מושבים חזקים התחילו בהכנות שיש בהן סכנה לעיראק ועבר הירדן. אבן סעוד עומד כעת במבוכה, אם יצליח להשתלט על שבטים אלה. ויוכיח לאנגליה שבואי להמשיך את הברית אתו.

לפני 40 שנה

אבל מאסאריק

יאן מאסאריק, מיניסטר החוץ הצ'כוסלובקי, בנו של מייסד הרפובליקה איבד עצמו לדעת בקפיצה מחלון דירתו. הידיעה הדהימה את כל תושבי הארץ.

העתונות הקומוניסטית מגוללת את אשמת ההתאבדות על העתונות המערבית, שהאשימה את מאסאריק על שיתוף הפעולה שלו עם הממשלה החדשה.

מס להגנתנו

באדר בשבוע תחל גביית המכסה העצמית של "מס להגנתנו". יחד עם גביית המס העצמית תבוצע גביית מכסה אינדיבידואלית, לפי הערכת יכולתו של כל איש ע"י ועדות ציבור מוסמכות.

משאיות DODGE

מבחוץ ומבפנים ללא מתחרים!

רכבים מסחריים ומשאיות מ־3½ עד 7½ טון.
והעיקר המחיר!

רשיון נהיגה "ב" טוב לחלק מהמודלים

כ.ס. משאיות ומרכבים ב

משרדים ומוסך מרכזי:
רח' חלוצי התעשיה, מפרץ חיפה טל. 04-728761
מכירה תל־אביב: 03-336068
מכירה נתניה: 053-337661

כור סחר – החטיבה לסחר פני

DODGE
Trucks

תצוגת הרכבים והציוד תתקיים במוסך המרכזי בימים ג, ד, 16/3/88־15

דבר ספורט

עם סיום הדפסת עתון זה כבר החל המשחק בין ישראל לטאיוואן בטורניר האוקיאני

התוצאה מסידני כבר ידועה

[illegible] — (קורא יקר – סגור את הכותרת בעצמך, רשום את התוצאה ומחק את המיותר)

סידני (שירות „דבר"). – בשעה שעתון „דבר" של יום א' (הבוקר) יוכנס אל מכבש הדפוס, ישרוק כאן השופט לפתיחת המשחק בין נבחרות ישראל וטאיוואן. ארבע לפנות בוקר שעון ישראל (אחת אחר הצהרים שעון סידני, הפרש של תשע שעות). מה כבר יכול עתונאי מקומי לעשות למען קוראי „דבר" בארץ?

קורא יקר – כאשר תקבל את עתון הבוקר ותשטוף בעיניך את דפיו, כבר תדע למעשה את תוצאת המשחק. אם האזנת לרשת ב' של „קול ישראל", לשדרנו מאוקייאניה רני רבורין, תהא בקיא יותר מעורכי מדורי הספורט בפרטי הפרטים של ההתמודדות עם הסינים וכבר תוכל להיות רגוע על כוס קפה, לפני צאתך לעבודה. זאת, כמובן, אם ניצחנו אחרי ליל שימורים.

אם הלכת לישון וגם נרדמת לשנת ישרים, מהדורת החדשות של שש בבוקר בודאי הביאה לביתך את התוצאה. ובכן, עזור למערכת בתל־אביב לסיים את עריכת הלילה, מלא את החסר בכותרת הראשית, סמן לעצמך את התוצאה למען ההיסטוריה במקום הראוי ומחק את המיותר. תודה.

ככה זה בעידן האלקטרוני כאשר השעון בבית מפגר לעומת אוקיאניה בתשע שעות. העתון של היום הוא כבר מאתמול. נגסה מסידני להעביר את הרגשות והמאוויים של השעות והרגעים שלפני הפתיחה. מה אמר מיזיץ', מה סברו השחקנים ואילו בעיות עוסרות אצלם ברומו של עולם.

מיזיץ': לא, הם לא פראיירים

למרות שבסתר ליבם מצפים המאמן והשחקנים לנצחון מחוץ על הסינים, בניגוד למה שאירע בשני המפגשים הראשונים עם האוסטרלים והניו־זילנדים – מזהיר מיזיץ' את השחקנים, כי מלוכסני העיניים „אינם פראיירים. מצפה לנו משחק קשה. בישראל חשבתי כי הנבחרת של טייפה תספק את מיצבור השערים למקרה שצריך יהיה להכריע את המקום הראשון בטורניר בהפרש של שערים. ואז כל מי שישיג יותר אצל הסינים יוכל להיות מוכתר בבכורה. אולם, כאן שני המשחקים במלבורן ובאוקלאנד וטרפו אצלי את כל התחזיות. הם, הסינים, גמרו את העצבים של פרנק ארזק ושל קווין פאלון. ברור שאני רוצה לנצח אותם 0:10, אבל מול המהירות שהפגינו הסינים זה בלתי אפשרי. הם משחקים טכני הזגנ. בשביל לנצח אותם צריך ללחוץ עליהם מההתחלה".

מיזיץ', בניגוד לארזק האוסטרלי, החליט שלא לנהוג זילזול בסינים. היוגוסלאבי האוסטרלי החליף שבעה שחקנים בהרכב הראשון, איפשר לכוכבים לנוח לקראת ניו־זילנד והרכב כמעט עלה לו בנקודה. היוגוסלאבי שלנו החליט ללכת על כל ההרכב המנצח נגד ניו־זילנד, להוציא את רוני רוזנטל שטס בחזרה לבלגיה, לקבוצתו בריז'. את מקומו יתפוס ניר לוין, שהועדף ע"י מיזיץ' על פני אלי דריקס, לאחר התלבטות קשה הארוכה.

הרכב יהיה איפוא: שוער – בוני גינצבורג; מגינים – אבי כהן הירושלמי, ניר אלון, אבי כהן (קפטן), ניר קלינגר; קשרים – אודי מלמיליאן, אלי כהן, מוטי איזוניר, אבינעם עובדיה; חלוצים – דניאל ברייליבסקי, ניר לוין.

נייס לסונס

הפתעה זומנה למשלחת הישראלית, ששטה שעה וחצי משכנת אדלאייד לכרך סידני. כאן ציפה להם אבי כהן, שהחל את שיבתו לגלאזגו יחד עם רוני רוזנטל אבל בדרך טילפן לישראל וקיבל את הוראת ההתאחדות לכדורגל לקטוע את השיבה, שכן, על פי החוזה עם גלאזגו חייבת הקבוצה הסקוטית לשחרר את אבי כהן לכל ימי המסע באוקיאניה.

ההתאחדות שאלה את מיזיץ' לדעתו והוא רצה בהשארותו של אבי כהן. מכאן נטלה על עצמה ההתאחדות את ניהול הדין והדברים עם המנג'ר סונס ולאבי כהן ניתנה הוראה להישאר. אומר אבי כהן: „בשבילי כל המצב גרוע. אבל, הסכמתי לסכן ולהקריב את הקריירה האישית שלי למען הנבחרת. הנבחרת הלאומית חשובה לי יותר מכל דבר אחר".

מענקי נצחון

בינתיים, אחרי הנצחון על ניו־זילנד שהשאיר אותם בתמונה, החלו כמה משחקני הסגל לדבר מחדש על מענקי נצחון. „אנחנו מפסידים הרבה כסף בהיעדרנו ממשחקי הטוטו בארץ ועל ההתאחדות לפצות אותנו. בארץ ניהלו אודי מלמיליאן ואבי כהן מו"מ על פרמיה שמנה אם הנבחרת תעלה לסיאול וסוכם, כי העניין יוסדר כשהנבחרת תשוב. בכלל לא דיברו על מענקי נצחון ועל המגיה הזאת אומר הקפטן כהן: „בזמנו הסכמנו בשם השחקנים לא לדבר בכלל מראש על מענקי נצחונות ובכלל על ההיבט הכספי. כך שאם מישהו מהשחקנים ידבר על מענקים הלא איכפת לי מי זה יהיה, הוא יחזור לארץ מיד".

השוער בני גינזבורג מרחף והודף את הכדור במשחק הנצחון על ניו־זילנד

ניר אלון – תגלית

אפשר בהחלט לסכם גם אם נגשר מסיאול, כי במסע הזה נתגלה ניר אלון כעמוד תווך של הגנת הנבחרת לטווח ארוך. זוהי בהחלט תגליתו הבלעדית של מיזיץ'. הבחור התמיר הזה קצר הרבה מחמאות מפיו של פרנק ארזק האוסטרלי. הבלם הגבוה מפתח־תקוה גורם הרבה סיפוק להנהלת המשלחת. עם 196 הסנטימטרים שלו במרכז רחבת ה־16 הוא משרה הרבה מאד בטחון על סביבתו ובכדורי הגובה.

רוב השחקנים חושבים כבר על משחק הגומלין נגד אוסטרליה שיהיה בעיר הניו־זילנדית הנידחת כרייסטצ'רץ' בעוד תשעה ימים. אולם, ניר אלון יודע שהמפתח מצוי, לפי שעה, בידי הסינים הקטנים. רק אחריהם אפשר לחשוב הלאה.

הקהילה מחבקת

עיר יפהפיה סידני, אולי היפה בערי אוסטרליה. שחקנינו מצאו אותה שטופת שמש ומחובקים היטב על־ידי הקהילה היהודית הגדולה והמאד אמידה עם הרבה הרבה ישראלים יורדים. משפחות שלמות.

עם בואם ושיכונם במלון מפואר במרכז העיר יצאו כולם לשוטט ולהכיר את הסביבה הקרובה וביום ו' אחה"צ היו כולם אורחי מועדון „הכח סידני" שבעבר הלא רחוק היתה לו קבוצת כדורגל טובה בליגה.

היתה קבלת פנים רשמית בה בירך קונסול ישראל בעיר ש. גבאי, שאמר לספורטאים כי שליחותם מאד חשובה דווקא בגלל המצב השורר באזורנו. אליעזר רייבלין השיב „דווקא בגלל הרגישות אצלנו בית חשובה לנו תמיכתכם". היו כמובן מחיאות כפיים והיהודיות העשירות התחבקו עם כדורגלנינו שחילקו אוטוגרפים לנוער כיד המלך. הרבה מאד ישראלים לשעבר התחילו לדאוג לנו כאן.

בשש משחק המפתח

בשביל העתונות המקומית אין למיפגש ישראל – טאיוואן שום ערך. סלם ניצחו אותה אז בטח גם ישראל לא תפגר. מה שמעניין כאן הוא המשחק השני של הסבוב השלישי במחזור הראשון: אוסטרליה – ניו־זילנד. ארזק ולהקתו יודעים, כי רק שש נקודות מלאות במחזור הראשון יתנו להם את המומנטום. עם נצחון על ניו־זילנד יוכלו לרחף לעבר העיר כרייסטצ'רץ' כדי לפגוש בגומלין את ישראל. זהו משחק המפתח שהמנצח בו, לדעת העתונות המקומית כאן, יזכה בכרטיס הכניסה לאולימפיאדת סיאול.

שלושה נירים

ניר לוין: בכורה
עכשיו יש 3 נירים: אלון, קלינגר ולוין

שלושה כהנים

אבי כהן: הקפטן נשאר ונשארו 3 כהנים: אבי, אלי ואבי

נבחרת ישראל

בוני גינצבורג
אבי כהן (בית"ר)
אבי כהן (קפטן)
ניר אלון
ניר קלינגר
מוטי איזניר
אבינעם עובדיה
אודי מלמיליאן
אלי כהן
דני ברייליבסקי
ניר לוין

היסטוריה

עד כה התמודדה ישראל 5 פעמים מול נבחרת טאייואן. ישראל השיגה ארבעה נצחונות, מול הפסד בודד, במפגש הראשון בשנת 1958. מאז הלך ותפח הנצחון הישראלי מ־0:1 בשנת 1960 עד 0:6 בשנת 1958. אך, נראה שהבוקר (אתם כבר יודעים את התוצאה) זה לא ימשיך לצמוח. הפעם, הסינים מלוכסני העיניים, פחלים לביזון הפתעה.

המשחקים:
טאייואן – ישראל 0:2
1958. טוקיו. משחקי אסיה.
ישראל – טאייואן 0:1
1960. סיאול. טורניר גמר גביע אסיה.
ישראל – טאייואן 1:4
1968. טהראן. טורניר גמר גביע אסיה.
ישראל – טאייואן 0:6
1985. רמת־גן. מוקדמות גביע העולם.
ישראל – טאייואן 0:5
1985. רמת־גן. מוקדמות גביע העולם.
ישראל – טאייואן ?
1988. סידני. הטורניר הקדם אולימפי.

הטבלה

1. אוסטרליה	2:5	4
2. ישראל	2:2	2
3. ניו־זילנד	2:1	2
4. טאייואן	4:2	0

הפועל י־ם עברה את נתניה

שער נצחון בדקה ה־89: מי אם לא זאהי

מאת יצחק ציבין

שמשון ת"א נחלה אתמול הפסד ראשון, לאחר ריצה יפה בת שלושה מחזורים. דקה אחת לפני הסיום עדיין חלמו השמשונים על תיקו עם אופציה לגנוב שער נצחון, שיבטיח להם כבר עתה מקום בשלב הבא.

אבל, באותו רגע עדין, בו הם חלמו, ביצע את הפעולה דווקא חלוץ מכבי חיפה, זאהי ארמלי. ב־3 המשחקים הקודמים בגביע הטוטו הבקיע זאהי שער בכל משחק. כאשר היה נדמה שהמסורת שלו תישבר, שלח זאהי כדור לרשתו של גיא נחשון וטרף את כל הקלפים.

מכבי חיפה, על הרכבה הצעיר למדי, שיחקה די טוב על מנת לרשום נצחון ראשון העונה. לא היה זה משחק גדול, אך העובדה שחיפה מבקיעה שערים חשובים (שערי שוויון או נצחון) בדקות הסיום, עשויה להחזיר לכחולים את בטחונם האבוד לקראת החזרה לפיניש של הליגה.

★ מכבי חיפה: רהאן; אהרוני, רוד לוי, בלבול, מרילי, מלכין, עמר, גבעול, אוסמו הקסן; א. מרדכי, ארמלי.

★ שמשון ת"א: נחשון; דהרי, ברדה, אורי כהן, שוקרון; יובל הלל, שמעונוב, מזרחי, יוסי כהן; שלמה אדרי, רמתי.

נצחון בכורה בהרכב חסר

מאת אייל כהן

בית"ר ת"א הצהירה בתחילת משחקי גביע הטוטו, כי היא לוקחת את העסק ברצינות ומטרתה לזכות בתמורה הכספית על נצחונות ולנסות להעפיל לשלב הבא.

ההצהרות הרציניות לא הועילו. בית"ר ת"א לקחה אולי את העניינים יותר מדי ברצינות והשיגה רק תיקו בודד מול שני הפסדים בסיבוב המשחקים הראשון.

אתמול, בפתיחת הסיבוב השני, רשמה הקבוצה סוף סוף נצחון ראשון. על מי? על אחותה הירושלמית, עליה גברה השנה פעמיים במסגרת הליגה. אם נשים לב להרכבים, הרי ששניהם חסרים מאד. ת"א שיחקה ללא בעל הבית נסים כהן, תגר, טורס, אבו־צור ועוד. ים שיחקה ללא שחקני הנבחרת ועוד נוחים.

שער הנצחון הובקע כבר בדקה ה־16. רוני צמח מסר היטב לרחמים עמרן, שהמשיך מתוך הרחבה פנימה. 0:1. בס"ה היה זה משחק מאופק למדי.

★ בית"ר ת"א: ג'רבי; קצב, יעקב כהן, עמר, מאירה; צמח, עמרן, מ. יחזקאל, ניסן כהן; ירון כהן, פו (מעירא).

★ בית"ר י־ם: מימון; שירזי (בראליתא), אוולאי, אלהדד, נחמני; קרוש, בני כהן, שוורץ (רוזנשיילג), סמי מלכה; שוויג, פלד.

אחרי הנצחון בחולון: יש תקוה לשכונה

מאת נפתלי כהן

המחצית הראשונה היתה פושרת מאד ואיש לא יכול היה להעלות על דעתו שבני־יהודה תנצח בסיום 0:2 במשחק חוץ קשה בחולון.

במחצית הזו, שתכליתה היתה להרדים את הקהל בצהרי יום ששי, היו שתי הזדמנויות, אחת לכל קבוצה. בדקה ה־10 בעט בדבדוק לרחבה בני־יהודה וליאון פנסו שלח מספרת יפה, אך השוער אסיאג היה דרוך וקלט את הכדור. בדקה ה־35 קיבל גורדנה מסירה מצויינת מרמי לוי, אך בעט סמוך לשורה.

במחצית השניה הסתערו המתכים על שער צפרירים ולמעשה, אחרי השער הראשון בדקה ה־47 ראינו במגרש רק קבוצה אחת.

באותה דקה הגביה יוסי מרר כדור לרחבה ואייל חיים התרומם יפה ונגח אל בין הדוברנים 0:1. בדקה ה־68 הרים מלחי כדור קרן, הבלם רוני פרי הגיע בראשו לתיבת ה־5 וגורדנה דחק פנימה 0:2.

אילו היו חלוצי השכונה מרוכזים יותר היו יכולים להבקיע עוד שערים בהמשך.

★ בני־יהודה: אסיאג; מלחי, שרעבי, פרי, עלה רמי לוי, סלמן, זקס (אורמולי), אייל חיים (מנצורא), מרר (קוסטיקה), גורדנה.

★ צפרירים חולון: ביטרן; ויתנגי (עמרני), יעקבי, אלי כהן, מתלוף; פרחן, פס (אהרונוב), בדבדוק, דמתי (גולדרט), שקרוקה, פנסו.

הדרבי הפ"ת היה שווה: אפס

מאת מ. לוי

מה אפשר לספר על הדרבי של העיר פתח־תקוה. אם את הקהל המקומי הוא לא מעניין, למה שזה יעניין את קהל אוהדי הספורט בשאר המדינה. 0:0. תוצאה הולמת.

הפועל פ"ת, שגברה על בני־יהודה, היתה צריכה לתת פייט הרבה יותר חזק ורציני מול יריבה כה חלשה, כדי להמשיך ולהיצמד לראשות הבית, ממנו עולים לשלב הבא. למי ששכח הפועל פ"ת זכתה לפני שנתיים בגביע הטוטו.

נכון, יש לקבוצה שתי סיבות מקילות: לדרבי יש חוקים משלו (אם כי בשום חוק לא כתוב שהדרבי צריך להיות כה חלש) ולהפועל חסרים שני חיבים, אלון ולוין, שלפנות בוקר ראו משחק הרבה מלוכסני עיניים.

★ הפועל פ"ת: ג'רבי; קושוילי, מרכוס, קייס, רוד לוי, טאבו, אליה, שושן, בראון, בסון.

★ מכבי פ"ת: פבריאן; צופין, רן ברשמעון, ת. רביאל, הלילי, דאן, אורבכ, א. ירוחם, בלוהס; רפי כהן, טוראל.

באר־שבע זרתה חול בעיני מכבי נתניה

רונן ברלב

התוצאה 0:4 הולכת יפה עם מכבי נתניה. אלא, שבדרך כלל התרגלנו לנצחונות כאלה של המוליכה הלאומית. אתמול, דאגה הפועל באר־שבע לקרוע את רשתו של קובי בלרב ולהוריד את מכבי נתניה מראשות בית ג'.

באר־שבע פתחה את המשחק בסערה, עוד בטרם התאוששו שחקני נתניה מהנסיעה הארוכה לנגב. בדקה 12: עוזן הגביה לרחבה ויובל אוחנה שלח כדור נפלא מהאויר לרשת. 0:1.

עוד 12 דקות חלפו והגנת נתניה התמוטטה. חיון שלח את אלי ויצמן לפריצה וזה ביצע סלאלום נוסח מראדונה. קורן היה הראשון. הוא ציפה לגבדיל, וראה את הגב של ויצמן. אולב חלף החלוץ המהיר על פני שמעון מגנום ובלדב והכדור ברשת 0:2.

מלאכתם של הבאר־שבעים היתה קלה יותר לקראת סיום המחצית, נוכח הלם שפקד את הגנת נתניה.

שלמה אילוז (36) ושמעון ביטון (42) קבעו את תוצאת המחצית הסיום.

במחצית השניה הכביס ולצר את חסן ופקר ההגנה התייצבה. בדקה ה־88 הכשיל אילוז ברחבה ואת ה„פנדל" בעט הנער גיל סטפודסס לקורה.

★ הפועל באר־שבע: אנסמון; ברחמו, אילוז, רהאן, גונג, חיון, עזרן, צרפתי; אוחנה, ביטון, ויצמן (סטפודסס).

★ מכבי נתניה: בלדב; שמעון מגנום, חלפון, חיים לוי (חסן), קורן; גואטה, רוני לוי, גבאי, דאן, רוזוזן, סבנם (פקר).

מכבי ת"א חוזרה לסורה...

מאת אלי גרונר

הפועל ירושלים זינקה לפיסגת הבית בנצחון ביתי מרהים על מכבי ת"א 0:3. בהתחשב בנצחון בסיבוב הקודם של הירושלמים בת"א 1:3, אולי זו, למעשה, תוצאה צפויה.

קשה להחליט אם הפועל י־ם, המוליכה את הליגה הארצית, שיחקה ברמה לאומית טובה, או שמכבי ת"א מתאימה לליגה הארצית. לפי מהלך העניינים אתמול, שתי האפשרויות נכונות.

בדקה ה־13 שלח דיין את יחזקאלי, שפרץ לרחבה בחלפו על פני 3 מגינים ואת מסירת הרוחב שלו המשיך יאיר אסיאג לרשת.

בדקה ה־39 פרץ שלומי מלכה, מסר ליחזקאלי שבבעיטה קשתית קבע 0:2.

4 דקות לסיום קיבל ששון מסירה משפירא, חלף על פני השוער מרכוס וגלגל פנימה. בדקה ה־90 הכשיל בסון את גורדון ברחבה ואת ה„פנדל" של טבק הדף השוער ברהרדש.

★ הפועל י־ם: י. ברהרדש; תארשמע, מ. ברהרדש, כחילה, בסון; ש. מלכה, ועקנין (ששון), מזרחי, דיין; אסיאג (שפירא), יחזקאלי.

★ מכבי ת"א: מרכוס; גולדברג, קריים, שאול כהן, איתן לוי; מיקי כהן (צרפתי), שגב (שוהם), גריאני, א. נתן (גורדון); טבק, מליקה.

הסיפור הגדול נגמר כבר בדקה הרביעית

מאת אייל כהן

שתי הטוענות לכרטיס העליה מבית ד', הפועל תל־אביב והפועל כפר־סבא, נפגשו ביום ששי באיצטדיון בלומפילד. בדקה הרביעית היה הסיפור גמור: 1:1.

כבר בדקה ה־3 עלו האורחים ליתרון מפתיע. הבלם התוקף בועז סימון, בעל הבעיטות החזקות מטווח רחוק, ניסה את כוחו ואולי ביקש לחמם את רגלו. השוער אלטר הדף את הכדור החזק ומייקל יפה היה זריז כדי להדוף רגל ולקבוע 0:1 מוקדם.

השמחה הכפר־סבאית ארכה דקה אחת בלבד. הפועל ת"א יצאה להתקפה. מיקי ברשטורית פרץ ברחבה והשוער המחליף, בסון, הכשילו. משה סיני לא איבד את ההזדמנות הנהדרת ושלח מהנקודה הלבנה לרשת. 1:1.

תוצאה כה מבטיחה. אולם, בהמשך נוהרו שתי ההגנות שלא לספוג עוד שערים ותוצאת התיקו נותרה בעינה עד הסיום. במקרה ששתי הקבוצות יצברו אותו מספר נקודות, עשויה להנות מכך הפועל ת"א, בזכות הפרש שערים טוב יותר.

★ הפועל תל־אביב: אלטר; עמר, אקהויז, סגל, דוד הרשליקוביץ; ארמה, מוסה, דאנו (דוביו), סיני; ברשטורית, שבתאי לוי.

★ הפועל כפר־סבא: בסון; אידינגר, סימון, רבינוביץ (מללי), אינשטיין; ברמיש, אופיר הלל, תמיר ברחיים (ברדיין), יפה; מימוני (נחום), רביבו.

משחק ברמה של ארצית

מאת אברהם ציבין

איצטדיון קרית־חיים אירח שוב משחק המסווג בליגה הלאומית. אולם, האמת היא שהצופים חזו במשחק ברמה של הליגה הארצית. 0:0 פושר בין הפועל חיפה להפועל לוד.

שתי הקבוצות איבדו כל עניין בקרב על כרטיס העליה מבית ד'. אולם, הן היו חייבות לעשות מאמצים גדולים יותר כדי לנסות לזכות במענקים כספיים גבוהים יותר. אין אף קבוצה כה עשירה, שיכולה להרשות לעצמה נתח מכספי הטוטו.

הפועל חיפה ולוד עלולות להיפגש בעונה הבאה בליגה הארצית, אך, כפי שהמצב נראה עכשיו הן פשוט יתחלפו במקומות. לוד בדרך לארצית וחיפה בדרך חזרה ללאומית. אלא, שלפי יכולתה אתמול תצטרך חיפה להשתפר עד העונה הבאה.

★ הפועל חיפה: חביב; קרן, קרמר, שמעון עמר, חורי; אמסלם, שמיקר, כנין, כהן; רוני מלכה, יוסי עמר.

★ הפועל לוד: קריסי; דדעי, נעמן, שטרית, יעקב הלל; סבורוף, סוזל, ברהרדש, סמבריגה; הורג'מן, בנודיס.

נבכי הטוטו

מאת ניסן פרידמן

אין יותר קבוצות עם מלוא הקופה בליגה הלאומית. מחזיקת גביע הטוטו, שמשון ת"א, נחלה אתמול הפסד בכורה העונה. זה קרה דקה לפני סיום משחקה בחיפה משער של זאהי ארמלי, שהבקיע עד כה שער בכל משחק במפעל זה.

למרות הפסדה שמרה שמשון על מקומה הראשון בטבלה וסיכוייה להעפיל לחצי הגמר נפגעו אך במעט. זאת, בעיקר תודות לנצחונה הראשון העונה של בית"ר ת"א על בית"ר ים 0:1. שתי הקבוצות שיחקו בהרכבים חסרים מאד.

בבית השני שיפרה בני־יהודה את מעמדה בעקבות נצחון חוץ בחולון 0:2. בני־יהודה פתחה פער של 2 נקודות על פני הפועל פ"ת, שלא יכלה ב„דרבי" למכבי פ"ת החלשה ונפרדה ממנה בתיקו מאכזב 0:0.

שתי התוצאות הגדולות של אתמול שייכות לבית ג'. הפועל באר־שבע הנחילה למכבי נתניה תבוסה גדולה – 0:4 + החטאת „פנדל" בדקת הסיום. לנתניה היה זה הפסד ראשון העונה במפעל ובעקבותיו אבד לה המקום הראשון. מי תפס את המקום? מוליכת הליגה הארצית, הפועל ירושלים, שאינה נבהלת מעלייתה לפני הזמן לליגה הלאומית. אתמול הביסו הירושלמים את מכבי ת"א 0:3, כבר אי אפשר לכנות זאת כהפתעה...

בבית ד' נסתיימו שני המשחקים בתיקו. משמע, המאבק על הכרטיס יימשך עד המחזור האחרון בין הפועל ת"א להפועל כפר־סבא, שנפרדו ב־1:1. הפועל חיפה והפועל לוד, שעשויות להחליף ליגות בסיום העונה, סיימו בתיקו אפס.

בית א'

מבלה

1. שמשון ת"א	3:5	9
2. מכבי חיפה	5:5	5
3. בית"ר ת"א	3:2	4
4. בית"ר י־ם	5:4	4

במחזור ה־3
בית"ר ת"א – בית"ר י־ם 0:1
● רחמים עמרן (16)
שופט: סמי אלקקה. 500 צופים. בלומפילד.
מכבי חיפה – שמשון 0:1
● זאהי ארמלי (89)
שופט: שלמה שחר. 500 צופים. קרית־אליעזר
במחזור הבא
מכבי חיפה – בית"ר ת"א
שמשון – בית"ר י־ם

בית ב'

מבלה

1. בני־יהודה	2:6	9
2. הפועל פ"ת	3:4	7
3. צפרירים	5:3	4
4. מכבי פ"ת	6:3	2

במחזור ה־3
בני־יהודה – צפרירים 0:2
● אייל חיים (47), דוד גורדנה (68)
שופט: יעקב ברהום. 400 צופים. חולון.
הפועל פ"ת – מכבי פ"ת 0:0
שופט: יצחק בן־יצחק. 200 צופים. הפועל פ"ת.
במחזור הבא
הפועל פ"ת – צפרירים
מכבי פ"ת – בני־יהודה

בית ג'

מבלה

1. הפועל י־ם	2:6	7
2. מכ. נתניה	6:7	7
3. הפועל ב"ש	1:4	5
4. מכבי ת"א	12:4	3

במחזור ה־3
באר־שבע – מכ. נתניה 0:4
● יובל אוחנה (12), אלי ויצמן (24), שלמה אילוז (36), שמעון ביטון (42)
שופט: דאוד סוהיל. 1000 צופים. ב"ש.
הפועל י־ם – מכבי ת"א 0:3
● יאיר אסיאג (13), עופר יחזקאלי (40), אשר ששון (87)
במחזור הבא
באר־שבע – הפועל י־ם
מכבי נתניה – מכבי ת"א

בית ד'

מבלה

1. הפועל ת"א	1:8	8
2. הפועל כפ"ס	2:4	8
3. הפועל חיפה	6:3	2
4. הפועל לוד	8:2	2

במחזור ה־3
הפועל ת"א – כפר־סבא 1:1
● משה סיני (4 מ־11 מ')
● מייקל יפה (3)
שופט: אריה חלף. 1000 צופים. בלומפילד
הפועל חיפה – לוד 0:0
שופט: רחמים דינצ'י. 500 צופים. קרית־חיים.
במחזור הבא
הפועל ת"א – הפועל חיפה
כפר־סבא – הפועל לוד

סבב השבת

צרפתי מב"ש: צעיר ומוכשר

הניחוש הנכון

1. בית"ר ת"א – בית"ר י־ם 1
2. מכבי חיפה – שמשון ת"א 1
3. צפרירים – בני־יהודה 2
4. הפועל פ"ת – מכבי פ"ת x
5. הפועל י־ם – מכבי ת"א 1
6. באר־שבע – מכבי נתניה 1
7. הפועל חיפה – הפועל לוד x
8. הפועל ת"א – הפועל כפ"ס x
9. הכח ר"ג – מכבי יבנה x
10. מכבי עמידר – הפ. חדרה 1
11. הפ. בת־ים – מכבי יפו 1
12. הפועל עכו – הפ. טבריה [illegible]
13. הפ. ר"ג – בית"ר נתניה 1
14. שמשון – הפועל יהוד 2

שירזי חזר לשחק

שלמה שירזי חזר אתמול להרכב בית"ר ירושלים. אמנם, כושרו לא הספיק לו למשחק מלא, אך העובדה נקבעה. הבורגנ נתיים ושירזי ישחק בשלבים המכריעים של הליגה. משחק הבכורה שלו לא היה מוצלח, בשל ההפסד לבית"ר ת"א, אך אם הוא יהיה רגוע ונמרץ הוא יהיה חיוני בהמשך.

(א. גרונר)

מאמן י־ם פייגנבוים (משמאל) בוחן את מאמן ת"א ההמום ברנור. לפייגנבוים זה היה מעין דרבי

מאדג'ר לאינטר

כוכב הכדורגל האלג'ירי, ראבח מאדג'ר, חתם עם אינטר מילאן האיטלקית, זאת למרות שקודם לכן נמסר כאילו יופיע בעונה הבאה במדי באיירן מינכן.

נמסר, כי אינטר תשלם עבור כדורגלנה של פורטו 2.5 מיליון דולר ועוד 600,000 דולאר לעונה לכדורגלן עצמו.

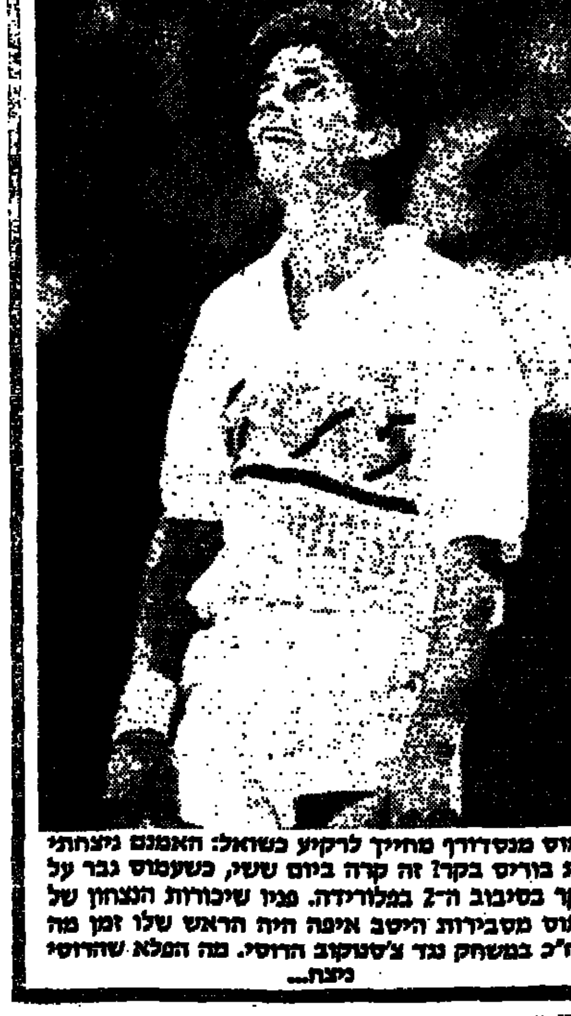

עמוס מנסדורף מחייך לרקיע כשואל: האמנם ניצחתי את בוריס בקר? זה קרה ביום ששי, כשעמוס גבר על בקר בסיבוב ה־2 בפלורידה. פניו שיכורות הנצחון של עמוס מסבירות היטב איפה היה הראש שלו זמן מה אח"כ במשחק נגד צ'סנוקוב הרוסי. מה הפלא שהרוסי ניצח...

יבנה ובת־ים בדרך לחצי הגמר לרמת־גן ויהוד סיכויים זהים

מאת שמואל טל

קבוצות מכבי יבנה והפועל בת־ים התקרבו אתמול לקראת חצי גמר גביע הטוטו בארציות. יבנה, למרות שסיימה בתיקו עקר משערים עם הכח מכבי ר"ג, ובת־ים, שגברה על מכבי יפו (0:1), מוליכות בביטחה את טבלות הבית בתיקו. רק בבית ב' המצב עדיין מסובך ולשתי קבוצות סיכויים זהים.

מכבי יבנה, שבתום המחזור השלישי היתה עם מכסימום הנקודות, מוליכה את טבלת הבית הראשון עם 10 נקודות, ארבע יותר מאשר להפועל חדרה, שהפסידה למכבי רמת־עמידר 3:1.

גם לבת־ים, בראש בית ב', יתרון של ארבע נקודות על פני יפו. במשחק השני בבית, שהיה חסר חשיבות, נפרדו הפועל עכו והפועל טבריה בתיקו – 1:1.

בבית ג' ספגה הפועל יהוד הפסד ראשון (1:0) ברחובות למכבי שעריים ואולצה לפנות את מקומה בפסגת הבית להפועל ר"ג, שהביסה בביתה את בית"ר נתניה 1:5.

1200 צופים חזו במשחקים, במהלכם הובקעו 13 שערים.

הכח רמת־גן 0 / מכבי יבנה 0

מכבי יבנה שמטה אתמול נקודות ראשונות בגביע הטוטו, לאחר שנפרדה בתיקו ללא שערים מהכח מכבי ר"ג. המשחק בכללו היה ירוד ברמתו ושחקני שתי הקבוצות לא הצליחו לסכן את שער יריביהן. לסגולים ניתנו, אומנם מספר הזדמנויות להבקעה, אולם החלוצים כשלו ברובה.

יבנה היתה צל של עצמה ורק בנס הצליחה לחלץ נקודה.

שפט רמי קרדה לעיני 200 צופים במגרש ויגטר בר"ג.

רמת־עמידר 3 / הפועל חדרה 1

סיום מוצלח של כדורגלני מכבי רמת־עמידר העניק להם נצחון נאה על הפועל חדרה בשיעור 1:3.

העובדה שלעמידר אין סיכוי להעפיל לשלב הבא, איפשרה לשחקניהם לנהל משחק שקט ורגוע. בעיקר אמורים הדברים לגבי המחצית השניה, בה הבקיעו שלושה שערים תוך 30 דקות. גיבור הנצחון היה שמעון תמם, שהבקיע צמד (60, 80). חברו ארנון גרץ חתם את תוצאת המשחק, שניות ספורות לפני סיומו.

חדרה הצליחה להשוות בדקה ה־74 מרגלי שמואל שמואל, אולם היה זה שיוויון זמני בלבד.

שפט הרשטיין לעיני 200 צופים ברמת־עמידר.

בית א'

1.	יבנה	4	1–9	10
2.	חדרה	4	8–6	6
3.	עמידר	4	4–7	4
4.	הכח	4	6–7	2

הפועל בת־ים 1 / מכבי יפו 0

כדורגלני הפועל בת־ים בדרך הנכונה, לעשות בגביע הטוטו. לאחר שהכו בשבוע שעבר את טבריה, גברו ביום שישי על מכבי יפו בשיעור 0:1 ושיפרו סיכוייהם להעפיל לשלב הבא.

המשחק בכללו עמד על רמה טובה. הכדורגלני בת־ים שלטו בו במרבית הדקות. את תוצאת המשחק קבע ישראל ברנתן, שתי דקות לפני סיום המחצית.

במחצית השניה ניסו היפואים לשנות את התוצאה ולהשאר בתמונה, אולם כל נסיונותיהם נתקלו בהגנה הבת־ימית הטובה.

שפט ארז זטלמן לעיני 200 צופים בחולון.

הפועל עכו 1 / הפועל טבריה 1

במשחק בינוני ברמתו נפרדו אתמול בעכו קבוצות הפועל המקומית והפועל טבריה בתיקו – 1:1.

לטבריה לא הולך בגביע הטוטו. גם אתמול עמדו שחקניה בפני הפסד ורק אוזלת הרגל של חלוצי עכו מנעה הבקעת שערים יותר מפעם אחת.

טבריה הוליכה בדקה ה־62, משער של "מלך השערים" שלה, שמר רז. אולם, כחלוף 11 דקות, הצליח המקומי רזיד חלפון להשוות והמשחק היה שותף להתנצבות חבריו.

שפט יעקב שמש לעיני 300 צופים בעכו.

בית ב'

1.	בת־ים	4	1–6	8
2.	יפו	4	4–4	5
3.	טבריה	4	8–9	4
4.	עכו	4	8–4	3

מכבי שעריים 1 / הפועל יהוד 0

לאחר נצחונות רצופים, ספגה אתמול הפועל יהוד הפסד ראשון בגביע הטוטו, כשנוצחה 1:0 ברחובות למכבי שעריים. המשחק בכללו היה בינוני ברמתו. לשעריים ניתנו יותר הזדמנויות הם ניצלו רק אחת מהן בדקה ה־72 מרגלי יעיש סיסה.

שחקני יהוד ניסו אומנם לחלץ נקודה, אולם כשלו בכל נסיונותיהם להבקיע את הגנת שעריים החזקה.

שפט מאיר בנישתי לעיני 200 צופים ברחובות.

הפועל רמת־גן 5 / בית"ר נתניה 0

חגיגת שערים במכתש בגבעתיים. צעירי הפועל ר"ג לא חסו על יריביהם מנתניה והשחילו חמישה ללא מענה.

כבר משריקת הפתיחה היה ברור שר"ג עדיפה והשער הראשון ריחף באויר. ואכן הוא הובקע בדקה ה־26 מרגלי יואב זוהר המצויין. חברו, ירון זהבי, חתם את תוצאת המחצית, דקה לפני סיומה.

יתרון הרמת־גנים נמשך גם במחצית השניה והם הוסיפו שלושה שערים מרגלי יואב זוהר (54), ניסים רבי (72) ואבי ברשצקי (86), כדי להעפיל לראש טבלת בית ג'.

שפט יוסף גרוסמן לעיני 100 צופים בגבעתיים.

בית ג'

1.	ר"ג	4	2–11	9
2.	יהוד	4	3–5	9
3.	שעריים	4	5–3	6
4.	נתניה	4	9–1	0

נקבעו החברים לועידה ולמרכז הפועל החדש

„ועדת אברבוביץ', שמונתה על־ידי מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר לקבוע את 25 האחוזים ממועמדי הועדה המרכזית לועידת הפועל ולמרכז הפועל, סיימה בסוף השבוע את הרכבת הרשימות על דעת כל חבריה – מסר יו"ר הועדה יורם אברבוביץ'.

ברשימה הממונה למרכז הפועל 38 חברים (עבודה, מפ"ם, ל"ע) מכוח המלצה שתובא לועידת הפועל להגדיל את המרכז החדש מ־100 חברים ל־151. החברים נקבעו בהסכמת כל הגורמים. לועידת הפועל ברשימה הממונה נבחרו 60 אחוז חדשים ולמרכז הפועל עשרה חברי עבודה חדשים מתוך 30, כלומר שליש.

ואלה הנבחרים: יצחק אופק, יורם אברבוביץ, בר אגמי, אליהו בבילה, חיים הברפלד, צפורה צור, חיים הרוש, שאול סידי, מיכאל אלמוג, יוסף עגבר, שמשון בובר, שלומית טור, איתן חפר, שלמה אריה, ניסן ורדמיצקי, מיכל גור, עמי אורי, מישל פרוסי, מני ויצמן, דב שוד, אהרן להב, חני הרצל, משה ולדמן, יוסף קרא, חנן הסיד, מיכאל צלטנר, מוניה אדמתי, עמי שלף, יוסף אשתר, ישראל בן־יהודה (העבודה), אהרן הנדלמן (ל"ע). שבעה חברים מפ"ם ביניהם: אברי גביש, אריה גרוסמן, מחמוד מסרה, ישראל פז, אברהם מזרחי, אמנון כהן – יחד 38 חברים המהווים 25 אחוז על פי התקנון מכלל 151 חברי מרכז הפועל החדש. יתר 75 האחוזים כבר נבחרו ואושרו בכינוסי הסניפים לועידה ולמרכז.

על השינוי בתקנון התאגדות הפועל להגדיל את מרכז הפועל מ־100 חברים ל־151 תחליט ועידת הפועל ביום השני לדיוניה, לפני בחירת מזכ"ל הפועל, עליו מתמודדים שניים: המזכ"ל הנוכחי יצחק אופק ויעקב אבימור מעשולה.

סיעת העבודה במרכז הפועל החדש, תבחר את מועמד הסיעה לתפקיד המזכ"ל בבוקר הדיונים השני של הועידה (31 במארס) בבחירות חשאיות, שינוהלו על־ידי ועדה מיוחדת בראשותו של עו"ד גיורא עיני, מרכז סיעת המערך בהסתדרות. וזאת על פי נוהג וכללים לבחירות נציגי העבודה כפי שאושרו על־ידי יו"ר המוסד לביקורות של המפלגה עו"ד קמחי, והו הליך בחירה מפלגתית־פנימי, שאחריו יובא לאישור מרכז הפועל החדש המועמד שיזכה ברוב קולות חברי הסיעה.

יעקב ישי, מחזיק תיק הפועל בהסתדרות, המתנגד להנהלת מרכז הפועל, שלח מברק ליצחק אופק עם העתקים לאישים ומוסדות שונים בהסתדרות ובמפלגת העבודה, בו הוא טוען, בין היתר, כי תקנון בחירת מועמד סיעת העבודה צריך להיות בתוך במליאת סיעת העבודה בועד הפועל או בועדת התוקף של מזכירות העבודה. לדעת ישי סיעת העבודה בהפועל, שההליכה על התקנון, אינבה מוסמכת את הסיעה הבאה.

ישי טוען עוד במברק, כי גם השינויים בגודל של מרכז הפועל החדש נוגדים החלטות קודמות ולא נדונו בשום פורום ההסתדרותי. לכן, לפי יעקב ישי, ההחלטות מבוטלות ובטלות.

במענה למברק השיב המזכ"ל אופק לישי, כי כל ההחלטות נתקבלו על דעת המוסדות המוסמכים בהפועל, באישור המוסד לביקורות של המפלגה ובידיעת מזכ"ל ההסתדרות ומזכ"ל המפלגה.

בתשובה לשאלה אמר חיים הברפלד, מ"מ מזכ"ל ההסתדרות, כי בהפועל פעלו על פי תקנון ההתאגדות ובחירת המועמד למזכ"ל הוא ענין פנימי של סיעת העבודה.

פסק זמן
עם: אהרן להב

מרתון מלהיב בתל־אביב

מרתון תל־אביב המסורתי הזכיר לנו, כי ספורט זה לא רק נבחרת הכדורגל של מיזרץ באוקיאניה, או מכבי ת"א של אליפות אירופה בכדורסל או עמוס מנסדורף של הטניס הישראלי. אל עשרי הספורט האלה אצים, רצים, נוהרים האוהדים, יוצרים פקקים ומותקים שוטרים בתנועתם לכיוון האיצטדיונים והיציעים. הם עצמם לא משתתפים בפעילות, רק מעודדים כמו בקרקס את הכוכבים המעטים.

אלפי הספורטאים שמילאו את רחובות תל־אביב בסוף השבוע שעבר הפגינו הלכה למעשה, כי הספורט האמיתי הוא בעצם ההשתתפות. חילוץ עצמות עממי, שבו נוטל כל פרט חלק פעיל בעשיית ספורט ותרבות גופנית. בעולם הפך כבר מזמן הספורט העממי לנחלתם של הרבה מאד אנשים. אין כמו הספורט לבריאות הרוח והגוף ולניצול הזמן הפנוי.

מפתיע ומלהיב היה לראות את האלפים מכל הגילים מתייצבים אל קו הזינוק מול בנין הועד הפועל של ההסתדרות, מי למירוץ העממי ומי לחצי המרתון ולמרתון המלא. מסתבר, שהרבה הרבה נוער ומבוגרים עוסקים בספורט לשמו, שכן אי אפשר לבוא ולהתייצב סתם כך לריצה של ארבעה ק"מ. צריך להתאמן ולהפוך ריצה ארוכה למעשה של יום־יום, מעין דרך חיים.

במרתון המסורתי השמיני של ת"א מוכיחים מרגני העירייה בשיתוף מרכז הפועל וכל הגופים המממנים, כי הם מצטרפים אל הרבה ערים בעולם, אשר אימצו לעצמן מבצעי ספורט המוניים בתחומן. בכך אנו מעלים את ישראל על מפת הספורט העולמית. מרוץ המרתון נחשב לפנינה בכתר של האתלטיקה ומאות רצים אורחים מכל העולם זורמים אל מיתוני הערים ובכך מגרים ומדרבנים סתם אזרחים להצטרף אל המעגלים הגדולים של העוסקים בספורט העממי; ספורט לשם הנאה, לא מקצוענות ולא כוכבנות לשמה.

ראוי מרכז הפועל להערכה ותודה על ההתמדה בביצוע המפעלים העממיים. הסיסמה מאלפים לאלופים שוב קרמה עור וגידים במרתון השמיני, הנותנת תקוה שעוד נהפך ביום מן הימים למעצמת ספורט.

★ ★ ★

הזולק הפחות מלבב היא הבכיה המסורתית של ציבור הנהגים. אלה המתמרמרים על הפקקים בתנועה ביום הזה ואלה המתנפלים בשצף קצף על ראש העיריה שנותן ידו ל„מחולל" השנתי. לכל המלינים והמתלוננים צריך להגיד, כי מרוצי מרתון ברחובות הערים איננה המצאה ישראלית. מירוצים כאלה, בקני מידה הרבה יותר גדולים, נערכים בניו־יורק, בפאריס, בלונדון, בטוקיו ובעוד אין ספור ערים גדולות וקטנות. זהו יום חג לספורט כמו ימי חג האירועים אחרים בו יודעים אורחי אותה עיר ונהגי המדינה, שאין לבוא בשעריה ומי שבא סובל בשקט ומתוך התחשבות.

על מרתון ת"א נודע לציבור הנהגים די זמן לפני יום האירוע וצריך להסתגל לרעיון, כי בכל שנה מתקיים מירוץ מרתון מסורתי ברחובות תל־אביב. איש אינו מתכוון לבטל אותו: להפך, מרתכר בהרחבה ובעיבוי כמות הרצים. אז בבקשה להפסיק ל„קטטר" ולהוריד את הבכיינות הזאת מן הכותרות ומטורי היום של המוחכים הלאומי.

רשמי קאלגארי – גם אנחנו־שותפים

מאת ברוך־דגון

ספורטאים ישראלים לא השתתפו, אמנם, באולימפיאדת החורף בקאלגארי, אולם הספורט הישראלי, כמו הטוטו, יהיה שותף מלא לגולשי השלג – דרך הטלוויזיה.

ההכנסות משידורי טלוויזיה והמפרסום התירו בידי הועד האולימפי הבין־לאומי סכומים לא מבוטלים גם לאחר שהמארגנים הקנדים נטלו את חלקם. על־פי התקנון האולימפי מתחלקת ההכנסה בין כל המדינות, המסונפות לועד הבין־לאומי, ולא רק בין המשתתפות. הכנסתן של המדינות המשתתפות מתבטא בתוספת על כל חבר במשלחות שלהן, מעין „פרמיית גולגולת".

מה זהיה, איפוא, חלקו של הועד האולימפי הישראלי ברווחי קאלגארי? התחזית היא 7500 דולאר. סכום מכובד עבור מי, שספורט החורף שלו הוא גלישה על גבי שקית ניילון במדרונות החרמון. אגב, המדינות המשתתפות באולימפיאדה יזכו, כנראה, מ־500 דולאר על כל משתתף. לצד תשלום המינימום עבור התחרות במשלחה האולימפית.

צ'סנוקוב ניצח את מנסדורף ועלה לגמר

הטניסאי הסובייטי אנדרי צ'סנוקוב ניצח את עמוס מנסדורף ברבע גמר התחרות באולרנד מלורידה. בשלוש מערכות, 6:4, 2:6, 3:6 ועלה לגמר לאחר שניצח גם את האמריקאי ג'יי. ברגר בשלוש מערכות.

צ'סנוקוב יתמודד בגמר מול הצ'כי מילוסלאב מציר, שגבר למעשה על שני האמריקאים אגאסי ודייר ביום 5:3, 6:3, 6:3.

באותה עת מתקיים טורניר לנשים בוקה ראטון שבפלורידה. בחצי הגמר ישחקו שתפי גראף מגרמניה, שניצחה בקלות את הצרפתיה פרדיס 6:1, 2:6 ותיפגש בחצי הגמר את פאם שרייבר. חצי הגמר השני יהיה בין קריס אוורט והארגנטינית גבריאלה סבאטיני.

ההפתעה היתה ברבע הגמר, כאשר הפורטוריקנית בת ה־16 מרי־ג'ו פרננדס ניצחה את הצ'כית הלנה סוקובה 4:6, 3:6.

קליעה

מיכאל אוזר מהפועל ת"א ניצח אתמול בתחרות ארצית ברובה אויר ע"ש יעקב רובינשטיין, מי שהיה גזבר מרכז הפועל והמטווח בפ"ת נושא את שמו. במקום השני זכה טל כוזן ממכבי רעננה – 381 נקודות ושלישי סיים אשר דורון מבית הלוחם – 374 נקודות.

סיוף

לילך פריסקי מעכו סיימה במקום הרביעי באליפות אירופה לקאדטיות בסיוף, שנערכה באיטליה. הדבר מקנה לה מקום באליפות העולם לקאדטים, בחודש הבא בצרפת.

שירלי לסט מעכו סיימה במקום ה־12 ויובל סגל מכפר־סבא סיים בתחרות לבנים במקום ה־12.

סלטיקס – 122 / אינדיאנה – 112

אלה תוצאות משחקי יום שישי בליגת האנ.בי.איי: בוסטון סלטיקס – אינדיאנה 112:122; דטרויט – פיניקס 88:116; יוטה – וושינגטון בולטס 107:109; פילדלפיה – סקרמנטו 118:124; קליבלנד – סאן־אנטוניו 107:117; אטלנטה ניקס 115:122; מילווקי – דנוור 93:132; גולדן סטייט – קליפרס 96:101.

הערב שלושה משחקי השלמה

מאת שמואל קליגר

שלושה משחקי השלמה יהיו הערב בשמינית גמר גביע המדינה בכדורסל. המדובר במשחקי שארית מן השבוע שעבר שנדחו מחמת קצר חשמל בשם לאולמות.

אליצור הרצליה תתמודד עם הפועל גוזרים: הפועל אוזר (ליגה ארצית) – מכבי נתניה; הפועל רמת־ישי (ליגה ארצית) – מכבי רחובות.

פצועים בקטטה לאחר משחק בזכרון יעקב

מאת יוסי ליבוביץ'

בקטטה המונית שפרצה אתמול אחר הצהריים, לאחר משחק הכדורגל בין הפועל זכרון יעקב והפועל יפיע מליגה ג' שבמהלכה נטלו חלק יותר מ־120 שחקנים ואוהדי כדורגל משתי הקבוצות, נפצעו שוער זכרון יעקב במכשיר חד ואושפז בבית החולים „הלל יפה" בחדרה.

הקטטה אירעה בסיום המשחק, בשעה שהשחקנים והאוהדים היו כבר בדרך הביתה. ידוע, כי בין שתי הקבוצות שורדת מתיחות בעקבות מפגש שהיה בעבר.

כדוריטורה

מעט פרץ

נוטינגהאם הפתיעה את ארסנל במגרשה – ניצחה 1:2 בגביע

הניצחון של בריאן קלאף העניק אתמול מתנה נהדרת למאמנם בריאן קלאף. הם ניצחו ברבע גמר הגביע את ארסנל ב„הייבורי" – 1:2. זו הפעם הראשונה, בו יופיע קלאף בחצי הגמר כמאמן או שחקן, ב־32 שנותיו.

שערים מרגלי פול וילקינסון, בדקה ה־42, ובריאן ריס, בדקה ה־73, היכו בתדהמה את שחקני ואוהדי התותחנים, שקיוו להצלחה גם בגביע זה, לאחר שהעפילו לגמר גביע הליגה.

ארסנל סבלה ממציאתו של כלמה דייויד אוליירי בדקה ה־36. שש דקות לאחר מכן הובקע ה„יערני" את השער הראשון מרגלי וילקינסון, במסירה מבנו של המאמן, נייג'ל.

את השער לארסנל הבקיע דייויד רוקסטאסל, שתי דקות לפני הסיום, אך לא היה בשער זה כדי לשנות את עובדת עלייתה של נוטינגהאם להצי־הגמר.

שתי הקבוצות האחרות שהבטיחו מקומן בשלב חצי הגמר, הן לוטון ווימבלדון. לוטון גברה על פורטסמות בשיעור 1:3 ווימבלדון ניצחה את ווטפורד 1:2.

מיק הארפורד, שביקר בארץ עם הנבחרת האנגלית, היה מעורב בכל שלושת שערי לוטון. לראשונה נגח לעבר חברו דני וילסון, שחלף על פני שני שחקנים ובעט לרשת. בשניה מסר שוב בראשו למארק סטין, ששוב מצא את הרשת (שני השערים הובקעו תוך 22 דקות הפתיחה). את השער השלישי הבקיע מיק קוזין, שתי דקות מהסיום.

וימבלדון הפתיעה משערו של האורח מלקולם אלאן, אך ידעה להתאושש ולהגיב בצמד שערים מרגלי המחליף אריק יאנג (48) וג'ון פאשאנו (73), שערו ה־19 העונה.

המשחק הרביעי יערך היום, כאשר מנצ'סטר סיטי מהליגה השניה תארח את ליברפול.

● בגביע הסקוטי מתקנאה סלטיק בליברפול ואף היא שועטת ל„דאבל". אתמול ניצחה ברבע גמר הגביע את פאטריק סיסטייל 0:3. ביתר המשחקים: אברדין – קלייד 0:5; דאנדי – דאנדי יונייטד 0:0; הארטס – דאנפרמלין 0:3.

● במשחקי הליגה האנגלית השנו התוצאות הבאות: צ'רלטון – ווסטהאם 0:3; צ'לסי – אברטון 0:0; מנצ'סטר־יונייטד 1:4; קובנטרי – סאותהמפטון 1:2; נוריץ' – טוטנהאם 1:3.

יום ספורט מרתוני מרתק של נשים שבסיומו מצעד הצדעה לכל כוכבות העבר

מאת שמואל קליגר

ישן חדש שימשו בשבת עקבתיה בשעות הצהרים באולם הכדורסל של אוניברסיטת ת"א (וגם במגרש הטניס הסמוך) בשלב ה„דרבי"-של־ימים עברו השמלה את המנהלת השלום־עד לשלב... זה המוכריע של הערב, כאשר מארגני יום הספורט לנשים (לציון יום האשה הבין־לאומי) קראו בשמות כוכבות העבר, מרים סידרנסקי, אגנס קלטי, אסתר רוט, שושנה ריבנר ורבות אחרות שנקראו לקבל את פרסי הוקרה.

אלה היו דקות ההתרגשות הגדולות של ספורטאיות העבר, שהזכירו למעטים שהגיעו לכאן, כי הספורט הנשי ידע כבר ימים גדולים בעבר הרחוק והקרוב אף הביא לנו ספורטאיות בעלות שם עולמי שזיכו את ארצותיהן, ולא רק את ישראל, בכבוד ויקר. אגנס קלטי נציגת הונגריה בהתעמלות ואנגליקה רוזיאנו בטניס שולחן היו רק דוגמאות בולטות של התופעה־הנשית בספורט הישראלי משולל ההישגים.

יום הספורט הארוך החל בשעות הבוקר המוקדמות בטורניר טניס להוכבות שנגמר בשעות אחה"צ המאוחרות. הסיום היה צפוי בבכורה זכתה אסתר שהמרוב רוס ניצחה בגמר את את הדס אושרי. במקום השלישי זכתה סמדר אייל.

והיה גם טורניר כדורסל לילדות בשעת מקבילות והמבודה זכתה קבוצת הפועל גליל תחתון.

האירוע התחיל להתחמם כשעל משטח הפרקט הגיעו בנות הפועל ת"א והציגו בפני הצופים תרגילי התעמלות מרהיבי עין. הבנות הבוגרות (הצעירה שבהן יעל ניסים בת 9) עוררו תשואות ממשכות בתרגילים המהירים. קפיצות מרשימות במהירות ובמיומנות מרהימה. עד מהרה הבנו את הפרינציפ: הבנות הללו הן לא פחות ולא יותר אלופות ישראל בהתעמלות מכשירים וכך לא ידעו העיניים שובע מהמראות שעל הפרקט. כאלו 'סלטות' מושלמות על רקע מנגינות ישראליות עד שהראש מסתחרר למראן. בראוו!

אח"כ חזינו במשחק כדורסל בהשתתפות בנות נבחרת ישראל ומיד הקודיה. גם כדורגל הן יודעות, הבנות. בנות מילן שיחקו נגד אוסף של כדורסלניות בענף הגברי, כדורגל. ומי ניצח? הכדורסלניות. אלומה גורן היתה הכדורגלנית ואסטרטגית ביותר. לא היה מי שיוכל לעמוד מול בעיטות התותח שלה. חברתה לנבחרת הכדורסל אורלי קסטן הצטיינה בשער. שלושער של אלומה גורן התוצאה בסיום 2:5 לזכות הכדורסלניות. גם בכדורגל הן על הגובה.

וגלי קוריה במשחק אי אפשר. הכרוז, נציגת גלי צה"ל, מכירה לאלומה גורן (לאחר שהאוהדות בעצה לעבר התקרה. אלומה גורן זה לא המיגרש בקיבוץ.".

בסיום משחק כדורסל של בנות מילן, בינן לבין עצמן, מודיעה הכרוז לנשים שבקהל לא להתביישׁ ולרדת למשטח ולהשתתף בהתעמלות אירובית. אך אף אחת לא קמה. למה מתביישות. וכך נוקפות הדקות ובמקום התעמלות אירובית שומעים מוסיקה רעשנית מהרמקולים הענקיים.

רושם עז עשו תרגילי הקרטה שהודגמו המאומנת סו כץ בעזרת המדרגים עודד שרייר. נשים ונערות יכלו ללמוד בדיונות קרב מגע לשעת הצורך. זה יכול להיות יעיל בכל מקרה של נסיון אונס או כל נסיון תקיפה אחר על רקע מיני ובכלל. בהתחלה, ל„זומים הקנה", חזינו בקרבות דמיוניים נגד יריבים דמיוניים והיו גם אגרופים ובעיטות דמיוניות. אחר כך היו גם הדגמות של סבביקסות יסודיות בליזר קריאות משונות. משהו בין יפנית וסינית ואולי קוריאנית. מה זה משנה, העיקר התרגיל.

אם הבחור נותן צביטה בתוסיק – מרגימים לך – יש פתרון. מעיפים את הבחור ב„סלטה" באויר. ואם הוא מנסה להתחיל איתך באוטובוס – כנ"ל. ובכל מקרה לא מזיק אם נותנים לו בעיטה כהוגן במקום ההוא. עודד שרייר היה עדות אילמת ופאסיבית לכל התרגילים הללו.

ויש גם קרטה מיוחד לשבירת קרשים. כמט לא יאומן: אותו של עודד ודליה הדגימה והדגמה היה וגם סו כץ הראתה שאפשר לעשות את זה וברגל.

בסוף הערב המהנה ראינו גם משחק כדורסל שעמד על רמה גבוהה במיוחד ובו ליהוסמו בנות הנבחרת המתכוננות לאליפות אירופה וניצחו את כוכבות הליגה (24:38) 51:73. ענת דריינד ואלומה גורן היו טובות יותר מרי עבור הכוכבות. שחקניות שתי הקבוצות יכלו רק להצדיע בהפסקה לאורות מכוכבות העבר שעלו ובאו כדי לקבל את התשואות.

ואז הגיעה ההתרגשות לשיאה. בזו אחר זו עלו ובאו סופה אפשטיין שהיתה אלופת הטניס במשך 12 שנים: מירה בולבה בעלת 19 תארים בזריקת כדור וביסקוס: אלנה ויסברג – הגייפת כדור ברזל; רלי מלחי ששיחקה כדורסל בנבחרות ישראל ובליגה: מרים סידרנסקי אלופת ישראל בריצות הקצרות והבינוניות ומי שהשתתפה באולימפיאדת טוקיו.

וראינו גם את תמי סגריק, כוכבת הכדורסל של הנבחרת בעבר; פאולינה פלד, מקבילת ה„גליקשטייך" ו„המבנדורה" המקורי בטניס הנשי ששיחקה בוימבלדון; אגנס קלטי המתעמלת שזיכתה את הונגריה בזהב האולימפי: אנגליקה רוזיאנו שהיתה אלופת העולם בטניס שולחן; שושנה ריבנר אלופת ישראל בשחיה, השתתפה באולימפיאדת מלבורן; תמר שומבר, כדורסלנית: חנה שוסיי – 28 תארים בריצות בינעיות ואחזות (בעלה מקבל את הפרס בקשומה); רונית שטייגר – שוערת כדורי ומנהלת הנבחרת: צפורה רובין, אלופת עולם לנכים בזריקת כידון והדיפת כדור ברזל וזהבה שמואלי הרצה למרחקים ארוכים. לא ראינו שם את רות פלד בהתעמלות מכשירים: גם השייטת לידיה לזרוב, הקופצת לגובה מיכל למדני והשחיינית שלומית ניר לא היו בין הבאות אך רק איזכור שמותיהן גרם להתרגשות בסיומו של ערב ספורט נשי נפלא.

הפסד למוליכת הטבלה בגרמניה

בליגה הגרמנית ספגה המוליכה ורדר ברמן הפסד חוץ 1:0 לשטוטגארט. יתרונה בפיסגה קטן לשתי נקודות, לאחר שהאלופה באיירן מינכן, הדולקת בעקבותיה, ניצחה את בורוסיה מינשאנגלאדבאך 0:1. לברמן, בראש הטבלה, 37 נקודות, לעומת 35 של באיירן.

קלן, השלישית בטבלה, נפרדה עוד ביום שישי בתיקו 1:1 עם לברקוזן.

יתר התוצאות: דורטמונד – פרנקפורט 1:3; נירנברג – מאנהיים 0:1; האמבורג – הומבורג 1:2; קייזרסלאוטרן – קרלסרוהה 1:1.

פרקיס זכה בגמר סבב פרנקל בטניס

בגמר כל ישראלי בטורניר הטניס, במסגרת סבב פרנקל, גבר אתמול בחיפה שחר פרקיס על גלעד מרגשטיין בתוצאה 6:4, 3:6, 3:6.

בגמר טורניר ונאסה פיליפס לנשים ניצחה אנדריאה קצר בת ה־16 מדרום אפריקה את מוריל רויימס מהולנד 6:3, 4:6, 4:6.

ההולנדים ברויימס וולקמנס זכו בזוגות, לאחר נצחון על פרקיס ואהוד וייגברג 3:6, 7:6, 6:7. בגמר הזוגות לנשים ניצחו סבין משוודיה ואלונן מפינלנד את הישראליות ברנר וסגל 1:6, 5:7.

טניס

במגרשי הפועל ת"א ומכבי צפון ת"א החלה בסוף השבוע התחרות הראשונה מסוגה לזוגות ולזוגות מעורבים לוותיקים על־שמו של סטיוארט קיי שהיה מותיקי מועדון הפועל בת"א.

בין התוצאות שהושגו. בגילאי 35 העפילו לחצי הגמר עודד שי ורובין לאו שגברו על מיקי רהב ושלמה קופרמן 6:2, 7:5, 6:2. שמואל לר' ויעקב בר – רובין עייט ושמואל עצמון 6:2, 6:4, יעקב קסטנבויים ואלי מן – אלכס סוגר ויגאל וילברמן 6:4, 7:6.

בגילאי 45 העפילו לחצי הגמר אהוד דגן והרולד יענקלביץ שגברו על יעקב שקר ומאיר כהן 6:2, 6:1. משחק מעניין צפוי ברבע בגיל זה בין אלוף העבר, גבי רובינצקי ומייק זאבי לבין אלוף העבר, אריה אבידן יחד עם יוסף שוחמן.

מקרב הנשים העפילו לחצי הגמר טובה אפשטיין ואסתר רוזנגרטן שגברו על אסתר חיון וזהבה צארום 6:3, 7:5. בתחרויות משתתפים 250 טניסאים וטניסאיות.

כדורעף

מאת אבי פלד

אלופת המדינה בכדורעף, הפועל מטה־אשר העפילה אמש למשחק גמר הפליי־אוף בכדורעף לאחר שגברה במשחק הקובע את הפועל בת־ים בתוצאה 1:3 (15:7, 9:15, 15:7, 15:4).

המשחק התעלה לרמה גבוהה ובלטו בו אורי חבר, גלעד דהרון ואורן שר אצל המנצחים. רפי רולניק ואבי סולון אצל המנוצחים.

במשחק אחר ניצחה כפר־סבא את הפועל שריד בתוצאה 0:3 (15:9, 15:6, 15:3). ביום שלישי יערכו המשחקים האחרונים בשלב הדרוג של הפליי־אוף.

טבלות ליגה א'

	צפון			
1.	בית שאן	21	14-30	31
2.	מכבי טמרה	21	17-31	30
3.	מכבי חדרה	21	15-24	28
4.	מכבי עפולה	21	25-32	26
5.	אחי נצרת	21	16-19	22
6.	קרית־שמונה	21	22-22	21
7.	בית"ר חיפה	21	25-22	21
8.	מכבי עוספיה	21	20-18	21
9.	הפועל טייבה	21	22-22	20
10.	בית"ר נהריה	21	16-13	19
11.	קרית־אתא	21	20-16	19
12.	הפועל סירה	21	16-15	18
13.	טירת הכרמל	21	22-19	16
14.	הפועל רעננה	21	27-19	16
15.	בני־נצרת	21	25-13	13
16.	הפועל טמרה	21	33-18	13

	דרום			
1.	בית"ר רמלה	21	11-28	31
2.	ראשון לציון	21	16-30	29
3.	הפועל אשדוד	21	17-29	26
4.	קרית־גת	21	11-21	26
5.	קרית־אונו	21	13-19	26
6.	הפועל אשקלון	21	12-17	23
7.	אור־יהודה	21	16-17	23
8.	לזרוס חולון	21	16-17	23
9.	בית שמש	21	28-22	21
10.	קרית־מלאכי	21	21-22	20
11.	הפועל מרמורק	21	25-23	19
12.	הפועל דימונה	21	17-19	17
13.	מכבי הרצליה	21	28-13	15
14.	הפועל רמלה	21	26-14	13
15.	רמת השרון	21	28-15	12
16.	הפועל אזור	21	32-9	12

מכבי טמרה צימקה הפער לנקודה אחת

מאת שמואל טל

במשחק המרכזי של ליגה א' במחוז צפון נפרדו אתמול קבוצות מכבי חדרה והפועל בית־שאן בתיקו 2:2. אובדן הנקודה של בית־שאן, איפשר למכבי טמרה, שגברה בטירת הכרמל על הפועל המקומי בשיעור 0:2, לצמק את הפער ביניהן לכדי נקודה אחת.

במחוז הדרומי אין חדש. בית"ר רמלה ממשיכה לצבור נקודות. אתמול גברה בבית על הפועל מרמורק 1:2 ושמרה על מקומה בפיסגה. הפועל ראשל"צ, שגברה על בית־שמש 2:3, צמודה אליה.

מכבי קרית־גת ספגה הפסד 1:0 מהפועל אשדוד ופינתה את מקומה השלישי למנצחים. גם הפועל קרית־אונו ניצחה 0:1 את שכנתה מאור־יהודה ועוקבת אחר קבוצות הצמרת.

בתחתית הצפונית נצחון ראשון להפועל טמרה (על מכבי עוספייה) לאחר זמן רב. בדרום התחליפו שוב אזור ורמת השרון מקומות, לאחר שאזור נוצחה ורמת השרון סיימה בתיקו את משחקה מול קרית־מלאכי.

● בחדרה: מכבי חדרה – הפועל בית־שאן 2:2. יתרון של שני שערים לא הספיק למכבי חדרה. הם הבקיעו מרגלי נחום (21) ומויסה (33 פנדל), אך ספגו צמד במחצית השניה, מרגלי בן־סימון (64) וביטון (90). שפט עזבריה בן־יצחק, 1000 צופים.

● בטמרה: הפועל טמרה – מכבי עוספייה 1:2. סוף סוף נצחון לטמרה, בזכות צמד של יאסין (3) וקבאבו (51). זמן בלוש האורח השווה זמנית בדקה ה־52. שפט עזר זלמן, 1000 צופים.

● בנהריה: בית"ר נהריה – הפועל קרית־שמונה 0:0. משחק חלש וירוד ברמתו, בו לא הובקעו שערים. שפט פרסה, 500 צופים.

מחוז הדרום

● ברמלה: בית"ר רמלה – הפועל מרמורק 1:2. יתרון מקומי, שהתבטא בצמד שערים תוך שבע דקות, מרגלי אבי כהן (63) וששון כהן (70). האורח זרח שעובי הקטין שש דקות מהסיום. שפט בני כהן, 1000 צופים.

● בראשון לציון: הפועל ראשל"צ – הפועל בית־שמש 2:3. משחק מצויין, בו הבקיעו נצח מסעובי (20, 35) ודוני לוי (59) למנצחים ומימון (26) ושקורי (85) למנוצחים. שפט ליפקוביץ, 1000 צופים.

● באשדוד: הפועל אשדוד – מכבי קרית־גת 0:1. שער של יגאל כהן, שניות ספורות לפני סיום המשחק, הריץ גורל מפגש הצמרת. שפט פרוסט, 4000 צופים.

● באור יהודה: הפועל קרית־אונו – הפועל אור יהודה 0:1. וינשטיין האורח הבקיע את שער הנצחון, 10 דקות לפני סיום המשחק. שפט בן נתן, 800 צופים.

● בדימונה: הפועל דימונה – הפועל רמלה 1:2. נצחון חשוב לדימונה, במשחק תחתית. צמד של עזבריה צבי (69, 77). בזארגה האורח הקטין בדקה ה־80 מנקודת הלבנה. שפט דני קרזן, 100 צופים.

● ברעננה: הפועל רמת השרון – הפועל קרית־מלאכי 1:1. אזון האורח העניק יתרון לקבוצתו (35), אך דמו השווה כעבור 20 דקות. שפט בני בר, 500 צופים.

● באשקלון: הפועל אשקלון – הפועל אזור 0:1. שערו של בוסקילה, דקה לפני סיום המחצית קבע את תוצאת המשחק. שפט אילות, 400 צופים.

● בחולון: לזרוס חולון – מכבי הרצליה 0:1. חג'ג' הבקיע את שער הנצחון בדקה ה־53 ושלח את האורחים בידיים ריקות הביתה. שפט מועלם, 200 צופים.

מחוז הצפון

● בעפולה: מכבי עפולה – בית"ר חיפה 3:3. משחק רב שערים. אלבז המקומי הבקיע צמד (7, 71) וחברו דהן הוסיף שער (35), מול צמד של האורח עזיז (5, 24 פנדל) ועזרי כהן (52). שפט בן־נעים, 300 צופים.

● בסירה: הפועל רעננה – הפועל סירה 2:0. צמד של האורחים שרף (20) וטרבס (24) העניק לקבוצתם נצחון חשוב במאבק התחתית. שפט רזי מלכה, 500 צופים.

● בטירת הכרמל: מכבי טמרה – הפועל טירת הכרמל 2:0. יתרון מוחלט של האורחים, שהבקיעו ע"י אבו־דומי (23) ועזרי (68). שפט יעקב שיינר, 500 צופים.

● בטייבה: הפועל טייבה – הפועל קרית־אתא 3:0. משחק משובח של המקומיים, שהניב שלושה שערים מרגלי מוסא (32), חאג' יחיא (50) ואלחדר (66) מנקודה הלבנה. שפט חנה, 1000 צופים.

● בנצרת: מכבי אחי נצרת – הפועל בני־נצרת 2:2. ה„דרבי" של נצרת שייך למכבי, בזכות שעריהם של הלל קפלן בדקה ה־37 ומחשם בדקה ה־39. שפט רינאצ'י, 2500 צופים.

הערב ה„דרבי" ה־100 של ת"א

מאת משה כהן

ה„דרבי" ה־100 בין שתי התל־אביביות הגדולות יעמוד הערב (8.30 בהיכל הספורט) בסימן התאוששותה של מכבי ת"א וניסיונה של הפועל ת"א להוכיח בנצחון, שיבטיח לה למעשה את המקום השני בליגה.

אם דרבוס לא היתה זוכה בנצחון הסנסאציוני על ברצלונה, היו ה„אדומים" נחשבים ל„פייבוריטים" במשחק הערב, אולם אירועי השבוע האחרון הרימו את המכבים מחקרשים והערב הם ה„פייבוריטים" לזכות בנצחון.

אין ספק, כי לפחות על הנייר נראים יחסי הכוחות שקולים, אבל השאלה הגדולה היא, האם שחקני הפועל יצליחו סוף סוף להציג את יכולתם האמיתית מול מכבי ת"א, בהיכל הגועש של יד־אליהו. בשבועות האחרונים לא היו לשחקני הפועל מבצעים רציניים, כך שקשה לחזות את יכולתם לקראת משחק הערב.

לרשותו של משה ויינקרץ עומד צוות שחקנים גבוה יותר. אם הפועל תשחק עם שלושה שחקנים גבוהים–מרסר, איימס ולאסוק, יהיה לה יתרון משמעותי מול מאגי ובארלו, אבל משום מה לא משחקים לרוב שלושת הענקים יחדיו, כך שיתרון הגובה עשוי להתבטל. לדעתי, השליטה מתחת לסלים היא שתכריע בסופו של דבר את גורל המשחק. מענין גם יהיה לראות, אם לאבאן מרסר יצליח סוף סוף להציג יכולת טובה מול קוין מאגי.

רבות יהיה תלוי גם ביכולתם של עמוס פרישמן, יונתן דלול וחיים זלוטיקמן. ביום רביעי נפתח כבראה דף בחרש במכבי ת"א. שחקניה יעלו הערב והדורי רוח התלהבות והם ינסו לשחזר את דקות המחצית הראשונה המצויינת שלהם מול סאמון קלן.

מכבי תפתח את המשחק עם ליפין, סימס, ג'מצ'י, מאגי ובארלו. מיק ברקוביץ, שגילה יכולת חלשה מול סאטון קלן, מקוה להתאושש הערב וכידוע, מיקי אוהב משחקי „דרבי".

נראה שצפוי לנו משחק שקול, שבו תזכה הקבוצה שתשתחרר ראשונה מהמתח.

משחק הערב יפתח שבוע כדורסל מרתק ומכריע. מחר יערכו יתר משחקי המחזור ה־20 בליגה הלאומית בכדורסל והערבם יעמוד המשחק בין הפועל חולון ואליצור נתניה.

ביום רביעי תשחק מכבי באולם „להדומט" מול אורתז הצרפתית וביום חמישי יערך המשחק החוזר בין הפועל גליל־עליון לאליצור נתניה. באותו ערב יצפו שחקני ואוהדי מכבי ת"א לברצלונה, שם תתמודד הקבוצה המקומית מול טרייסר מילאנו. נצחון של טרייסר עשוי להעניק למכבי את כרטיס ההשתתפות במשחק חצי הגמר.

● קבוצת מכבי היתה החליטה לפסול את השופט עוד הרביק משיפוט במשחקיה. במכתב הגר תקיים בהודעתו, השמיעו הזוגאים טענות קשות כלפי השופט ושעה לקיפוח קבוע מצידו בעת משחקיה.

● שוקבה שופט העבר של בית"ר ת"א, ג'ורג' מורו, הפתיע בסוף השבוע את ראשי הקבוצה, כשהודיע להשאר בארץ גם בעונה הבאה. כשחקן מאמן עם שכר סמלי. מורו לא יוכל לשחק בליגה הארצית, אבל בבית"ר שוקלים בחיוב את ההצעה.

ט. שולחן

באליפות מכבי בטניס שולחן זכו אתמול מנחם שטיין בין הגברים וענת פריד בין הנשים. שטיין בן ה־33 ממכבי ת"א ניצח את חברו לאגודה, זוו פרץ – 2:1. ענת פריד ניצחה את אפרת מאירי מנתניה 2:0.

בגמר הדרגה ב': אבי ישראלי (חיפה) – שמואל שור (כפר המכביה) 0:2; סניורים: עו"ד בני מרידור (מכבי יפו ת"א) – לזר רובנבוק (כפר המכביה) 0:2.

זוגות גברים: זו פרץ ומיקי ויקל – מנחם שטיין וניסן מוסייב 2:1; זוגות נשים: מיכל יוספבג ושירלי סגל – ענת פריד וורד קליר 2:1; זוגות מעורבים: ענת פריד ואורי שמידט – מיכל יוספבג וניסן מוסייב 0:2.

בניסוי שנערך ב„בילינסון" עם עשרות ילדים:

טיפול תרופתי שיפר את יכולת הלמידה

כ־10% – ויש אומרים: 15% – מן הילדים (ובמספרים מוחלטים בארץ: כ־100,000 ילדים) סובלים מקשיי למידה, חולפים או תמידיים, שמקורם לא בהכרח שכלי ירוד, אלא בפגמים אורגאניים מסוימים במוח. בתחילה רווחה הדעה שרק פגמים אורגאניים קשים, כגון אלה הנגרמים על־ידי חבלה (למשל, בתאונה), הרעלה או הפסקה זמנית בקליטת החמצן במוח בזמן הלידה, הם הגורמים לקשיים אלה, אבל מאוחר יותר אובחנו גם מקרים קלים יותר מסוג זה הנובעים ממה שקרוי „היזק מוחי מזערי", שטיבו עדיין אינו ברור כל צורכו. אחת הדוגמאות לתופעה זו היא הדיסלקציה, המתבטאת בקשיים גדולים בקריאה. אין צורך לפרט ולהסביר, מדוע קשיים בקריאה מכבידים גם על הלמידה, אם כי מחקר שנערך בארה"ב הראה שאחוז הסובלים מדיסלקציה בקרב הסטודנטים היה גדול יותר באוניברסיטה היוקרתית „הרווארד", שאליה מתקבלים רק בוגרי תיכון מצטיינים, מאשר באוניברסיטה אחרת, „רגילה".

זה עשרים שנה קיימת תרופה לטיפול בליקויים אלה, פירצטם שמה. לא ברור בדיוק, כיצד היא פועלת, אך קיימת השערה שהיא מגבירה בכמות את ייצור ה־ATP – החומר האנרגטי המנוצל כיסוד כל התהליכים המטבוליים – ובאופן זה היא מקדמת את הסינתזה של החלבונים בתאי העצב של קליפת המוח. מבחינת הרכבה הכימי היא דומה לחומר המצוי בגוף – נוירוטרנסמיטר מסוים הקרוי בר"ת GABA. לכן השימוש בפירצטם איננו מוביל לתופעות לוואי. זהו אחד היתרונות החשובים של תרופה זו על התרופה ריטלין, המשמשת לאותה מטרה עצמה. יתרון חשוב עוד יותר: נראה שהפירצטם משפיעה לזמן ממושך יותר מאשר הריטלין. מאידך יש אנשים המגיבים טוב יותר על הטיפול בריטלין מאשר על הטיפול בפירצטם.

עם זאת קיימים חילוקי דעות בין החוקרים לגבי תועלתה של הפירצטם. מכל מקום, השפעותיה אינן דרמטיות וזו אולי הסיבה העיקרית לכך, שהיא אושרה אמנם לטיפול סדיר בכמה ממדינות אירופה, במערב כמו במזרח, אבל לא בארה"ב (וגם לא בישראל). בתחילה היה נוהג להשתמש בה רק לטיפול בקשישים הסובלים מליקויי זכרון וכדומה, אבל בעשר השנים האחרונות משתמשים בה גם לטיפול בילדים הסובלים מקשיי למידה.

צוות מבית־החולים „בילינסון", שכלל את מנהל היחידה לנוירולוגיה של ילדים, ד"ר רפאל וייץ, ואת פרופ' אבינעם גלצר, הפסיכולוג הקליני הראשי של המכון האנדוקרינולוגי, ערך בשלוש השנים האחרונות ניסוי בתרופה פירצטם ב־57 ילדים, מהם 47 בנים ו־10 בנות (אגב, יחס זה, של 5:1 בקירוב, משקף פחות או יותר את היחס בין מספר הבנים והבנות הסובלים מקשיי למידה). בשלב הראשון ניתנה התרופה במשך שמונה שבועות למחצית מילדים אלה, בעוד הילדים האחרים קיבלו פלסבו (תרופת דמה). הניסוי נערך בשיטת ה„סמוי כפולות", כלומר: לא הילדים ולא הרופאים המטפלים ידעו, אילו מן הילדים קיבלו את התרופה, ואילו – את הפלסבו, והדבר נתגלה רק בסוף הניסוי עם פענוח הצופן שסימן את מנות התרופה השונות.

לפני תחילת הניסוי נעשו לילדים מבחנים שונים לבדיקת כושר הלמידה, הזכרון וכו'. מבחנים כאלה נערכו גם בסיום השלב הראשון של הניסוי ואז נתגלה שיפור מסוים, אם כי לא דרמאטי, אצל רוב הילדים – לרבות אצל חלק מן הילדים שקיבלו פלסבו, אם כי בשיעור קטן יותר: אצל הילדים מקבוצת הביקורת הושג, כנראה, השיפור הקל הודות למבדקים החוזרים ובגלל המסר שקיבלו, כי קשייהם בלימודים אינם נובעים מעצלנות. השיפור הניכר ביותר היה בתפיסה המרחבית, ולעומת זאת היה השיפור קטן יותר במבחן של סידור קוביות, בחשיבה המילולית ובחשבון.

בשלב השני ניתנה התרופה לכל הילדים, תוך השוואת הזמן: בני הקבוצה הראשונה קיבלו אותה במשך 16 שבועות נוספים, ובני קבוצת הביקורת – במשך 24 שבועות. הפעם היו התוצאות טובות יותר, אם כי שוב לא דרמאטיות ולא אצל כל הילדים. נראה, כי יש כאן קרבה של אפקט התרופה עם אפקט הלמידה וכן דומה, כי הפירצטם איננו מועיל אלא בחלק מן המקרים, וגם אם הוא מועיל – השפעתו שונה מילד לילד. רוב הילדים שלא הפיקו תועלת מן התרופה היו מאופיינים, מלבד בקשיי הלמידה שלהם, גם בהפרעות התנהגות. חלק מילדים אלה גם קיבלו בעבר את התרופה האחרת, ריטלין, וייתכן שבהגיעם לניסוי ב„בילינסון" סבלו לאו דווקא מקשיי למידה, אלא מהיעדר מוטיבציה – ולגבי בעיה זו הפירצטם הוא חסר־אונים לחלוטין. ייתכן גם שאפשר לעמוד על יכולתו של ילד עם קשיי למידה להפיק תועלת מן התרופה גם לפי רמתו של הורמון מסוים בדם, ואם כך הדבר – אפשר יהיה, בעזרת בדיקת דם, לנפות מראש את הילדים שלא כדאי לתת להם טיפול זה. סוגיה זו נבדקת עתה על־ידי ד"ר וייץ ופרופ' גלצר.

יצוין, ששליש מן הילדים (או נכון יותר: הוריהם) ביקשו להמשיך בטיפול בפירצטם גם לאחר גמר הניסוי.

החוקרים סבורים, כי השיפורים שהושגו אינם רק תוצאה של השפעת התרופה, אלא גם של למידה (כפי שתוכיח העובדה שהוזכרה לעיל כבר השיפור שחל גם אצל הילדים מקבלי הפלסבו). היוצא מכאן שאפשר להעלות את רמת הלמידה לפחות של חלק מן הילדים האלה גם על־ידי עצם הלמידה, ללא מתן תרופות. כן מדגישים וייץ וגלצר, כי הטיפול התרופתי איננו צריך לבוא כתחליף לטיפולים הפסיכולוגיים, אלא כתוספת להם. „אל נשלה את עצמנו: הפירצטם איננו מבטל את הצורך בטיפול הפסיכולוגי בילדים עם ליקויי למידה", אומר ד"ר וייץ.

אגב, הצוות ב„בילינסון" ערך ניסויים בפירצטם גם באנשים מבוגרים – רובם בני 60 פלוס שעם הגיל נתגלו בהם קשיים שכליים המפריעים להם לתפקד במקצועם, כגון מורים ומהנדסים – וכן בילדים ללא קשיי למידה, וגם אצל חלק מבני שתי הקבוצות האלה הושגו שיפורים.

מדוע אמריקאי מוכן להזריק לעצמו את הנגיף הנחשב אחראי לאיידס

... לא מפני שהוא קץ בחייו, אלא משום שלטענתו לא הוא הגורם של המחלה

רוברט גאלו, אחד משני המגלים של נגיף האיידס (השני הוא מונטנייה הצרפתי), טוען שהוא רואה את עצמו כידיד קרוב של פיטר דיוסברג, אבל את רעיונותיו הוא מגדיר „שטות מסוכנת". „פיטר יכול לגרום אסון ממש. הוא אומר למעשה לאנשים, שהם יכולים להזדיין ללא הגבלה ולהידבק בנגיף מבלי לחשוש. על טענה זו אינני מוכן לסלוח לפיטר".

הנגיף הוא, כמובן, נגיף האיידס, הקרוי היום HIV, כלומר: נגיף הכשל החיסוני, ודיוסברג הוא פרופסור לביולוגיה מולקולרית באוניברסיטת קליפורניה בברקלי, ולא סתם פרופסור, אלא פרופסור מכובד ביותר, מומחה בעל מוניטין בין־לאומיים, ויש אומרים: המומחה בה"א הידיעה בעולם, לרטרווירוסים – סוג של נגיפים שגם נגיף האיידס נמנה עמם. הוא גם אחד החוקרים שגילו לפני שנים אחדות את האונקוגנים – הגנים היכולים לחולל סרטן, כאשר הם מופעלים על־ידי גורמים שונים.

לא קשה להבין, מדוע יצא קצפו של גאלו על „ידידו". דיוסברג טוען כל הזמן, כי לא נגיפי ה־HIV הם גורמי מחלת האיידס, ובאחרונה החזיק לכת ואמר לכתב העיתון הבריטי „ניו סייאנטיסט", כי הוא מוכן שיזריקו לו נגיפים אלה ובלבד שיהיו נקיים מזיהומים, והוסיף על דרך הלצון: „לא הייתי רוצה שייקחו נגיפים אלה מן המעבדה של גאלו..."

על מה מבסס דיוסברג את טענותיו החריגות כל־כך? ראשית, הוא טוען, נגיף הא"ה איננו מתנהג כמו רטרווירוסים אחרים. הדעה המקובלת ב„מימסד של האיידס" היא, שנגיפים אלה פולשים לתוך תאי הדם הלבנים מסוג T־מסייעים, הממלאים תפקיד מפתח במנגנון החיסון הטבעי של הגוף, והורסים אותם: עקב כך נפגע מנגנון החיסון והחולה נעשה חשוף לזיהומים אחרים ולסרטן. כנגד השקפה זו טוען המדען מאוניברסיטת קליפורניה: הרטרווירוסים – בניגוד לכל שאר סוגי הנגיפים – אינם הורסים תאים. אדרבה, הם זקוקים להם כדי שיוכלו להתרבות בתוכם – והרי לא ייתכן שהנגיף גם קוטל תאים וגם מתרבה. רטרווירוס יכול להתרבות רק בעזרת התרבות התא שהוא פולש לתוכו.

טענה שניה בפיו של דיוסברג: כדי שנגיף יוכל לחולל מחלה, הוא צריך להיות פעיל מבחינה ביוכימית, ובמלים אחרות: צריך שיגנוב או יהרוס יותר תאים־פונקציונאים ממה שהגוף מסוגל לייצר מחדש כדי למלא את החסר. אבל

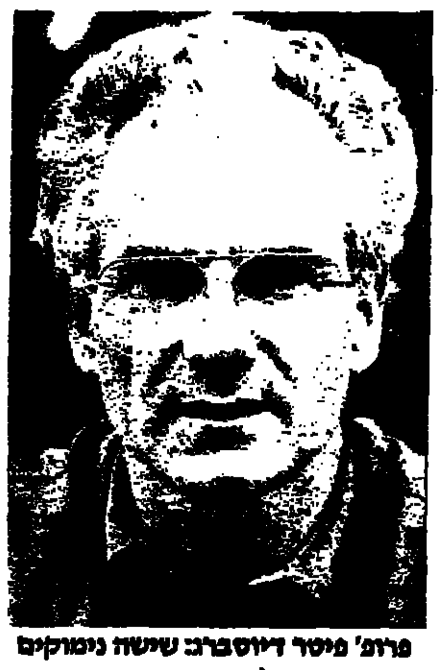

פרופ' פיטר דיוסברג: שישה נימוקים

תנאי זה איננו הולם את נגיף הא"ה: הוא פוגע רק בחלק זעיר מאוד מתאי ה־T, לערך אחד מתוך 10,000. „דומה הדבר כאילו אדם מאבד טיפת דם אחת מדי יום: אדם יכול היה לעמוד בהפסד זעיר זה, גם אילו חי 10,000 שנה".

וטענה שלישית: כאשר נגיף פתוגני „נורמאלי" חודר לגוף, הרי הסימפטומים של המחלה מופיעים תוך חודש או חודשיים לכל המאוחר, ואילו לנגיף הא"ה מייחסים החוקרים תקופה לטנטית, של תרדמה, בת חמש עד שבע שנים. דיוסברג גם טוען, כי השיטה הנהוגה היום לקביעה, אם אדם נדבק בנגיפי הא"ה או לא, מנוגדת לכל מה שמקובל אצל הווירולוגים: בשיטה זו מאתרים, בדרך־כלל, לפחות בשלב הראשון של הבדיקות, לא את נגיפי הא"ה עצמם, שהם קשים לגילוי, אלא את הנוגדנים לנגיפים אלה, מתוך הנחה שנוכחותם של נוגדנים היא עדות לנוכחותם של נגיפים, שהרי נוגדנים ספציפיים לנגיף זה או אחר נוצרים רק כאשר אותו נגיף מסוים חודר לגוף. אבל, טוען דיוסברג, הרי הנוגדנים נוצרים כתגובה על חדירת הנגיפים כדי לאסור עליהם מלחמה ולהשמידם, ולגבי כל המחלות הזיהומיות מקובל על המדענים, כי כאשר יש נוגדנים – כבר אין נגיפים. מדוע לא יחול הנוהג זה גם על הנוגדנים לנגיפי הא"ה – מקשה ומתריס דיוסברג.

ואם לא די בנימוקים אלה, הרי יש בפיו של המדען מברקלי נימוק נוסף, אף הוא כבד־משקל: עוד במאה הקודמת טבע רוברט קוך הגרמני, מגלה חיידק השחפת ומאבות הבקטריולוגיה, מספר כללים לקביעת הקשר הסיבתי בין מיקרואורגניזם מסוים ובין מחלה מסוימת. אחד הכללים האלה אומר, כי אם חיידק (ובעצם, גם נגיף) הוא המחולל של מחלה מסוימת, הוא צריך להימצא בכל החולים הלוקים במחלה זו: כלל שני אומר, כי אפשר להשרות אותה מחלה בבעלי־חיים, כאשר מזריקים לתוכם את החיידקים או הנגיפים הרלוונטיים. והנה, האיידס סותרת את שני הכללים האלה, מדגיש דיוסברג.

לדעותיו החריגות של דיוסברג נמצאו תומכים בעלי מוניטין ובהם אלברט סייבין, ממציא החיסון החי נגד הנגיף של שיתוק הילדים (ובזמנו – נשיא מכון וייצמן), והרי רובין, העובד יחד עם דיוסברג באוניברסיטת „ברקלי". אבל רוב המדענים דוחים את דעותיו של דיוסברג מכל וכל. ראשית, הם טוענים, יש עדויות למכביר לכך שהנגיף הא"ה הוא האחראי לאיידס, שהלא מאות אנשים לקו במחלה לאחר שקיבלו עירוי של דם נגוע בנגיפים אלה. טענת נגד שניה: יש עוד מחלות, בנוסף על האיידס, כגון שלבקת (הרפס), שחפת ודלקת כבד B, שנוכחות הנוגדנים לנגיפיהן אינה מעידה שהמחלה אמנם הודברה. כן יש נגיפים המסוגלים לחולל מחלה גם כאשר הם מצויים בגוף בכמות קטנה. טענת־נגד נוספת: תקופת הלטנטיות הממושכת אינה בלבדית לנגיפי הא"ה. הנגיף האחראי לדלקת כבד עלול לחולל גם סרטן כבד – אבל רק לאחר תקופת תרדמה ממושכת. ואשר לכללים של קוך: לגבי הכלל הראשון הם טוענים, כי גם נגיף השחפת אינו מצוי בכל החולים הלוקים במחלה זו; ולגבי הכלל השני – בעלי־חיים אינם נדבקים, כאשר מזריקים לתוכם את נגיף האיידס, משום שמחלה זו פשוט איננה קיימת בבעלי־חיים, אלא באדם בלבד.

אבל דיוסברג עומד בתוקף על דעותיו. הוא גם מעיר באירוניה, שכאשר רוברט גאלו ראה להפריך אותן, הוא עשה כן לא בעיתון מדעי מכובד, אלא על־פני ארבעה עמודים בכתב־העת „ספין", המוקדש למוסיקת רוק.

ומהו בכל־זאת הגורם האחראי לאיידס? על כך אין תשובה בפיו של פרופ' דיוסברג.

יש תקווה לנפגעי מוח

רקמת המוח נבדלת משאר הרקמות בגוף בכך, שנזק שנגרם לחלק מתאיה הוא בלתי־הפיך: בניגוד לרקמות אחרות העצבים שנפגעו אינם מתחדשים. אולם כאשר הנזק במוח נגרם לא עקב חבלה חיצונית, אלא – למשל – עקב התמעטות אחד הנוירוטרנסמיטרים, המעבירים את הגירויים העצביים, יש סיכוי כלשהו לריפוי באמצעות מילוי החסר. ניסוי כזה, שדיווחנו עליו באחד המדורים הקודמים, נערך לא מכבר במקסיקו במספר חולים שלקו במחלת פרקינסון, הנובעת מחוסר בנוירוטרנסמיטר דופמין: למוחם של החולים הוזרקו תאים מבלוטות יותרת הכליה שלהם, המייצרים דופמין (ובמקרה אחד הוזרקה לחולה יותרת כליה שנלקחה מעובר) – ובכל המקרים חלה הטבה ניכרת במצבם של המטופלים.

עדיין מוקדם לנבא, אם תהיה זו שיטת הטיפול הסטנדרטית במחלת פרקינסון. בינתיים בודקים את האפשרות לרפא בדרך דומה מחלה נפוצה פי כמה וכמה – מחלת אלצהיימר הפוקדת בעיקר קשישים בני 70 והיא מתבטאת בסניליות חמורה. גם מחלה זו נגרמת על־ידי חסר בנוירוטרנסמיטר מסוים, אבל אחר: אצטילכולין. ניסויים בכיוון זה עורך ג'פרי גריי מן המכון לפסיכיאטריה בלונדון – לפי שעה לא בבני־אדם, כי אם בחולדות. כיוון שאי־אפשר להשרות מחלה זו בחולדות, בדק החוקר מחלה אחרת, שאף היא קשורה בחוסר באצטילכולין: אלכוהוליזם. הוא השקה את החולדות במשך שבעה חודשים באתנול, שהוא מין של כוהל, והבעיות הופיעו אצלם ליקויים חמורים בזכרון. אחר־כך שתל רקמות של עוברי חולדות העשירות באצטילכולין בשני אזורים במוחותיהן של החולדות ה„אלכוהוליסטיות", ההיפוקמפוס וקליפת המוח: שני אזורים אלה מאכסנים את הזכרון. לבסוף ערך בהן ניסויי זכירה מקובלים בבעלי־חיים, כגון היכולת לזכור באילו תאים של מבוך מצוי מזון, וכיוצא באלה. התברר שהחולדות שטופלו בדרך האמורה הטיבו לזכור מן החולדות הלא־מטופלות, באילו תאים של המבוך מצוי מזון, ובאילו – לא.

בשני המקרים האלה טופלו, כאמור, תופעות הכרוכות בחוסר בנוירוטרנסמיטר מסוים. המצב מסובך פי כמה וכמה, כאשר מנסים לתקן פגיעות במוח המתבטאות בנזק ישיר לרקמות. הבעיה היא, שבמקרה זה לא די בשתילת שתל של רקמת מוח בריאה. צריך גם שאותו שתל „ידע" לקשור את הקשרים העצביים הנכונים.

הדבר קשה, אך לא בלתי־אפשרי, כפי שמראים הניסויים שעורך ג'פרי רייזמן מן המכון הלאומי למחקר רפואי במיל היל שבלונדון. רייזמן, מחולל שתילת רקמות מוח בחיות מעבדה, שותל בהיפוקמפוס – כאמור, איזור במוח שבו ממוקד הזכרון – של עכברים מבוגרים שתלים של היפוקמפוס הנלקחים ממוחותיהם של עוברי עכברים. והוא מצא כי השתלים הצליחו ליצור את הקשרים הנכונים ברקמת המוח של העכברים.

תאי עובר מסוגלים לגדול וליצור קשרים חדשים. תאי מוח של חיה מבוגרת אינם מסוגלים לעשות זאת, אבל הם עדיין מסוגלים, כנראה, לשדר את האותות המכוונים את תאי העובר במלאכת הקישור שלהם, בתנאי שהתאים השתולים באים במגע עם אזורי המטרה. עם זאת עדיין לא ברור, אם שיקום רקמת ההיפוקמפוס הביא גם לשיקום הזכרון.

על שני המקרים האלה נמסר בכנס של האגודה הבריטית לחקר המוח, שנערך לאחרונה באוקספורד. באותו כנס דיווחה ברברה וילסון מן היחידה האוניברסיטאית לשיקום בבית־החולים הכללי בסאוטהמפטון על שיטת טיפול חדשה בנפגעי מוח, לפי העקרון שאפשר לשקם כישורים שאבדו בשיטות עקיפות. היא סיפרה, למשל, על גבר צעיר שמוחו נפגע בכדור רובה, עקב תאונה, והוא איבד כליל את יכולת הקריאה. תחילה ניסתה החוקרת לטפל בו בשיטות המקובלות, אך התברר לה כי המטופל אינו מסוגל לזהות אפילו חמש מלים. כיוון שכך החליטה להתייחס אליו כאל ילד המתחיל בלימוד הקריאה: היא לימדה אותו את הא"ב ובעבור חודשים אחדים היה האיש מסוגל לקרוא, אם כי לא על־ידי זיהוי מלים בשלמותן, כי אם על־ידי צירוף האותיות למלים, כדרכם של ילדים בשלבים הראשונים של לימוד הקריאה.

ברברה וילסון טיפלה בהצלחה, בשיטה דומה, גם באשה צעירה שמוחה ניזוק עקב הרדמה לרגל ניתוח פשוט שנעשה בה. נזק זה התבטא בחוסר יכולתה לבצע תנועות, אפילו פשוטות, הכרוכות במספר שלבים עוקבים. וילסון פירקה כל תנועה כזאת לשלביה השונים ובאופן זה הצליחה ללמד את החולה ליטול, למשל, ספל וללגום ממנו, או להתיישב על כסא. במקרה זה הושגה ההצלחה לאחר אימון של שעות ספורות בלבד.

הכנס באוקספורד דן, אפוא, בשתי דרכים לתיקון פגמים במוח: שתילת תאים, וטיפול שיקומי. הדרך הראשונה תהיה מוגבלת בוודאי למספר מצומצם של חולים, וגם הדרך השניה איננה יפה אלא בחלק מן המקרים. רוב המקרים מסוג זה יישארו כנראה חשוכי מרפא, לפחות בעתיד הנראה לעין.

גם מזרח ארה"ב פגיע לרעשים

מקובלת הדעה שמערבית והחוף המזרחי של ארה"ב בטוחות הרבה יותר מאלה ששוכנות בחוף המערבי מבחינת הסכנה של רעשי אדמה. דעה זו מסתמכת הן על העובדה, שהרעשים המסוכנים ביותר שפקדו את ארה"ב עד כה אירעו במערב המדינה והן על כך שבמזרח אין בקעים באדמה כדוגמת בקע ס"ט אנדריאס בקליפורניה, העלולים להיות מקור של פעילות סייסמית חריגה.

אין פירוש הדבר, שרעשים גדולים אירעו רק במערב ארה"ב. ב־1811 אירע רעש בעוצמה של 8 בסולם ריכטר, שמרכזו היה בניו־מדריד שבמדינת מיזורי, סמוך לנהר מיסיסיפי, והוא הורגש מטקסס ואוקלהומה במערב ועד נורת' קרולינה במזרח. ב־1866 אירע רעש בעוצמה של 7 בסולם ריכטר מזרחה יותר ופגע פגיעה קשה בעיר צ'רלסטון שבמדינת סאות' קרולינה, על חוף האוקינוס האטלנטי. נכון ששני הרעשים האלה היו חלשים מזה שפקד את סן־פרנסיסקו ב־1906 (עוצמה של 8.3) וגרם אבידות כבדות ביותר בנפש ונזק עצום ברכוש. מכל מקום, הדבר מלמד כי גם מזרח ארה"ב איננו מחוסן בפני רעשי אדמה וכן יש לזכור, כי איזור זה מאוכלס בצפיפות הרבה יותר מאשר המערב, אם כי העיר הנחשבת כפגיעה ביותר לרעשים שוכנת במערב: לוס־אנג'לס, המונה עם בנותיה יותר מעשרה מיליון תושבים.

לאחרונה נערך כינוס של סייסמולוגים, מהנדסים ומומחים בתחומים אחרים בניו־יורק, והדעות שהושמעו בו היו רחוקות מלהיות אופטימיות. המדענים ציינו, כי הבקעים באדמה המצויים לרוב במערב, הם אמנם מקור של רעשים, אבל הם גם מחלישים אותם כאשר מתחולל הרעש. לעומת זאת, הסיכויים של התרחשות רעש במזרח קטנים אמנם הרבה יותר, אבל אם יתרחש רעש כזה, הוא עלול להרוס שטח גדול פי מאה מאשר במערב. עוד הם ציינו, כי במזרח התנהל עד כה רק מחקר סייסמולוגי מצומצם, וייתכן שהסכנה הממשית לאיזור זה גדולה בהרבה מכפי שמשערים היום. כבר אירע בעבר, ציינו המדענים, שרעשים פגעו באזורים שנחשבו „בטוחים" לחלוטין. כך אירע, למשל, בחודש שעבר באוסטרליה, כאשר שלושה רעשים גדולים למדי פקדו תוך יום אחד איזור „שקט" לכאורה. הם גם הזכירו את הרעש הנורא שהחריב ב־1976 את העיר טנגשן שבסין והביא למותם של מאות אלפי אנשים: גם רעש זה היה בגדר הפתעה מוחלטת.

זאת ועוד: תקנות בניה המתחשבות בסכנה של רעשים נהוגות בארה"ב רק בקליפורניה, בעוד בערים הגדולות במזרח – כגון ניו־יורק, וואשינגטון, פילדלפיה ופיטסבורג – בונים גורדי שחקים ענקיים תוך התעלמות מוחלטת מסכנות סייסמולוגיות. משתתפי הכנס הביעו את דעתם, כי יש להנהיג גם בערי מזרח תקנות מגבילות מסוג אלה שקיימות, למשל, בלוס־אנג'לס ובעיר מקסיקו.

בתים מסוג מסוים, הנפוצים מאוד בניו־יורק, נחשבים פגיעים במיוחד אפילו לרעשים בעוצמה בינונית: אלה הם בתים הבנויים לבנים ללא חיזוק של פלדה, קירות לבנים ורצפות של עץ. גורדי השחקים בנויים אמנם בצורה מאסיבית יותר, אלא שמאסיביות זו מכוונת בעיקרה לעמידות בפני רוחות סערה עזות, ולא לזעזועים ביסודות הנובעים מרעשי אדמה.

השורה התחתונה של הכנס היתה, כי מדע הסייסמולוגיה עדיין רחוק מלהיות מדויק, ולכן מוטב להקדים רפואה למכה ולא להסתכן בתחזיות בלתי־אמינות.

הצעה: 3% מן המשכורת לביטוח דנטלי

מאת אריאלה ראובני

הצעה להפעיל תוכנית חסכון לטיפול דנטאלי חובה, שמטרתה לבטל את הקשיים של חלק ניכר מתושבי הארץ בקבלת טיפול הולם בפה ובשיניים ולהגביר את התודעה בטיפול מונע וכן לצמצם את הצורך בביקורים תכופים וקבועים במרפאות השיניים, העלה לפני משרד הבריאות פרופ' אליהו אריאלי, מנהל המכון ללימודי המשך ברפואת שיניים בחיפה.

פרופ' אריאלי, שערך מחקר מקיף בעזרת מומחים לכלכלה, מציע שכל ראש משפחה יפריש מאז שחרורו מצה"ל ועד הגיעו לגיל פרישה שלושה אחוזים ממשכורתו ברוטו לקרן חסכון למימון הטיפול הדנטאלי של המשפחה כולה. כספי הקרן יהיו פטורים ממס, דוגמת הכספים בתוכניות חסכון אחרות, ויזוכו בריבית בנקאית. הוצאת הכספים מן הקרן לצורכי טיפול שיניים תהיה גמישה וכספים שלא ינוצלו למטרה זו דינם כדין כספי חסכון. חוסכים שיזדקקו לסכום גדול יותר מכפי החסכון שהצטבר יוכלו לקבל הלוואה מהבנק בריבית של תשעה אחוזים, שתוחזר בתשלומים חודשיים עם דמי החסכון השוטף. בעלי משפחות יוכלו לנצל את החסכון גם לטיפול בשיני ילדיהם עד גיל 18. חברי קופת החסכון יהיו זכאים לבחור בכל רופא שיניים או מוסמך עם ללא הגבלה בדמי הטיפול או סוג הטיפול.

פרופ' אריאלי סבור, כי בנוסף ליתרונותיה הכלכליים יש לתוכנית החסכון הזאת גם יתרונות בריאותיים ופסיכולוגיים, העשויים לשפר את רמת הבריאות של הפה והשיניים בארץ, שהיא רחוקה מלהניח את הדעת, שהרי היום אנשים רבים מזניחים את הטיפול בשיניהם בגלל ההוצאה הכספית הכרוכה בכך (ובסופו של דבר משלמים, בגלל ההזנחה, יותר כסף).

בתשובה לשאלת סופרת „דבר" אמר פרופ' אריאלי, כי הגורמים המוסמכים לא מצאו עד כה לנכון להגיב על התוכנית, אף שהוגשה פעמים אחדות מאז 1981 ותוך ההזנחה הרבה בטיפול בשיניים של רבים מתושבי המדינה, בכללם גם ילדים ובני נוער הסובלים מעששת. בקשר לכך הוא מדגיש, כי יש צורך מיידי בהפלרה ארצית של מי השתיה, כשלב ראשון בשיפור המצב הדנטאלי של אזרחי המדינה.

מנסים להציל את הברדלס

סכנה של הכחדה מאיימת על המהיר ביונקים, הברדלס, שרשם לזכותו מהירויות של 130 קמ"ש. סבורים כי בתנאי בר – בעיקר בנמיביה שבדרום־מערב אפריקה – לא נותרו יותר מ־2,000 ברדלסים, וגם בגני החיות מספרם הולך ופוחת.

שתי סיבות עיקריות מונעות ריבוי והתמעטותו של בעלי־חיים זה ממשפחת החתוליים. הברדלס – ובלשון העם: הצ'יטה – מתאפיין בשונות גנטית מצומצמת ודבר זה מתבטא בבעיות רביה, בתמותה גדולה של גורים ובפגיעות למחלות. חסרון זה בולט במיוחד אצל הברדלסים הנתונים בשבי. רק 12 מתוך כ־200 ברדלסים המצויים בגני החיות של ארה"ב מעמידים צאצאים. הסיבה השניה היא הצטמצמות שטחי המחיה הטבעיים של הברדלסים, עקב התרחבות שטחי החקלאות בנמיביה ובארצות אחרות באפריקה. נדחקו רגליהם של צבאים, אנטילופות ובעלי־חיים אחרים המשמשים טרף לברדלסים. האיכרים גם פוגעים בברדלסים במישרין: כיוון שחיות טורפות מפעם לפעם את עדרי המקנה והצאן, הרשו האיכרים לשים להן מלכודות ולקטול בהן. ב־1981 נצודו בנמיביה לא פחות מ־700 ברדלסים.

ההתאגדות האמריקאית לגני חיות ולאקווריונים עיבדה עתה תוכנית־אב להצלת הברדלסים. תוכנית זו כוללת מחקר מקיף של הגורמים המשפיעים על פוריות הברדלסים ועל שיעורי התמותה בהם, כגון הרכב המזון ודרכי התנהגות שלהם. ההתאגדות מקווה כי בעקבות מחקרים אלה יצליחו לשפר את הטיפול בברדלסים, להגביר את שיעורי הילודה שלהם ולהגיע בשלב הראשון לשמירה על גודל האוכלוסיה הקיימת בשבי.

במקביל תהיה גם תנועה בכיוון ההפוך: ננקטים צעדים כדי לעודד את איכרי נמיביה לצוד ברדלסים חיים ולמכור אותם לממשלת וינדהוק, זו תבחר את הטובים שבהם ותעביר אותם לארה"ב כדי לספח את העדרים בשבי. סבורים כי עוד בקיץ זה יוטסו 50 ברדלסים מאפריקה לארה"ב.

אם תוכניות הריבוי של הברדלסים בשבי יעלו יפה, ייווצרו עודפים של בעלי־חיים אלה והם יוחזרו לאפריקה, כדי ששם ישובו ויתרבו בתנאי בר.

תרופות בעלות שחרור מושהה מיוצרות בקרית־מלאכי

מאת דני צדקוני

כ־200 תכשירים רפואיים בצורה של טבליות, כמוסות, שיקויים (סירופים), אמפולות ומשחות מיוצרים ב„כצט", תעשיות כימיות, בקרית־מלאכי. ראשיתו של המפעל היתה בקיבוץ ארז ובאותה עת הוא נקרא „נוביס". ב־1974 הוא נרכש על־ידי קונצרן „כצט" והועבר לקרית־מלאכי. הוא מתמחה בייצור תכשירים בעלי תכונה של שחרור מושהה, המיועדות בעיקר לחולים כרוניים. החומר לייצורן של תרופות אלה הובא בתחילה מחו"ל, אך זה כשנה מיוצרות התרופות על כל רכיביהן, החל בחומר המוצא, בעיירה הדרומית.

ברוב התרופות הניתנות כיום לטיפול בסוגים שונים של מחלות משתחרר החומר הפעיל תוך פרק זמן קצר מרגע מתן התרופה. רמתו בדם עולה במהירות, לפעמים בצורה המקשה על החולה, והיא מגיעה לשיאה תוך זמן קצר. מיד לאחר־מכן מתחילה הירידה, עקב פירוק החומר בגוף, ניקוזו או הפרשתו. גם כאשר התרופה ניטלת במרווחי זמן קצרים ובמנות קטנות יחסית, יש תנודות ברמת החומר הפעיל בדם.

לא כן המצב בתרופות בעלות שחרור מושהה: הן שומרות על רמה קבועה של החומר הפעיל בדם ואפשר ליטול אותן במרווחי זמן גדולים יחסית בין מנה למנה, בדרך־כלל פעם או פעמיים ביום. יתרון נוסף הוא בכך שהן ניטלות דרך הפה. מפעל „כצט" מייצר תרופות מסוג זה לטיפול בגנחת (אסתמה), במחלות לב, בכאבים ועוד. במפעל שוקדים עתה על הכנת תכשירים רפואיים כאלה לטיפול במחלות נוספות.

אנשי „כצט" מראים לנו, כיצד מייצרים במפעלם את התרופות בעלות השחרור המבוקר. החומר הפעיל מצוי בתוך כדוריות קטנות העשויות במספר שכבות. בין כל שתי שכבות של חומר פעיל מפרידה שכבה של חומר לא פעיל. החומר הפעיל משתחרר רק לאחר הרחקת החומר הלא־פעיל המכסה אותו. הודות לכך מגיעות התרופות למקומות שונים במערכת העיכול, החל בקיבה וכלה במעיים, כשלאורך כל הדרך „מתקלף" החומר הפעיל בהדרגה ונספג בדם. באופן זה נשמרת רמתו הקבועה לפרקי זמן ארוכים, מבלי לחרוג מהרמה התרפויטית הנדרשת.

פסים מסווים ומבליטים

טיגריס: פסים בצורת קווים דקים ובעלי גוונים דומים

זברות: פסים רחבים ומנוגדים מאוד

טיגריסים וזברות אינם נפגשים לעולם: הראשונים חיים, כידוע, באסיה, בעוד בית הגידול של האחרונות הוא יבשת אפריקה. אך המשותף לאלה ולאלה, לטורפים האסיאניים מכאן ולאוכלי העשב האפריקאים מכאן, הוא עורם המפוספס. עם זאת יש לציין שזהו פספוס שונה בתכלית: הפסים של הטיגריס הם קווים דקים ובעלי גוונים דומים אלה לאלה, בעוד הפסים של הזברה רחבים ומנוגדים מאוד, בצבעים שחור ולבן.

הבדל זה בולט מאוד לעיניו של אדם; השאלה היא, כיצד הוא מצטייר בעיניהם של בעלי־חיים אחרים העשויים לשמש טרף לטיגריס או טורפים לזברה. חוקרים באנגליה, מן המכון הקיסרי בלונדון ומאוניברסיטת בריסטול, בדקו סוגיה זו בשיטה מדעית, הקרויה אנליזה של פוריה, ומצאו כי דמותו של הטיגריס מיטשטשת על רקע סביבתו והדעת נותנת, איפוא, שאצלו משמשים הפסים להסוואה, ובמלים אחרות: הם מקילים עליו להתקרב לטרפו מבלי שהלה יחוש בדבר. ואילו פסי הזברה בולטים היטב, מה גם שבעלי־חיים אלה רועים במרחבים פתוחים.

על סמך מימצאים אלה סבורים החוקרים, שפסי הזברה לא נועדו להסוואה, כלומר כדי להכביד על זיהוים בידי טורפים אפשריים, אלא להבלטה דווקא. הזברות רועות עדרים־עדרים יחד עם אוכלי עשב אחרים, כגון גנואים, אך בחושן סכנה הן ממהרות להינתק מבעלי־החיים האחרים ולהימלט בסך. ייתכן, איפוא, שהפספוס הבולט של עורן מסייע לזברות להתכנס יחד בשעת סכנה כדי לנוס על נפשן כגוש אחד מבלי להותיר אחריהן פרטים בודדים.

כוכבים ולילות

בעריכת זאב פרי

„טוקסידומון" בארץ במסגרת סיבוב הופעות עולמי חד־פעמי ולרגל מלאת עשר שנים להיווסדה, תגיע ארצה, באמצע אפריל, להקת „טוקסידומון", בהרכבה הכמעט מקורי. הלהקה מתאחדת עתה לסיבוב ההופעות שלאחריו יפנה כל אחד מחברי הלהקה לפרוייקטים עצמאיים. האיחוד־מחדש של הלהקה יכלול את **בליין ריינינגר**, שפרש ב־1982 (והופיע בארץ לפני כשנתיים עם הרכב משלו) ואת המתופף המקורי של הלהקה מ־1978 – **פול זאל**. בימים אלה עדיין מתנהלים מגעים עם סולן הלהקה – **וינסטון טונג**, שפרש ממנה לפני כמספר שנים, לצירופו לסיבוב ההופעות. עוד משתתפים בלהקה שתגיע: **סטיבן בראון, פיטר פרינסיפל, ובורט גדולדיג**. הלהקה הופיעה בגרמניה, אוסטריה, צרפת, סקנדינביה, יפאן, קנדה, ארה"ב, פולין, ובנמל־הבית – בלגיה. בישראל תופיע הלהקה ב־16 באפריל ב„סינרמה" והופעה זו תחתום את סיבוב הופעותיה בעולם.

בפסטיבל ישראל

ארועי מוסיקה מיוחדים

„מבעד לוורדים" היא יצירה מוסיקלית־תיאטרלית, לשחקן ולשמונה נגנים, מאת המלחין והפסנתרן מרק נייקרוג. זהו סיפורו של כנר ניצול השואה, שזכרונות מהחוויות שבהן התנסה אינם מרפים ממנו. היצירה הפיוטית בעיצוב המתואר כבלתי שגרתי תועלה, שמונה פעמים, במסגרת פסטיבל ישראל, בתחנת הכח הישנה של חברת החשמל בירושלים. מקום מיוחד במינו. באנסמבל המבצע ישתתפו הכנר פנחס צוקרמן, נגן הויולה גד לברטוב, הצ'לן עמנואל גרובר, החלילן מיכאל מלצר, הקלרניתן אלי חפיר, האבובן אן ליק ונגן כלי הנקישה דוד הוקינס עם נייקרוג עצמו ליד הפסנתר. המנצח יהיה כריסטוף אשנבאך. מופע מעניין ומבטיח.

★

המלחין הגרמני הצעיר והחדשן וולפגנג רים עומד לבוא עם „אנסמבל 13" המורכב מ־15 נגנים, להופעה בקונצרט חד־פעמי (בתאן הירושלמי). רים ידוע כמלחין פורה ביותר שיצר אסכולה חדשה המכונה „אסכולת הגוף" הגורסת שמוסיקה מבטאת את חלקי הגוף השונים. יצירותיו המתוחכמות נשמעות מורכבות מבחינה צלילית ובמיזוג המקורי של כלי הנגינה השונים. רים נחשב כיום לאחד הבולטים והמעניינים מבין מלחיני הדור הצעיר בגרמניה.

ישראל דליות

תיאטרון נוה צדק בקרית שמונה

תיאטרון נוה צדק, ביוזמה משותפת עם „אמנות לעם", עולה היום לשבוע פעילות בקרית שמונה. במשך השבוע יופיע התיאטרון בהצגת „החייל הטוב שוויק", „עורי ורדהלדר" ו„המלך הלך לשוק" וכן יערוך סדנאות ומפגשים מיוחדים עם ילדים ומבוגרים.

ספרים

אמנות פנים רבות לה

„מחשבות על הצילום" של רולאן בארת ו„אמנות ואשליה" של א.ה. גומבריך. הוצאת מעריב, „כתר".

הסמיולוג הצרפתי רולאן בארת, שנפטר ב־1980, היה מאותם ענקי רוח המתמעטים בימינו, שמחקריהם וכתביהם היו הרחבה של תחום ההתמחות הספציפי שלהם, כמעט לכל תחומי הספרות והאמנות והמחקר עליהם. ספריו לא היו „קריאים" לגבי ציבור קוראים רחב (למעט „קטעי שיח אוהבים"), אך חותמם ניכר היטב בביקורת הספרות והאמנות. אף שיש מי שממהרים להספיד את הסטרוקטורליזם והסמיולוגיה כ„אופנות חולפות", הרי קריאה מחודשת בספריו של בארת מוכיחה (שוב) שמה שאופנתי וחולף הם הספרים. בארת העניק לקוראיו כלים ואמות מידה ודשים לקריאה, להתבוננות ולאבחנה התקפים גם כיום, כש„האופנה" מכתיבה חזרה אל „הקריאה הביוגראפית" הכורכת בפירוש ובניתוח טכסטואלי את היצירה ויוצרה. תקפות זו היא פועל יוצא של כתיבתו המטעטנת בהשכלה בין־תחומית רחבה שאינה מערערת את הפרשנות והביקורת „המסורתית", אלא מעשירה אותה.

בארת הוכיח שהוא עשוי להיות גם סופר קטנויקטיבי. לפתות ספר אחר שלו „קטעי שיח אוהבים", שהתפרסם לפני כעשור, היה בבחינת רב־מכר שתורגם בשנת הופעתו לאנגלית חכה להצלחה רבה בארה"ב. זהו מעין שיח חופשי על אהבה רצוף אסוציאציות אישיות, על ורטר הצעיר, ניצ'ה, פלובר, שנברג, מאראם דה סאביני, נובאליס, אנדרסן, האחים גרים ועוד. ספר מקסים ושונה המחכה עדיין לתרגום עברי.

אבל הספר הראשון מפרי עטו הרואה אור בעברית הוא ספרו האחרון *„מחשבות על הצילום"*, בתרגומו של דוד זינגר (סדרת מעריב בעריכת מנחם ברינקר, כתר, 128 עמ').

נקודת המוצא של הדיון בצילום היא על רצף דימוי הדמיה (הספר מוקדש ל„המדומה" של ז'אן פול סארטר), מציאות ואשליה. כיוון שהצילום הוא אקראיות צרופה ובניגוד לטכסט הוא מנציח רגע נתון ובלתי חוזר בפעם אחת, הבחירה היא בידי המתבונן: לכפות על המצב בתצלום את הצופן המתורבת של האשליות המושלמות, או לעמוד נוכח מציאות אוטונומית שאינה מקבלת מרות.

★

באמנות ואשליה עוסק בהרחבה הסטוריון האמנות א. ה. גומבריך בספרו *„אמנות ואשליה"*, הפסיכולוגיה של הייצוג התמונתי, בתרגום דפנה לוי (אף הוא בספרית מעריב בעריכת מנחם ברינקר, כתר, 367 עמ').

הפילוסופים היוונים התיחסו אל האמנות כאל מעשה חיקוי של הטבע. ההיסטוריה וביקורת האמנות מפריכה ראיה זו. חיקוי הטבע או המציאות נתפס זה מכבר כאנטי־אמנות. למעשה, המיתולוגיה של היוונים עצמם מפריכה הגדרה זאת, שהרי האמן, כבר בתקופתם, התחרה בבורא העולם עצמו (ראה אגדת פיגמליון). גומבריך ממשיך בהכחשה או בתיקון, על פי שיטתו השואבת בעיקר מאסכולות מגוונות בפסיכולוגיה, אך גם מן הפילוסופיה של המדע (קרל פופר), הפיסיקה הרפואית (גוטפריד שפיגל) ומשורה ארוכה של תורות בהסטוריה של האמנות. מורה הדרך שלו – לא במקרה – הפסיכואנליטיקן ארנסט קריס שהיה הסטוריון אמנות לפני שנעשה פסיכואנליטיקן, מפנה שאפשר לראות בו המשכיות יותר מאשר הסבה.

גומבריך מתח את גבולות הדמות, את הראייה באמנות ובוחן את תהליך השתתפותו של המסתכל.

„אמנות ואשליה" ו„מחשבות על הצילום" הם ספרי מקור חשובים לא רק לתלמידי אמנות, פילוסופיה, פסיכולוגיה ולחובבי אמנות מושבעים, אלא למי שחושף לאמנות (ומי אינגו). מומלץ.

מירי פז

קונצרט של מוסיקה נסיונית

קונצרט נוסף, במסגרת הסידרה למוסיקה אינטואיטיבית ונסיונית, יתקיים הערב באולם הספריה העירונית המרכזית למוסיקה ולמחול בת"א (ברחוב ביאליק). הסידרה מתרכזת בביצוע יצירות חדשות של מלחינים ישראלים והדגש בה הוא על מגמות נסיוניות שאינן מוכרות ומפוצות עדיין בארץ. בקונצרט ובשמענה, בביצוע בכורה, יצירות לפסנתר סולו, קלרינית ופסנתר ואקורדיאון סולו מאת דרור אלימלך (יוזם התכנית), קטעים לחלילית סולו מאת מעה גאא ושתי יצירות לפסנתר מאת יוסף פלס. בתכנית ישתתף גם המשורר אלון אלטרס שיקרא משיריו.

י.ד.

האחים גיב בלעדיו הזמר אנדי גיב, בן ה־30, צעיר האחים לבית גיב, המוכרים בשם להקתם – ה„בי. ג'יז", נפטר בסוף השבוע בבית חולים בריטי, לאחר ש„סבל מכאבי בטן חריפים", על־פי הודעת בית החולים.

צילום רדיו של א.פ.

תקליט פופ

אירים בלבוש אמריקאי

"If I Should Fall From Grace With God" "THE POGUES". „הד ארצי".

להקת ה"Pogues" היא חבורת אירים חביבה שנושאת איתה את קנקן התירוש לכל מקום. חברי הלהקה שרים תוך כדי שמירת אמונים למוסיקה האירית המסורתית ולגלגולה האמריקאי. שיין מקגואן (שירה) וספיידר סטייסי (משרוקית פח ושירה) היו היוזמים ללהקה.

עקב היכרות קודמת ביניהם (במסגרת להקת „מוקיפי הפסמות"), הם נהגו לנגן שירי מחאה אירים בפאבים ובמועדונים, בגישה מינימליסטית המללת גיטרה ומשרוקית פח. בעקבות התלהבות יתר של קהל „הסובאים, צירפו אליהם השניים את ג'ם פיינר (בנג'ו וסקסופון) ג'יימס פרנלי (אקורדיון, פסנתר וכלי פריטה מסורתיים) ואנדרו רנקן (תופים). רק כעבור שבע שנים, ב־1984, יצא תקליטם הראשון „ורדים אדומים עבורי", שמשך את תשומת ליבו של אלוויס קוסטלו. הוא הזמין אותם להשתתף כלהקת חימום בהופעותיו והפיק את אלבומם השני, „רום, מעשה סדום ומלקות" (1985). בעקבות ההצלחה, עיבתה הלהקה את שורותיה (פיליפ שברון – גיטרה, טרי וודס – באס, ודריל הנט – באס), ואת פעילויותיה. בשנת '86 הם כותבים מספר שירים לסרט „סיד ונגסי" וב־'87 מתפקדים כלהקת החימום של "U2" ומשתתפים בהקלטת האלבום החדש של „ראשים מדברים". על כתיבת רוב החומר באלבום השלישי, אחראי שיין מקגואן, ולעיתים בשיתוף פעולה עם ג'ם פיינר או פיליפ שברון. אלו הם שירי פאנקרוק המוטורים באופן תמידי על־ידי מוסיקה אירית עליזה ומבושמת, שמצליחה לדחוק במקצבה המסודבל כל גורם מוסיקלי אחר.

חנוך רעים

היינץ הוליגר – זוכה פרס היריד המוסיקלי בפרנקפורט

„יריד המוסיקה הבין־לאומי" השנתי, המתקיים החודש בפרנקפורט, מציג, כרגיל, סוגים רבים של כלי־נגינה מקובלים וחדשים ופירסומים מוסיקליים. במסגרת היריד, הנועד לאנשי עסקים, למוסיקאים מקצועיים ולחובבים יוענק גם הפרס המסורתי למוסיקאי בולט בהישגיו ובתרומתו לעולם המוסיקה. הזוכה בפרס השנה הוא נגן האבוב, המנצח והמלחין השוויצרי **היינץ הוליגר** בן ה־49. הוליגר, שקידם את טכניקת הנגינה באבוב (גם בשילוב של אמצעים אלקטרוניים) פעיל כמדריך של תזמורות קאמריות ומטפח מוסיקה מתקופות שונות, כולל בת־זמננו. מלחינים מדעים כמו בריו, פנדרצקי ושטוקהאוזן חיברו יצירות בהשראתו. הוליגר הופיע בזמנו בארץ כסולן אורח עם האנסמבל הקאמרי הישראלי, בהזמנתו של גארי ברתיני. באביב 1979 ניגן עם התזמורת הסימפונית ירושלים, רשות השידור, בניצוח ברתיני, בסידרה „תצפיות".

מנצחת קבועה ב„קובנט גארדן"

בשבוע שעבר הוחלט על מינוי מהפכני בהיסטוריה של בית האופרה הממלכתי „קובנט גארדן" בלונדון. המנצחת הצעירה, ילידת אנגליה, שון אדוארדס, בת ה־29, נבחרה להיות אחת מהמנצחים הקבועים של המוסד היוקרתי. בעונה הקרובה תנצח על אופרה מאת המלחין הבריטי סר מייקל טיפט. המנהל הכללי החדש של ה„קובנט גארדן" הוא איש הטלוויזיה היהודי ג'רמי אייזאק, מי שהפיק את הסידרה המפורסמת על מלחמת העולם השניה (לבי.בי.סי.) והיה המנהל הראשון של הערוץ הרביעי בטלוויזיה הבריטית.

ישראל דליות

מצלמים, מצלמים

שיתוף פעולה של פיי דאנאווי עם קלאוס מריה ברנדאור

פיי דאנאווי משתפת פעולה עם השחקן האוסטרי **קלאוס מריה ברנדאור** („מפיסטו") בסרט חדש „השוד הבוער", דרמה הממוקמת בגרמניה של שנות העשרים. את הסרט ביים **אנדרו בירקין**, מי שכתב את התסריט ל„שם הוורד". העלילה מתרכזת בנער (**דייוויד אברטס**, בתפקידו הראשון בקולנוע) המגלה את יחסי אמו עם רוזן. הצילומים נערכו בצ'כוסלובקיה.

„מקהלת אי ההסכמה" על המסך

הבמאי הבריטי **מייקל וינר** („משאלת מוות") העביר לקולנוע את המחזה הבריטי המצליח „מקהלת אי־ההסכמה". בתפקידים הראשיים בסרט **אנטוני הופקינס** וג'רמי איירונס. המחזאי, **אלן אייקבורן**, שעד היום לא אישר שמחזותיו יועבדו לקולנוע, כתב את התסריט בשיתוף עם וינר ופיקח אישית על כל שלבי ההפקה. המחזה מתאר את סיפור גיוסו של שחקן חדש למחזה שמעלה להקת חובבים והיחסים שמתפתחים בינו לבין יתר המשתתפים ובמיוחד עם הבמאי ורעייתו. במקור התיאטרלי גילמו את התפקידים הראשיים **מייקל גאמבון ובוב פק**.

קומדיה שחורה עם ג'ונתן פרייס

השחקן הבריטי **ג'ונתן פרייס**, מי שהופיע בתפקיד ראשי בקומדיה הסוריאליסטית המוזרה של איש המונטי פייטון לשעבר טרי גיליאם „ברזיל", מוכר בבריטניה בעיקר כשחקן במה. לאחרונה גילם את מקבת בהפקה של הלהקה השייקספירית המלכותית. בקולנוע הוא מופיע בדרך־כלל בסרטים שנוצרים מחוץ לזרם המרכזי („הרופא והשדים"). גם בסרטו החדש הוא כנראה אינו יוצא מכלל זה. **„תאוות צרכנות"** היא קומדיה שחורה שביים **גילס פוסטר** על־פי תסריט של עוד שניים מלהקת המונטי פייטון המהוללת, **מייקל פאלין וטרי ג'ונס**, ששיתפו פעולה עם **פול צימרמן** („מלך הקומדיה") **ואנדרו דייוויס**. הקומדיה די משונה, לדעת יוצריה ומשתתפיה, ועוסקת בהתרחשויות במפעל שוקולד.

דני ורט

שידורים

טלוויזיה

חינוכית

08.00 עד כאן: חדשות קול ישראל, רצף דפי הטלטקסט.
08.05 שעת כושר.
08.15 תלמוד: שניים אוחזין, מי מפחד מארמית (כ).
08.40 מסך לספרות (יסודי) השליט הצלו (כ).
09.00 אנגלית (ו').
09.20 השעה שלנו: דירה להשכיר (כ).
10.00 שעת כושר.
10.10 אנגלית (ז').
10.30 פרפר נחמד: מברשות.
11.00 חשבון (ה') כפל בשברים.
11.15 צרפתית (על יסודי).
11.30 גיאוגרפיה כללית (ח'־ו') גאנה, מצרים ראשונים.
12.00 ספרות (ז'־ט') בוץ והשמרטף.
12.25 אנגלית (ט').
13.00 אנגלית (י').
13.30 היסטוריה כללית: ביסמרק, בדם וברזל.
14.00 עד־כאן: חדשות קול ישראל, רצף דפי הטלטקסט.
14.05 האוניברסיטה הפתוחה: צומת הצמחים, מפרח לזרע; פסיכולוגיה בחינוך: אינטליגנציה (משכל). עולם הכימיה, מבנה גבישי.
15.00 גברת פלפלת.
15.10 רחוב סומסום „מה אעשה עם עצמי" קיפי אינו יודע מה לעשות עם עצמו ולמיקי יש שפע של רעיונות. באיזה מהן יבחר?
15.40 שעת כושר.
15.50 מאותיים. שניות להרשמה לבחינות בגרות: דפי מידע טלטקסט.
16.00 הקוסם מארץ עוץ (פרק 6) החבורה מגיעה אל עיר הברקת, מקום משכנו של הקוסם מארץ עוץ. האם יסכים הקוסם לפגוש בהם ואם יסכים האם יוכל למלא את בקשותיהם?
16.20 כך היו חיינו (פרק 4) לעולם אין זה מאוחר מדי ללמוד. תקנה חברתית חדשה הופכת את הלימודים לחובה, אך קשה ליישמה בשכבות החברתיות הנמוכות. שרה יוז נאבקת על זכותה ללמוד בבי"ס לבנות ואחיה אדמונד עוזר לה במאבקה.
16.50 40 – עד כאן: מגזין טלטקסט יומי כולל מידע היסטורי, סיפורי רקע ומושגים מ־40 שנות מדינת ישראל.
17.00 ערב חדש.

לקראת שידור

לרגל בואו הערב של הגיטריסט פט מתיני לסיבוב הופעות בארץ, ישדר הערב הערוץ השני (21.30) קונצרט של מתיני בהופעה חיה

21.00 מבט לחדשות.
21.30 תשדירי שירות.
21.35 לקראת שידור.
21.50 שושלת – (פרק שבעים ושישה) בלייק חושד ביושרו של פיטר, והחלטתה של פאלון להינשא לו מדאיגה אותו. אל קלאודיה ממשיכים להגיע זרי סיגליות ממישהו המכנה עצמו „לנסלוט". מצבו של אדם בקשר להרעלתו של ג'ף מייסר אותו, והוא מתוודה על כך באוזניו של בלייק. מצבה של קירבי מחייב ניתוח דחוף (עברי־ערבי).
22.40 מבט הדוח – ענייני תרבות ואמנות בשילוב מופעים, ראיונות ושיחות בתחומים אחדים.
23.30 קלי קלות – שם הפרק: „בכורת השטף" (עברי־ערבי).
23.55 פסוקו של יום; חדשות הלילה.

כללית

17.30 היה או לא היה... (סידרה חדשה). סיפורי אגדה, מעשים שהיו והרפתקאות של אנשים מיוחדים במקומות מעניינים בארץ. (פרק ראשון): „סאלח ויותם" סאלח, מפרזל סוסים, ויותם, ילד בחוות בוקרים (עברי־ערבי).
17.40 בחזרה לאי המטמון – (פרק שני) „מרד" סילבר, שנידון לגלות, וג'ים הוקינס מפליגים בספינה אחת. סילבר מנהיג מרד אסירים, אך מזימתו מופרת. (עברי־ערבי).
18.30 קיצור החדשות (ערבית).
18.32 דרוש פתרון – ענייני חברה, חינוך ורפואה. הנושא לדיון: התנהגות בלתי נאותה של מורים כלפי תלמידים (תרגום עברי).
18.45 חידושים והמצאות – על חידושי המדע ושכלוליו בטכנולוגיה, ברפואה, בחקלאות ועוד. „גלגלים" (חלק ב') במירוץ הראלי במדבריות קשים; חידושי המכוניות, „שכלולים, תאוצה, חילוכים, עיצוב מנוע ועוד. (תרגום עברי).
19.00 יומן השבוע (ערבית).
20.00 כותרות מבט.
20.02 עד פה.

ערוץ 2

18.30 „קימבה – האריה הלבן" (פרק עשרים ואחד).
19.00 „אורחי החורף בבריכת הדגים" צוות טלוויזיה עקב במהלך החורף אחרי הציפורים המגיעות לארצנו מאירופה. בעבר קיננו הציפורים בביצות הארץ, אולם מאז שיובשו הביצות משתכנות הציפורים בבריכות המים המלוחים. הסרט עוקב אחר שקנאים, חסידות, ברווזים, סייפנים ואנפות.
19.30 „תצפיות" 1. רובוטים בתעשייה. 2. שימוש ברובוטים בישראל. 3. תכנון ויצור, גיל תמיר, מהנדס מכונות.
20.00 „מסע אל האמנות המודרנית" (פרק שישי): „מחאה בת־זמננו" על הזרם הרואה עצמו כאמנות המתייחסת ישירות אל ההתרחשויות ואירועים היסטוריים; עליו נמנית יצירתו של פיקאסו „גרניקה", שציוריו מבטאים מחאה מיידית לחורבן הכפר הספרדי. הנושא הוא שמה היצירה מתארת באופן לא ריאליסטי את אימת המלחמה. בגרמניה ביטאו מספר אמנים (אוטו דיקס, גיורג גרוס ומקס בקמן) בין השנים 1915־1920 את התייחסותם למציאות הסובבת אותם. במקביל, במקסיקו, אמנים כדיאגו ריברה ואחרים שילבו יצירותיהם בתנועת המהפכה. על זרם זה נמנית גם קבוצת קוברה, שפעלה בסוף שנות ה־40 בקופנהגן, בריסל ואמסטרדם.
21.00 „להיטים להיטים".
21.30 הגיטריסט פאט מטיני בהופעה חיה. מטיני נחשב לגדול הגיטריסטים של הג'ז־רוק בעולם. הוא גם כתב מוסיקה לסרטים.
21.50 „שירה מזרחית".

המזרח תיכונית

13.30 חיים אחרים (סידרה); 14.00 מועדון 700; 14.30 מעשיות משמורות (ערבית); 15.00 שעת סיפור (תכנית לילדים); 15.30 הבית המעופף (מצויר); 16.00 שוכני הסלעים (תכנית לילדים); 16.30 סרט (ערבית); 18.00 משפחת חלטון (סידרה); 19.00 60 דקות (מגזין אקטואליה); 20.00 מופעים קלסיים – קלאודיו ארו (פסנתר); 21.00 סרט „הגבעות הבוערות" עם טאב הנטר; 22.30 מעשיות משמורות (ערבית); 23.00 כדורסל אן.בי.אי.

ירדנית

15.50 סרטים מצויירים (ער' 1); 16.10 דניס השובב (באנגלית לילדים, ער' 1); 17.05 מדע הדעת (אנגלית, ער' 1); 17.30 עולמו של וולט דיסני (ער' 1); 18.05 רחוב קרנו – תכנית (צרפתית); 18.20 כדורגל בינלאומי (ער' 1); 19.00 חדשות בצרפתית; 19.15 קרקס (צרפתית); 19.30 חדשות בעברית; 20.30 פאריגינסון ממשרד החוץ (קומדיה אנגלית על אשה המשמשת קונסול כללי); 21.10 סידרה דוקומנטרית חדשה; 22.00 חדשות באנגלית; 22.10 הצבא הסודי (סידרה אנגלית על פעולות מאחורי הקוים של הגרמנים והאנגלים במלחמת העולם השניה).

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה – מוצרט: סימפוניה קונצרטית ק. 297 ב' במי במול מז'ור; מנדלסון: קונצרטו ברה מינור לכנור ותזמורת.
09.00 קונצרט בוקר – ראבל: קונצרטו בסול לפסנתר ותז'; דיליוס: מוסיקה מתוך המערכה הראשונה והשניה למחזה „חסן"; צ'ייקובסקי: „רומאו ויוליה"; דבוז'ק: „אגדות" אופ. 59, פסנתר – 4 ידיים; בטהובן: סונטה מס. 9 לכנור ופסנתר „קרויצר".
11.57 פינת השיר – משירי אריה סיון.
12.00 אמנים באולפן – אילונה ויכר, פסנתר / אליהו שולמן כנור – באך: פרלוד ופוגה בפה דיאז מינור; היידן: שביל החלב כרך IV; ליסט: סונטה מס' 104 של פטררקה; וינר: סונטה בפה דיאז מינור.
13.05 בהאזנה נינוחה
15.00 מוסיקה כאן ועכשיו – מיצירות מרק קופיטמן.
16.00 מוסיקה ליום ראשון (ע"צ ה"ק) – ויליאם ברד: מיסה לחמישה קולות (הסקולארים של תאליס); הנדל: „דיקסיט דומינוס" (תזמורת באך משטוקהולם / אנסמבל הברוק מדרוטנינגהולם); שוברט: מיסה גרמנית, עם האפילוג „אבינו שבשמיים" (מקהלת רדיו בוואריה); גרגוריו אלגרי: „מיזררה" (מקהלת קינגז קולג' מקיימברידג' / סטיבן קליבורי).
18.00 הזיזון המוסיקלי (ש.ח.).
19.00 מוסיקה קלאסית קלה.
20.05 אינטרלוד.
20.30 הקונצרט הקאמרי השבועי – התז' הקאמרית ע"ש פרנץ ליסט (פסטיבל ישראל 1987) – דבוז'ק: סרנדה לכלי קשת; ברטוק: ריקודים רומניים; מנדלסון: שמיניה אופ. 20.
22.30 מן המקורות – הנבל האירי.
23.00 מחזורי יצירות – י. ס. באך: יצירות סולו + מוסיקה קאמרית; היידן: סימפוניות.

רשת א'

06.00 שידורים לעולים.
07.30 רדיו קל.
08.05 „הפונה מחונה".
09.05 סלרדיו
10.05 שיריקוד
11.05 פניני בוקר
12.05 מעורב ירושלמי.
14.06 בראש צעיר.
15.30 האוניברסיטה הפתוחה
16.05 „רדיו עשרה" – מגזין נוער.
17.10 צבעי הקשת
18.06 מנחת ערב.
19.20 פרקי חיים בתנ"ך.
19.30 שידורים לעולים.
22.05 תפוח ועץ – על הקשר בין הורים לילדיהם.

רשת ב'

06.00 שמע ישראל.
06.04 סקירות מאמרי המערכת.
06.12 התעמלות בוקר.
06.52 אור ירוק.
06.57 רגע של עברית.
07.00 הבוקר הזה.
08.05 עשים עניין.
09.05 ביקור בית.
10.05 כל צבעי הרשת.
11.50 פינת המודעה הקטנה.
12.10 „אלף אלף" ב„ביתי".
12.50 מה נשמע.
13.05 בחצי היום.
14.06 לראות או לא לראות.
14.30 בת צחוק.
15.05 שירים ושיעורים.
16.05 יומן כלכלה.
16.30 על מספרים ואנשים.
17.05 רגעי קסם
18.06 „בעין בוחנת"
18.45 היום בספורט.
19.00 היום הזה.
19.35 „עם ישראל"
20.05 אזמר בשבחך – פיוטים ופרקי חזנות ספרדיים.
22.05 „בינינו לבין עצמנו"
00.05 יומן חדשות
00.15 „להאזה בחלום"

רשת ג'

06.11 בחזרה לאושר.
07.07 שיר בוקר בבוקר.
09.05 מה כבר תשעה.
10.05 דברים טובים.
11.05 שבעים מי יודע.
12.05 אהובה יומיומית.
13.05 רק בימי חול.
14.05 לי ולך שיר וברכה.
15.05 [illegible]
16.05 הצגה יומית.
18.06 מצעד הפזמונים הלועזיים
21.05 נשם – מופע הבכורה של התכנית החדשה של מאור בנאי – שידור ישיר מ„בית־התיילי" בתל־אביב.
23.05 הלילה הוא שירים

גלי צה"ל

05.45 פרקי אבות.
05.55 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור.
06.05 אוניברסיטה משודרת.
06.30 פקוחים עין.
07.07 שבע אפס שבע.
08.00 בוקר טוב ישראל.
09.05 אילה בוקר.
10.05 שירים עבריים
10.55 לא סמים – פינה יומית מיוחדת על המלחמה בסמים.
11.05 נכון לעכשיו.
13.05 הפסקת צהריים.
13.55 „40 לאחור" – סיפור היום. בתשרית.
14.05 פגישה יומית.
15.05 שירים לתג.
16.05 שירים עבריים.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.05 שעה קלה על כלכלה
18.45 חמש־עשרה קטנות – ענייני צבא ובטחון.
19.00 מבזק ידיעות.
19.05 רדיו ספורט
20.05 בעיקר מוסיקה – המכללה המוסיקלית המשודרת – „קול ההתחלה – הדרך לגיבוש הצליל של מרסבכי הפופ".
21.00 מבט לחדשות.
21.30 אוניברסיטה משודרת
22.05 על הדבש ועל העוקץ.
22.55 לא סמים – פינה יומית מיוחדת על המלחמה בסמים.
23.05 עשרים וארבע היום שהיה.
23.55 שיחות חצות – עם פרופ' רות בן־ישראל. סגנית דיקן הפקולטה למשפטים באוני' ת"א.
00.05 ציפורי לילה.
02.00 לא רוצים לישון.
05.05 צללי בוקר.

צה"ל 2

19.05 רדיו רדיו.
20.00 צ"ש 8 – תוכנית יומית לחיילים.
22.05 הפסקת עשר.
23.05 קול הג'ז הזה.

קולנוע

■ תל־אביב

אסתר: אבא רד מסבי 9.40, 7.30, 5
אורלי: היחור גורלי 9.30, 7.00, 4.30
בית ליסין: סגור
בן־יהודה: היחור גורלי 9.30, 7, 4.30
גורדון: יופיו של החמא 9.30, 7.15, 4.30
גת: הקיסר האחרון 9, 6
דיזנגוף 1: דאן דה פלורט 9.45, 7.15, 11, 1.45, 4.30
דיזנגוף 2: מדריס 9.45, 7.15, 4.30, 11, 1.45
דיזנגוף 3: תקווה ותהילה 9.45, 7.15, 11, 1.45, 4.30
הוד: השור 9.30, 7.00
הדרייב־אין: ללא מוצא 9.30, 7.15, 24 סקס
זמר: תנופה קטלנית 9.30, 7.15, 5
הקולנוע (בית ציוני אמריקה): רח' צייטלין קדוש מס' 84 9.30, 7.30, 4.30, 23.45 כלבי הקש
חן 1: מעקב צמוד 9.50, 7.30, 5, 2
חן 2: תרגילים בחיזור 9.50, 7.25, 5
חן 3: אי אפשר לקנות אהבה 9.50, 7.25, 5
חן 4: משחק הלבבות 9.50, 7.25, 5, 2, 11
חן 5: יום במלכודת 9.50, 7.25, 5, 2, 11
לב 1: חופשה בכפר 9.55, 7.40, 5, 2
לב 2: מלאכים בשמי ברלין 9.45, 7.15, 2, 4.45
לב 3: שובו של מרטין גר 9.50, 2 מגדל הרכוזים 7.30, 5
לב 4: ספספוט 7.40, 2
נערת עובדות 10, 5
לימור: ללא מוצא 9.30, 7, 4.30
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מוזיאון: עיניים שחורות 9.30, 7, 4.30
מקסים: הבלתי משוחדים 9.30, 7.30
פאר (לשעבר אלנבי): היתגל אבי 9.40, 7.30, 5
סינמה 1: קולנוע טיילת הפתיחה בקרוב
סינמה 2: קולנוע טיילת הפתיחה בקרוב
סטודיו: סגור
פאר: דוד טופו תל־אביב לוס אנג'לס 9.30, 7.30, 5
פריז: יהושע יהושע 9.30, 7.15, 4, 2, 12
23.30 בריאן מכוכב עליון
צפון: מאנון 9.30, 7
שחף: הזעקה לחופש 9.15, 5.45
תמר – רמת־אביב: קן הקוקיה 9.30, 7.00
תכלת: עשבי בר 9.45, 7.25, 5
תל־אביב: צרק הפלדה 9.30, 7.15, 5
הסינימטק הישראלי: דו קרב בשמש 7.00
9.30 [illegible]

■ ירושלים

אדיסון: הזעקה לחופש 9, 5.45
אורגיל: לילה מגביב 9, 7, 4.30
אוריון 1: תל־אביב לוס אנג'לס 9.15, 7, 4.30
אור 2: מאנון 9.15, 6.45, 4.30
אור 3: דאן דה פלורט 9.15, 6.45, 4.30
אור 4: חוכמת רחוב 8.45, 6.45, 4.30
23.00 הצופים בלוז
אור 5: יהושע יהושע 8.45, 6.45, 4.30
23.00 הכבוד של פריצי
בית אגרון: 6.00 מסע אלתקפה 7.45 מלך ליום אחד 9.30 דגמון
ארמון: מעקב צמוד 9.15, 7.00, 4.30
גיל: היחור גורלי 9.30, 7.00, 4.30
מיטשל: כוחו הגוף 9.00, 7.00
סמדר: נערות עובדות 9.15, 7
עדן: אבא רד מסבי 9.00, 7, 4.30
רון: השור 9.15, 7.00, 4.30
תיאטרון ירושלים: תקווה ותהילה 9.30, 7

■ חיפה

אורה: ארחות הכרך 9.15, 7, 4.30
אורלי: יופיו של החמא 9, 6.45
אמפי־תיאטרון: סגור
ארמון: סגור
חן: אבא רד מסבי 9, 6.45, 4.30
עצמון 3: ללא מוצא 9.10, 6.45, 4.30
רון: אבא רד מסבי 9, 6.45, 4.30
עצמון 1: היחור גורלי 9, 6.45, 4.15
עצמון 2: זמן של כבוד 9.15, 7.00, 4.30
פאר: הצורצת מסן פרנסיסקו 9.15, 7, 4.30
קריאטור: תל־אביב לוס אנג'לס 9.15, 7.00, 4.30
רון: הזעקה לחופש 9.00, 6.00
רב גת 1: השור 9.15, 7
רב גת 2: הקיסר האחרון 8.15, 5

■ קריות חיפה

כפיר: יהושע יהושע 9.15, 7
מבוין: הנסיכה מבבלי הילס 9.15, 7
מרכז: תל־אביב לוס אנג'לס 9.15, 7
בית העם: תל־אביב לוס אנג'לס 9.15, 7
היובל: שגעון בחלל 9.15, 7
ציצן: יופיו של החמא 9.15, 7

■ אשדוד

צבעוני: ריקוד מושחת 9.30, 7.15
אשדודה: מלון הוד המיטות 9.30, 7.15

■ אשקלון

אסתר: ללא מוצא 9.30, 7.00
סאפר: תל־אביב לוס אנג'לס 9.30, 7.30
רחלה: הנסיכה מבבלי הילס 9.30, 7.30

■ באר־שבע

חן: היחור גורלי 9.15, 7
היכל התרבות: הבלתי משוחדים 9.30, 7.00

■ הרצליה ■ רמת השרון

היכל: מלתעות 4 הנקמה 9.30, 7.15, 5
מלון דניאל: סגור
כוכב: אהבה בחלון ראווה 7.00 שם הוורד 9.30

■ עפולה

מגדלנען: עכבר הבאריס 9.00

■ חולון ■ בת־ים

ארמון: תל־אביב לוס אנג'לס 9.30, 7.30, 5
אורדגוב: הנסיכה על הפסע 9.30, 7.00
מגדל: הקיסר האחרון 9, 6
מגדלים קרית שרת: בייבי אריוזה 9.30, 7.15 4 ביוזו שווה בילינים
סביון: היחור גורלי 9.30, 7.00, 4.30
עצמאות: היחור גורלי 9.30, 7, 4.30
ריינג: הנסיכה על הפסע 9.30, 7.15

■ חדרה

חדרה: ריקוד מושחת 9.15, 7.00

■ כפר־סבא ■ רעננה

עמל: ריקוד מושחת 9.15, 7.00
חן: ללא מוצא 9.15, 7.00
אורות: סגור

■ לוד ■ רמלה

אורלי: סגור
נגה דוח: זעקת הנשרים 9.30, 7.15
אור: זעקת הנשרים 9.30, 7.30

■ נהריה ■ עכו

חוד: דאן דה פלורט 9, 7
רוזן: סגור
אחרינגרמה: סגור

■ נתניה

סמדור: חופשה בכפר 9.15, 7.00, 5
אורלי: היחור גורלי 9.30, 7.15
שרון: מעקב צמוד 9.15, 7

■ קרית אונו

מתנים: סגור

■ פתח־תקוה

שלום: תל־אביב לוס אנג'לס 9.30, 7.15
היכל 1: היחור גורלי 9.30, 7.00, 4.30
היכל 2: הזעקה לחופש 9, 6
היכל 3: שיגעון בחלל 9.30, 7.15, 5

■ קרית שמונה

שגיא: סוד ההצלחה 9, 7

■ ראשל"צ ■ רחובות

ג.ב. רון 1: היחור גורלי 9.30, 7, 4.30
ג.ב. רון 2: ריקוד מושחת 9.30, 7.15, 5
נעמן: תל־אביב לוס אנג'לס 9.30, 7.00
ראשון: סגור
בית העם: התנה. מעבר לפינה 9.15, 7.15
חדר: עכבר הבאריס 9.30, 7.15
חן: בשאלת מוות 4 9.30, 7.15

■ רמת־גן ■ גבעתיים

אלפאגין: בריון 9.30, 7.25
ארמון: סגור
לילה: תל־אביב לוס אנג'לס 9.30, 7.15, 5
הוד: היחור גורלי 9.30, 7.00, 4.50
רב גן 1: מעקב צמוד 9.50, 7.30, 5
רב גן 2: ללא מוצא 9.50, 7.30, 5
רב גן 3: ריקוד מושחת 9.55, 7.25, 5
רב גן 4: הקיסר האחרון 9, 6
שביט: המספנה 9.30, 7.15